

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

SITUAČNÍ A VÝHLEDOVÁ ZPRÁVA OVOCE

ŘÍJEN
2009

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

ZDROJE INFORMACÍ, ZPRACOVATELÉ PODKLADŮ:

Český hydrometeorologický ústav, Praha
Český statistický úřad, Praha
Generální ředitelství cel, Praha
Ministerstvo zemědělství, Praha
Ovocnářská unie České republiky, Holovousy
Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Brno
Státní zemědělský intervenční fond, Praha
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, Brno
Ústav zemědělské ekonomiky a informací, Praha
Agra Europe, Fruit and Vegetable Markets
EUROFEL Brussels, Belgie
Rynek owoców i warzyw, Polsko

Odbor rostlinných komodit MZe

Autorka:

Bc. Irena Buchtová MZe

Ředitelka odboru rostlinných komodit:

Ing. Eva Divišová MZe

*Autorka touto cestou děkuje za spolupráci všem uvedeným organizacím
a jejich odborným pracovníkům.*

Vydalo Ministerstvo zemědělství

Těšnov 17, 117 05 Praha I

internet: www.mze.cz, e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7084-798-5, ISSN 1211-7692, MK ČR E 11003

Tisk a distribuce TYPO – J. Jehlička, Třebichovice 9, 273 06 p. Libušín, e-mail: typo.jj@volny.cz

SITUAČNÍ A VÝHLEDOVÁ ZPRÁVA OVOCE

ŘÍJEN 2008

OBSAH

Úvod	3
Souhrn	3
Zásahy státu a opatření EU u komodity ovoce	4
Světový trh	32
Produkce ovoce v ČR	45
Produkční ovocné sady v ČR	49
Integrovaná produkce ovoce v ČR	54
Školkařství v ČR	57
Zpracovatelský průmysl ovoce v ČR	58
Skladovací kapacity v ovocnářství ČR	60
Cenový vývoj ovoce v ČR	61
Spotřeba ovoce v ČR	64
Zahraniční obchod s ovocem v ČR	65
Přehledy o užití ovoce mírného pásma v ČR	69
Přílohy: - č. 1 – Zahraniční obchod ČR s ovocem	70
- č. 2 – Nejvýznamnější země zahraničního obchodu ČR s ovocem	75
- č. 3 – Porovnání finančního vyjádření produkce ovoce v ČR	77
- č. 4 – Struktura celkových sklizní ovoce v produkčních a extenzivních sadech v ČR	78
- č. 5 – Důležité kontakty	80

ÚVOD

Cílem této Situační a výhledové zprávy je informovat o situaci v sektoru ovoce, dále o změnách a základních pravidlech, týkajících se společné organizace trhu EU u komodity ovoce.

Předkládaná zpráva navazuje na Situační a výhledovou zprávu, která byla vydána v říjnu 2008. Použité údaje jsou zpracovány podle dostupných informací k srpnu 2009, není-li uvedeno jinak.

Situační a výhledové zprávy jsou pro všechny podnikatelské subjekty k dispozici na územních pracovištích Agentur pro zemědělství a venkov MZe, na pracovištích Agrární komory a v budově Ministerstva zemědělství. Zpráva je dále rovněž k dispozici na internetové adrese: <http://www.mze.cz/>, navigace – zemědělská výroba, publikace, situační a výhledové zprávy.

SOUHRN

Produkci některých druhů ovoce v roce 2008 negativně ovlivnily pozdní jarní mrazy, které se vyskytly v době kvetení raných ovocných druhů, a to zejména meruněk, třešní, višní a některých odrůd švestek. Krupobití ve druhé polovině června postihlo významné pěstitelské oblasti a poškodilo zejména sady jabloní. V důsledku toho byl vyšší podíl sklizených jablek určen pouze na průmyslové zpracování.

Celková produkce ovoce v ČR v roce 2008 v objemu 409,9 tis. t byla o 10 % vyšší než v předchozím roce. Sklizeň ovoce z produkčních sadů meziročně vzrostla o 28 % na 183,8 tis. t. Nejvíce se zvýšila produkce jablek, broskví a jahod, naopak produkce meruněk a višní byla výrazně nižší. Rozhodující podíl na celkové produkci ovoce v roce 2008 měla jablka (67 %), jichž se sklídilo celkem 274,1 tis. t, což byl meziroční nárůst o 25 %. Úroda jablek z produkčních sadů vzrostla téměř o 39 % na 156,7 tis. t. Sklizeň jablek byla v roce 2008 nadprůměrná nejen v ČR, ale i v ostatních evropských zemích, což spolu s vysokým stupněm samozásobení mělo za následek převis nabídky nad poptávkou.

Produkce ovoce v roce 2009 se očekává nižší než v roce 2008. Důvodem je především výrazně nižší sklizeň jablek, jelikož ve významných pěstitelských oblastech, zejména ve východních a jižních Čechách a na jižní Moravě, došlo k vysokému poškození úrody kroupami.

V roce 2009 dosahuje celková výměra ovocných sadů v ČR 21 738 ha, z toho 17 713 ha činí produkční sady. Podíl přestárých sadů vykazuje v posledních letech mírně klesající trend – ze 47,2 % v roce 2008 na 46,8 % v roce 2009. Zvýšila se meziročně plocha sadů v plné plodnosti o 298 ha a v roce 2009 se na celkové výměře produkčních sadů podílí téměř 36 %. V období let 1994 – 2009 bylo v ČR nově vysázeno 8 913 ha produkčních ovocných sadů, z toho s podporou v rámci dotační politiky státu 7 973 ha.

V roce 2008 se ceny zemědělských výrobců ovoce (CZV) v porovnání s předchozím rokem výrazně snížily. Příčinou byl vysoký nárůst CZV v roce 2007 z důvodu nízké sklizně ovoce. Nejvýrazněji se snížila cena průmyslových jablek a rybízů, k mírnému poklesu cen došlo také u švestek a broskví.

V roce 2009 došlo vlivem vyšší produkce ovoce k poklesu CZV u většiny letního ovoce. Kritická situace nastala u ovoce na zpracování. Pokles poptávky po výrobcích z ovoce a vysoké zásoby zpracovaného ovoce z minulých let vedly k propadu cen ovoce na zpracování nejen v ČR, ale v celé Evropě. Výrazný propad cen nastal zejména u višní, červeného rybízu a moštových jablek.

Dovoz čerstvého a sušeného ovoce se mírně zvýšil a dosáhl objemu 540,4 tis. t v hodnotě 10,8 mld. Kč. Dodávky ovoce v roce 2008 ze zemí EU meziročně klesly o 5,5 % na 304,8 tis. t a na celkovém objemu dovezeného ovoce se podílely 57 %. Mezi nejvýznamnější dodavatele patřilo tradičně Španělsko a Itálie, dále pak Německo, Francie, Řecko a Polsko. Dovozy ovoce ze třetích zemí naopak meziročně vzrostly o 13 % na 235,6 tis. t.

Vývoz ovoce z ČR včetně reexportu v roce 2008 vzrostl o 9 % na 140,7 tis. t v hodnotě 2,2 mld. Kč vlivem nárůstu vývozu průmyslových jablek. Export ovoce do zemí EU meziročně vzrostl téměř o 10 % na objem 140,6 tis. t. Ovoce směřovalo především na trh Slovenska, Polska, Německa a Rakouska.

ZÁSAHY STÁTU A OPATŘENÍ EU U KOMODITY OVOCE

Do této kapitoly je zahrnuto:

1. Regulace podnikání a obchodu uvnitř EU
2. Vnější obchodní politika EU
3. Daňová politika
4. Dotační politika
5. Významné změny a právní předpisy od roku 2008 vztahující se k sektoru ovoce a zeleniny
 - 5.1. Reforma společné organizace trhu sektoru ovoce a zeleniny
 - 5.2. Legislativa v rámci SOT ovoce a zeleniny
 - 5.3. Projekt „Ovoce do škol“
 - 5.4. Změny v předpisech EU pro kontrolu čerstvého ovoce a zeleniny
6. Státní zemědělský intervenční fond – opatření v rámci SOT
7. Právní předpisy ČR vztahující se ke komoditě ovoce
8. Kontrola jakosti ovoce a ovocných výrobků

1. Regulace podnikání a obchodu uvnitř EU

V rámci Evropské unie, jejímž členem se od 1. 5. 2004 stala i Česká republika, nejsou pro pohyb zboží stanovena žádná cla ani kvóty. Pro dovozy zboží ze zemí, které nejsou součástí ES, platí společný celní sazebník.

Vzhledem k neexistenci hraničních kontrol a celního řízení mezi státy EU vznikla povinnost evidovat daňové a statistické údaje. Nesplnění této povinnosti je sankcionováno. Statistikou vnitřního obchodu se zabývá systém **INTRASTAT** (informace na www.czso.cz).

Povinnost vykazovat data pro Intrastat v ČR se týká osob **registrovaných nebo identifikovaných v ČR k DPH**. Zpravodajskými jednotkami se tak stávají i právnické osoby, jako např. veřejnoprávní instituce, státní orgány, orgány samosprávy apod., které jsou podle zákona o DPH osobami identifikovanými k dani. Povinnost vykazovat data však nevzniká osobě, která není v ČR registrována k DPH a nemá tak povinnost podávat přiznání k DPH.

Povinnost vykazovat data vzniká také zpravodajským jednotkám, které jsou osobami registrovanými k DPH současně v ČR i v jiném členském státě a v ČR nemají své sídlo, místo podnikání nebo provozovnu nebo i zahraniční osoby s daňovou povinností k DPH v ČR, pokud se registrovaly k DPH a DIČ jim přidělil Finanční úřad pro Prahu I. Místně příslušným celním úřadem pro odevzdávání Výkazů pro Intrastat i pro registraci k elektronickému předávání těchto Výkazů je pro tyto zpravodajské jednotky Celní úřad Praha I, Washingtonova 11, Praha I.

Od 1. 1. 2009 dochází k významným změnám ve vykazování zboží sledovaném v Intrastatu. Mění se mimo jiné limit hodnoty zboží odeslaného nebo přijatého z jiného členského státu od počátku roku 2009. **Práh pro vykazování v roce 2009 bude činit 8 mil. Kč** fakturované hodnoty **zboží odeslaného** do jiného členského státu EU i **přijatého** z jiné členské země EU, přičemž zpravodajská jednotka, která překročila osvobozující práh v roce 2008 (tj. 2 nebo 4 mil. Kč), musí vykazovat údaje do Intrastatu nejméně do konce roku 2009.

Další významnou změnou je **povinné uvádění údaje o vlastní hmotnosti zboží** do výkazů Intrastat i pro ty podpoložky kombinované nomenklatury, kterým je v celním sazebníku přiřazen kód doplňkové měrné jednotky.

Základní nařízení Evropské unie

- a) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 638/2004, o statistice Společenství obchodu se zbožím mezi členskými státy a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 3330/91.
- b) Nařízení Komise (ES) č. 1982/2004, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 638/2004, o statistice Společenství obchodu se zbožím mezi členskými státy a o zrušení nařízení Komise (ES) č. 1901/2000 a (EHS) č. 3590/92.
- c) Nařízení Komise (ES) č. 1915/2005, kterým se mění nařízení (ES) č. 1982/2004, pokud jde o zjednodušení zaznamenávání množství a údajů o zvláštních pohybech zboží.
- d) Nařízení Rady (EHS) č. 2658/87, o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku, ve znění pozdějších předpisů.

Příloha I pro výkazy za rok 2009 = v NK (ES) č. 1031/2008, kterým se mění příloha I NR (EHS) č. 2658/87, o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku.

- e) Nařízení Komise (ES) č. 1833/2006 o klasifikaci zemí a území pro statistiku zahraničního obchodu Společenství a statistiku obchodu mezi členskými státy.
- f) Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, ve znění pozdějších předpisů.
- g) Nařízení Komise (EHS) č. 2454/93, kterým se provádí NR (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění.
- h) Směrnice Rady 2006/112/ES, o společném systému daně z přidané hodnoty.

Základní právní předpisy České republiky související s obchodem

- Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě ČR, ve znění pozdějších předpisů,
- Vyhláška č. 393/2008 Sb., která mění vyhlášku č. 201/2005 Sb., o statistice vyváženého a dováženého zboží a způsobu sdělování údajů o obchodu mezi ČR a ostatními členskými státy ES, ve znění vyhlášky č. 563/2006 Sb.,
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

2. Vnější obchodní politika EU

EU je celní unií vytvořenou v souladu s pravidly WTO. EU má společný celní kodex a společný celní sazebník.

Pro dovozce je celní sazebník v podobě tzv. **TARIC** (Integrovaný tarif Evropského společenství, vydávaný v souladu s Nařízením Komise EHS č. 2658/87). Distribuce TARICu probíhá v aktuální elektronické podobě na adrese http://europa.eu.int/comm/taxation_customs nebo na adrese www.cs.mfcr.cz a 1x ročně je vydáván v Úředním věstníku EU.

Obchodní vztahy EU se třetími zeměmi charakterizuje velký počet preferenčních dohod, meziregionálních iniciativ a jiných významných ujednání. Existují i samostatná obchodní ujednání o obchodu s některými zemědělskými výrobky. Privilegované jsou vztahy s geograficky a historicky nejbližšími partnery, tzn. se členskými státy Evropského sdružení volného obchodu (ESVO), které zahrnuje Švýcarsko, Norsko, Island a Lichtenštejnsko.

Další významnou oblastí, kde má EU sjednány dohody typu zóny volného obchodu, je **oblast Středomoří** (Maroko, Palestina, Tunisko, Jordánsko, Libanon, Egypt, Alžírsko).

Neméně důležitá z hlediska zemědělských komodit je dohoda o spolupráci se skupinou afrických, karibských a tichomořských rozvojových zemí (**ACP**). Významné jsou rovněž preferenční dohody s Tureckem, Izraelem a Chorvatskem, dále s Čínou, Chile, Makedonií, Mexikem a JAR.

S vyspělými mimoevropskými zeměmi, jako je Austrálie, Kanada, Japonsko, Korejská republika, Hongkong, Tchaj-wan, Nový Zéland, Singapur a USA, probíhá obchod EU na základě smluvních celních sazeb. Na některé vybrané zemědělské výrobky existují komoditní preferenční ujednání.

Pro úplnost je třeba zmínit, že za stanovených podmínek je možné partnerům poskytnout **jednostranné (autonomní) preference**, obvykle v podobě snížení, resp. odstranění celních sazeb. EU této možnosti využívá ve vztahu vůči rozvojovým a nejméně rozvinutým zemím podle Všeobecného systému preferencí, zemím západního Balkánu, 20 zámořským zemím a územím, s nimiž mají Dánsko, Francie, Velká Británie a Nizozemsko zvláštní vztahy.

Druhy ovoce, na které se při dovozu ze třetích zemí do EU vztahují vstupní ceny – rok 2009

Pravidla pro uplatňování vstupní ceny pro ovoce a zeleninu jsou stanovena v nařízení Komise (ES) č. 1580/2007, ve znění pozdějších předpisů

Kód KN	Popis	Vstupní cena v EUR/100 kg	Celní sazba smluvní v %
0805 10 20	Pomeranče sladké, čerstvé I. 1. – 31. 3. I. 4. – 30. 4. I. 5. – 15. 5. 16. 5. – 31. 5. I. 12. – 31. 12.	35,4 35,4 35,4 35,4 35,4	16* 10,4* 4,8 3,2 16
0805 20 10	Mandarinky (včetně druhů tangerin a satsuma), klementinky, wilkingy apod. I. 1. – konec února, I. 11. – 31. 12. I. 1. – konec února, I. 11. – 31. 12. I. 1. – konec února I. 11. – 31. 12.	64,9	16
0805 20 30		28,6	16
20 50			
20 70			
0805 20 90		28,6 28,6	16* 16
0805 50 10	Citrony a limety, čerstvé I. 1. – 31. 5. I. 6. – 31. 7. I. 8. – 31. 10. I. 11. – 31. 12.	46,2 55,8 55,8 46,2	6,4* 6,4* 6,4 6,4
0806 10 10	Hrozny stolní, čerstvé 21. 7. – 31. 10. I. 11. – 20. 11.	54,6 47,6	14,1* 11,5
0808 10 80	Jablka konzumní, čerstvá I. 1. – 31. 3. I. 4. – 30. 6. I. 7. – 31. 7. I. 8. – 31. 12.	56,8 56,8 45,7 45,7	4 0 0 9
0808 20 50	Hrušky konzumní, čerstvé I. 1. – 30. 1. I. 2. – 31. 3. I. 4. – 30. 4. I. 7. – 15. 7. 16. 7. – 31. 7. I. 8. – 31. 10. I. 11. – 31. 12.	51 51 51 46,5 46,5 38,8 51,0	8 5 0 0 5 10,4* 10,4*

Tabulka pokračuje

Dokončení tabulky

Kód KN	Popis	Vstupní cena v EUR/100 kg	Celní sazba smluvní v %
0809 10 00	Meruňky, čerstvé 1. 6. – 20. 6. 21. 6. – 30. 6. 1. 7. – 31. 7.	107,1 87,3 77,1	20* 20* 20*
0809 20 05	Víšně čerstvé 21. 5. – 31. 5. 1. 6. – 31. 7. 1. 8. – 10. 8. Víšně pro průmyslové zpracování 21. 5. – 15. 7. 16. 7. – 10. 8.	149,4 125,4 91,6 50,7 45,9	12 12 12 12 12
0809 20 95	Třešně čerstvé 21. 5. – 31. 5. 1. 6. – 15. 6. 16. 6. – 15. 7. 16. 7. – 31. 7. 1. 8. – 10. 8.	149,4 125,4 125,4 125,4 91,6	12* 12* 6* 12 12
0809 30 10 0809 30 90	Nektarinky, broskve, čerstvé 11. 6. – 20. 6. 21. 6. – 31. 7. 1. 8. – 30. 9.	88,3 77,6 60,0	17,6 17,6 17,6
0809 40 05	Švestky, čerstvé 11. 6. – 30. 6. 1. 7. – 30. 9.	69,6 69,6	6,4 12

Pramen: Nařízení Komise (ES) č. 1031/2008, příloha 2

Poznámka: * celní kvóta WTO

Přehled celních kvót WTO při dovozu ovoce a ovocných výrobků do zemí EU

Kód KN	Popis	Výše kvóty	Celní sazba	Ostatní podmínky
0802 1190 0802 1290	Mandle	90 000 t	2 %	
0805 1020	Vysoce jakostní pomeranče	20 000 t	10 %	V období od 1. 2. do 30. 4.
0805 2090	Mandarinky ostatní (Minneolas)	15 000 t	2 %	V období od 1. 2. do 30. 4.
0805 5010	Citrony	10 000 t	6 %	V období od 15. 1. do 14. 6.
0806 1010	Vinné hrozny, čerstvé od 21. 7. – 31. 10.	1 500 t	Valorické clo sníženo na 9 %	
0808 1080	Jablka čerstvá od 1. 4. – 31. 7.	696 t	Valorické clo sníženo na 0 %	
0808 2050	Hrušky čerstvé od 1. 8. – 31. 12.	1 000 t	Valorické clo sníženo na 5 %	
0809 1000	Meruňky čerstvé od 1. 8. – 31. 5.	500 t	10 %	
0809 1000	Meruňky čerstvé od 1. 6. – 31. 7.	2 500 t	Valorické clo sníženo na 10 %	
0809 2095	Třešně čerstvé od 21. 5. – 15. 7.	800 t	Valorické clo sníženo na 4 %	
ex 2008 2011 - 2008 8070	Konzervované ananasy, citrusové plody, hrušky, meruňky, třešně, broskve a jahody	2 838 t	20 %	
ex 2009 1111 - 2009 9029	Ovocné šťávy	7 044 t	20 %	
2009 1199	Pomerančová šťáva koncentrovaná, zmrazená, bez cukru s hodnotou Brix do 50, obsah nádoby 2 litry nebo méně, neobsahující šťávu z krvavých pomerančů	1 500 t	13 %	

Pramen: Nařízení Komise (ES) č. 1031/2008, příloha 7

3. Daňová politika

Zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, jsou upraveny daně na zboží, nemovitosti a služby za podmínek stanovených tímto zákonem. Základní sazba daně je 19 % a snížená sazba 9 %. Snížené sazbě DPH (tj. 9 %) podléhá kapitola 8 celního sazebníku – jedlé ovoce a ořechy, slupky citrusových plodů a kapitola 20 – přípravky ze zeleniny, ovoce, ořechů nebo jiných částí rostlin.

4. Dotační politika

Realizaci podpůrných programů v roce 2008 lze rozdělit do následujících skupin:

A) Zásady, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací pro rok 2009 na základě § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství.

- **1. I. Podpora vybudování kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích, vinicích a ve školkách**

Účelem je zvýšení konkurenceschopnosti a kvality ovoce, chmele, vinných hroznů a školkařských výpěstků. Podmínkou je, že příjemce dotace bude s předmětem dotace podnikat min. 10 let.

Výše dotace: do 60 000 Kč/ha vybudované kapkové závlahy.

► ► Vyhodnocení dotačního programu – rok 2008

V roce 2008 bylo čerpáno celkem 13 616,2 tis. Kč (při sazbě 37 400 Kč/ha) na vybudování kapkové závlahy na 364,1 ha sadů.

- **1.R. Podpora restrukturalizace ovocných sadů**

1.R.a. – podpora restrukturalizace sadů v systému integrované produkce

Účelem této dotace je restrukturalizace ovocných sadů, resp. nezbytné zlepšení zdravotního stavu ovocných stromů a zlepšení kvality produkovaného ovoce. **Předmětem dotace** je plocha nově vysázeného ovocného sadu osázená odrůdami, které jsou uvedeny v části D Zásad a obhospodařované podle Směrnice pro integrované systémy pěstování na půdách, které nepřekročí limity těžkých kovů uvedené v části D Zásad. **Subjektem** je podnikatel (§ 2 zákona č. 513/1991 Sb.) podnikající v zemědělské výrobě. Žadatel musí doložit kromě potvrzení ÚKZÚZ o uznání předmětné sadby i potvrzení Svazu pro integrované systémy pěstování ovoce (SISPO) o použití povolených odrůd a dodržení limitů těžkých kovů v půdě a doklad o registraci v SISPO. Podmínkou je, že příjemce dotace bude podnikat s předmětem dotace a obhospodařovat jej podle Směrnice pro integrované systémy pěstování min. 10 let.

Výše dotace:

- a) sazba do 200 000 Kč/ha vysázeného ovocného sadu uznanou sadbou jabloní, hrušní, meruněk, broskvoní, slivoní, třešní a višní na výměře min. 1 ha jednoho druhu, min. počet stromů 800 ks/ha,
- b) sazba do 100 000 Kč/ha vysázeného ovocného sadu uznanou sadbou jabloní, hrušní, meruněk, broskvoní, slivoní, třešní a višní na výměře min. 1 ha jednoho druhu, min. počet stromů 400 ks/ha,
- c) sazba do 50 000 Kč/ha vysázeného ovocného sadu uznanou sadbou drobného ovoce (rybízů, angreštů, malin) na min. 0,5 ha jednoho druhu, min. počet sazenic 3 000 ks/ha.

► ► Vyhodnocení dotačního programu I.R. – rok 2008

bylo vyplaceno:

- 69 550,5 tis. Kč na výsadbu 435,8 ha ovocných sadů (sazba 159,6 tis. Kč/ha),
- 4 029,9 tis. Kč na výsadbu 50,5 ha ovocných sadů (sazba 79,8 tis. Kč/ha),
- 173,6 tis. Kč na výsadbu 4,4 ha (sazba 39,9 tis. Kč/ha).

I.R.b. – podpora restrukturalizace sadů v ekologickém ovocnářství (v roce 2009 nový dotační program)

Předmětem dotace je plocha nově vysázeného ovocného sadu, osázená odrůdami, které jsou uvedeny v části D Zásad, obhospodařovaná podle směrnice PRO-BIO svazu a nacházející se na půdách, které nepřekročí limity těžkých kovů uvedené v části D Zásad. **Subjektem** je ekologický podnikatel (podle § 3 zákona č. 242/2000 Sb.) podnikající v zemědělské výrobě. Žadatel musí doložit kromě potvrzení ÚKZÚZ o uznání předmětné sadby i potvrzení svazu ekologických zemědělců PRO-BIO o použití povolených odrůd a dodržení limitů těžkých kovů v půdě a doklad o registraci ve svazu ekologických zemědělců PRO-BIO. Podmínkou je, že příjemce dotace bude podnikat s předmětem dotace a obhospodařovat jej podle směrnic pro ekologické hospodaření min. 10 let.

Výše dotace: a) sazba do 100 000 Kč/ha vysázeného ovocného sadu uznanou sadbou jabloní, hrušní, meruněk, broskvoní, slivoní, třešní a višní na výměře min. 1 ha jednoho druhu, min. počet stromů 400 ks/ha,
b) sazba do 50 000 Kč/ha vysázeného ovocného sadu uznanou sadbou drobného ovoce (rybízů, angreštů, malin) na výměře min. 0,5 ha jednoho druhu, min. počet sazenic 3 000 ks/ha.

• 3. Podpora ozdravování polních a speciálních plodin

Účelem je zvýšení kvality rostlinné produkce cestou náhrady chemického ošetření a prevence šíření hospodářsky závažných virových a bakteriálních chorob a chorob přenosných osivem a sadbou.

3.a. – Biologická a fyzikální ochrana jako náhrada chemické ochrany rostlin do výše 50 % u ovocných druhů a vinné révy z prokázaných nákladů na pořízení bioagens a biopreparátů a na odborný servis u biologické ochrany,

3.b. – Podpora prostorových a technických izolátů množitelského materiálu ovocných plodin, révy vinné a chmele se zaměřením na uchování zdravého genetického materiálu v zájmu udržení biologické rozmanitosti odrůd na území ČR:

v prostorovém izolátu:

- do 150 Kč za každou uznanou matečnou rostlinu velkého ovoce (semenné i roubové stromy), chmele v kategorii E a révy v kategorii SEI a E odrůdy uvedené v části D Zásad,
- do 20 Kč za každou uznanou matečnou rostlinu drobného ovoce v kategorii E odrůdy uvedené v části D Zásad,

v technickém izolátu:

- do výše 80 % z prokázaných úplných vlastních nákladů příslušného roku vynaložených na provoz izolátu.

3.c. – Podpora na testování množitelského materiálu s využitím imunoenzymatických metod a metod PCR do výše 60 % prokázaných přímých nákladů,

3.d. – Podpora tvorby rostlinných genotypů s vysokou rezistencí k biotickým i abiotickým faktorům a diferencovanou kvalitou obilovin včetně kukuřice, malých zrnin, olejnin, luskovin, brambor, píce, zelenin, chmele, révy vinné a ovocných dřevin, do výše 80 % prokázaných vyjmenovaných nákladů dle části D Zásad.

► ► Vyhodnocení dotačního programu – rok 2008

bylo vyplaceno na:

- DP 3.a 670,9 tis. Kč
- DP 3.b. 4 468,0 tis. Kč
- DP 3.c. I 021,4 tis. Kč
- DP 3.d. 2 436,8 tis. Kč

• 9.A.b. – Speciální poradenství pro rostlinnou výrobu

9.A.b.1) – Publikace doporučených odrůd a souvisejících informací, poskytované pěstitelům zdarma. Subjektem je pěstitelský svaz. Výše podpory je stanovena do výše 80 % prokázaných přímých nákladů.

9.A.b.2) – Pořádání výstav pěstovaných rostlin. Subjektem je vystavovatel nebo pěstitelský svaz. Výše podpory: fixní částka podle rozhodnutí MZe, podle významu pořádané výstavní akce.

9.A.b.3) – Pořádání seminářů, školení pro pěstitelskou veřejnost. Subjektem je pořadatel (se souhlasem MZe). Výše podpory: do výše 60 % prokázaných přímých nákladů, avšak max. do 50 tis. Kč na jedno školení či seminář.

► ► Vyhodnocení dotačního programu – rok 2008

V rámci DP 9.A.b.2) bylo čerpáno 552,8 tis. Kč, na DP 9.A.b.3) bylo čerpáno 75,8 tis. Kč.

• 9. F. – Podpora poradenství v zemědělství

Účelem je konzultační a metodická pomoc zemědělským podnikům formou šíření informací o opatřeních Programu rozvoje venkova ČR a o aktuálních problémech při realizaci společné zemědělské politiky, transfer výsledků vědy a výzkumu do praxe.

9.F.e. – Regionální přenos informací prostřednictvím Krajských informačních středisek pro rozvoj zemědělství a venkova na realizaci společné zem. politiky v souladu s regionálními prioritami, zajišťovaný prostřednictvím Krajských informačních středisek pro rozvoj zemědělství a venkova (KIS). Výše dotace je do 400 000 Kč na žadatele.

9.F.h. – Vstupní konzultace – podpora poradenství v zemědělství zaměřená na vstupní konzultace, poskytované agrárními nevládními neziskovými organizacemi formou telefonického, elektronického, písemného či osobního kontaktu časově limitovaného (do 30 minut). Účelem vstupních konzultací je poskytnout malým a středním podnikům všeobecné informace o podpůrných programech, informovat o nezbytnosti dodržování podmínek správné výrobní praxe především v souvislosti s plněním požadavků cross-compliance a agroenvironmentálních programech, nasměrovat tazatele na další odborné konzultace nebo individuální poradenské služby a také poskytnout zpětnou vazbu ministerstvu o poradenských potřebách cílových skupin a o dodávaných poradenských službách. Výše dotace: sazba do 300 Kč na člena členské základny.

9.F.i. – Odborné konzultace – podpora poradenství v zemědělství zaměřená na odborné konzultace formou telefonického, elektronického, písemného či osobního kontaktu časově limitovaného (do 30 minut), které pomohou tazateli, tj. malým a středním podnikům, zodpovědět jednotlivý odborně zaměřený dotaz provozního charakteru.

Výše dotace: a) sazba do 300 000 Kč/žadatele, u něhož se na řešení výzkumných projektů a záměrů podílí 10 – 30 zaměstnanců a pro odborná sdružení,
b) sazba do 600 000 Kč/žadatele, u něhož se na řešení výzkumných projektů a záměrů podílí min. 31 zaměstnanců.

• 10. D. – Podpora evropské integrace nevládních organizací

Podporován je vstup, členství, zastoupení členství a činnost českých stavovských agrárních nevládních organizací v mezinárodních nevládních organizacích ke zlepšení jejich efektivnosti a odborné úrovně činnosti.

- **10. E. – Podpora České technologické platformy pro potraviny**

Účelem je podpora činnosti technologické platformy zaměřená na posílení funkčnosti, budování vnitřní struktury, personálního zajištění a zapojení do národních i evropských struktur. Informační a propagační činnost sloužící k propagaci cílů, aktivit a výsledků práce platformy, včetně zajištění přenosu informací mezi vědou, výzkumem a podnikatelskou praxí s důrazem na malé a střední podnikání z oblasti výroby potravinářských produktů.

- **13. – Podpora zpracování zemědělských produktů a zvyšování konkurenceschopnosti potravinářského průmyslu**

Účelem dotace je zvýšení kvality zpracování zemědělských produktů, zvyšování konkurenceschopnosti potravinářských podniků, respektive krmiv na evropském trhu, hlavně s ohledem na jakost, nezávadnost a dohledatelnost výrobků. Zabezpečení funkčnosti a účinnosti jakostních systémů (včetně integrované prevence a omezování znečištění).

Subjektem je výrobce potravin podle zákona č. 110/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, jehož podíl tržeb z vlastní výroby potravin je vyšší než 50 % nebo registrovaný výrobce hotových krmiv pro zvířata poskytující potraviny podle zákona č. 91/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, jehož podíl tržby za prodej krmiv ku tržbám za prodej vlastních výrobků a služeb je vyšší než 50 % a který zaměstnává více než 250 osob nebo jeho roční obrat převyšuje 50 mil. EUR a méně než 750 osob a jeho roční obrat je nižší než 200 mil. EUR. Výše dotace je stanovena do 25 % prokazatelně vynaložených nákladů dle předloženého projektu. Minimální hodnota projektu je 1 mil. Kč.

Dotaci lze poskytnout pro:

- a) modernizaci a rekonstrukci výrobních zařízení,
- b) zavádění nových technologií,
- c) zlepšení a racionalizaci postupů zpracovávání zemědělských produktů,
- d) investice ke zlepšování a monitorování kvality potravinářských výrobků, resp. krmiv,
- e) zavádění technologií šetrných k životnímu prostředí,
- f) zavádění technologií souvisejících s dohledatelností potravinářských výrobků, resp. krmiv.

B) Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond (PGRLF)

Investiční programy PGRLF Podpory podnikání jsou zaměřené zejména na realizaci dlouhodobých investičních záměrů s ohledem na restrukturalizaci a zvýšení efektivnosti, modernizace, snížení výrobních nákladů, zlepšení jakosti a další rozvoj zemědělských subjektů.

Podpora se poskytuje pouze na investice, které nejsou považovány za přijatelné výdaje v rámci Programu rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (aktuální informace <http://www.pgRLF.cz/>):

Pro rok 2009 byly vyhlášeny tyto programy:

C.1. Program Zemědělec

Cílem je vytvořit předpoklady pro rozvoj zemědělských subjektů, kdy příjemce Podpory investuje zejména do strojního zařízení, vybavení či technologických celků, přičemž podporovaná investice musí sloužit ke snížení výrobních nákladů, modernizaci či zlepšení jakosti.

C.2. Program Půda

Cílem je podpořit nákup nestátní zemědělské půdy, včetně trvalých porostů (sadů, vinic, chmelnic) za účelem hospodaření (provozování zemědělské výroby) na této půdě.

C.3. Podpora pojištění

Účelem podpory je zpřístupnění pojistné ochrany širokému okruhu zemědělců a tím dosažení vyššího zajištění podnikatelských aktivit proti nepředvídatelným škodám a částečná kompenzace pojistného, vynaloženého na zemědělské pojištění plodin. Předmětem podpory je úhrada části nákladů prokazatelně vynaložených na platbu pojistného u pojištění plodin a hospodářských zvířat.

Za plodiny se nepovažují lesní porosty a lesní školky. Uvedeným pojištěním se rozumí pojištění plodin pro případ:

- krupobití, požáru, vichřice, povodně nebo záplavy, sesuvu půdy, vyzimování, vymrznutí, jarního mrazu nebo mrazu.

Výše podpory: - až do 50 % prokázaných uhrazených nákladů na pojištění speciálních plodin pro příslušný rok;

Pro účely poskytování podpory se speciálními plodinami rozumí:

- trvalé kultury vč. školek, tj. réva vinná, chmel,
- ovoce (meruňky, jablka, hrušky, třešně, višně, broskve, rybíz, angrešt, ořechy, mandloně, kdoule, švestky, slívy, ryngle, maliny, ostružiny),
- jahody,
- okrasné rostliny vč. školek.

C.4. Program Provoz

Cílem programu je přispět k řešení přechodného nedostatku vlastních finančních zdrojů na provozní účely u zemědělských prvovýrobců a podnikatelů zabývajících se hospodařením v lese.

V rámci tohoto Programu nejsou zejména podporovány úhrady následujících vstupů:

mzdové a ostatní osobní náklady, nákup pohonných hmot a maziv, náklady na investice

C.5. Program Zpracovatel – Provoz

Cílem programu je přispět k řešení přechodného nedostatku vlastních finančních zdrojů na provozní účely u podnikatele provozujícího činnosti v oblasti zpracování produkce ze zemědělské výroby.

C.6. Program Podpora krátkodobého financování

Cílem programu je přispět k řešení přechodného nedostatku vlastních finančních zdrojů u zemědělských prvovýrobců, způsobených dlouhou dobou splatnosti faktur ze strany zpracovatelů zemědělských produktů, a tím také částečně umožnit zpracovatelům disponovat s finančními prostředky bez nutnosti čerpání provozních úvěrů, tedy sekundárně dochází k úspoře finančních prostředků také na straně zpracovatelů zemědělských produktů.

C) Jednotná platba na plochu zemědělské půdy (SAPS)

Jednou z hlavních kategorií finančních podpor do českého zemědělství jsou po vstupu ČR do EU přímé platby, poskytované na hektar obhospodařované zemědělské půdy. Tyto podpory jsou vypláceny v systému SAPS (Single Area Payment Scheme), tj. zjednodušeným systémem plateb.

Platba je stanovena na hektar užívané zemědělské půdy na základě **nařízení vlády č. 47/2007 Sb.**, o stanovení některých podmínek při poskytování jednotné platby na plochu zemědělské půdy a některých podmínek poskytování informací o zpracování zemědělských výrobků pocházejících z půdy uvedené do klidu.

- Podmínky:**
- minimální výměra zemědělského podniku je 1 ha,
 - registrace půdních bloků/dílů půdních bloků v evidenci zemědělské půdy dle uživatelských vztahů (tzv. LPIS) nejméně od data podání žádosti do 31. 8. kalendářního roku,
 - půda musí být zemědělsky obhospodařována,
 - dodržování podmínek správné zemědělské a environmentální praxe po celý kalendářní rok na všech půdních blocích, popřípadě dílech půdních bloků vedených v evidenci na žadatele,
 - podpora se poskytne na zemědělskou půdu, která je v evidenci vedena jako způsobilá, tj. k 30. 6. 2003 byla uchována v dobrém zemědělském stavu.

Přehled plateb SAPS v ČR 2004 –2009

Ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Sazba Kč/ha	1 830,40	2 110,70	2 517,80	2 791,50	3 072,70	3 710,00

Pramen: MZe, odbor přímých plateb

D) Národní doplňkové platby k přímým podporám pro rok 2008 (TOP UP)

Na základě **nařízení vlády č. 112/2008 Sb.**, o stanovení některých podmínek poskytování národních doplňkových plateb k přímým podporám pro rok 2009, mohou pěstitelé ovoce obdržet:

- platbu na zemědělskou půdu
 - žadatel: fyzická nebo právnická osoba, obhospodařující zemědělskou půdu, která je na ni vedena v evidenci (§3i, písm. a) – h) zákona o zemědělství), o výměře nejméně 1 ha,
 - výše dotace: přesná výše bude stanovena nejpozději do 30. listopadu příslušného kalendářního roku, v závislosti na počtu žadatelů a množství prostředků ze státního rozpočtu,
 - další podmínky: součástí žádosti o platbu je seznam půdních bloků/dílů půdních bloků, které žadatel obhospodařuje a které jsou vedeny v evidenci jako zemědělská půda, včetně jejich výměr a zakreslení v mapě půdních bloků/dílů půdních bloků, zemědělská půda je vedena v evidenci na žadatele nejméně ode dne doručení žádosti o platbu Fondu do 31. 8. příslušného kalendářního roku a je žadatelem zemědělsky obhospodařována po celou dobu, po kterou je na něj vedena v evidenci, zemědělská půda musí být vedena v evidenci jako způsobilá k poskytnutí jednotné platby na plochu zemědělské půdy.

Klasifikace kultur (dle zákona č. 252/1997 Sb., §3i, písm. e – g), o zemědělství, v platném znění):

- Ovocný sad

Ovocným sadem se rozumí zemědělsky obhospodařovaná půda, která je souvisle osázena ovocnými stromy, příp. ovocnými keři. Do této plochy se započítává související manipulační prostor, který nesmí přesahovat 8 m na začátku a na konci řad a šířku jednoho meziřadí, v nejvyšší započitatelné šířce 6 m, podél řad po obou stranách ovocného sadu.

- Školky

Školkou je zemědělsky obhospodařovaná půda, na které se pěstují školkařské výpěstky ovocných a okrasných druhů, révy vinné včetně podnožového rozmnožovacího materiálu, sadba chmele a lesních dřevin, s výjimkou školek lesních dřevin založených na lesní půdě pro obnovu vlastního lesa.

- Zelinářské zahrady

Zelinářskou zahradou se rozumí zemědělsky obhospodařovaná půda, na které se pěstuje ovoce, zelenina a okrasné, léčivé, kořeninové a aromatické rostliny pro potřebu uživatele zelinářské zahrady a jeho osob blízkých.

- Orná půda

Ornou půdou se rozumí zemědělsky obhospodařovaná půda, na které se pěstují v pravidelném sledu, popřípadě pod skleníky, nebo pod pevným anebo přenosným krytem, zemědělské plodiny a která není travním porostem.

E) Horizontální plán rozvoje venkova (HRDP)

- **Agroenvironmentální opatření dle nařízení vlády č. 242/2004 Sb.**, o podmínkách provádění opatření na podporu rozvoje mimoprodukčních funkcí zemědělství spočívajících v ochraně složek životního prostředí, ve znění pozdějších předpisů

- agroenvironmentální opatření

- sazba 24 470 Kč/ha (od roku 2006), jde-li o pěstování vinic, ovocných sadů nebo chmelnic v systému ekologického zemědělství,

- **v roce 2008** bylo proplaceno 45 žádostí pro 252 ha sadů v částce 6,1 mil. Kč (na základě žádostí podaných v roce 2007),
- v roce 2008 podalo žádost 43 pěstitelů pro 229 ha sadů ve výši 5,6 mil. Kč.

- podopatření integrované systémy pěstování ovoce

- sazba 9 857 Kč/ha ovocného sadu (od roku 2006).

- **v roce 2008** bylo vyplaceno 80 žadatelům (žádosti podané v roce 2007) 42,6 mil. Kč na 4 400 ha sadů,
- v roce 2008 podalo 76 ovocnářů žádost o dotaci v celkové částce 44,2 mil. Kč pro 4,5 tis. ha sadů.

F) Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova 2007 – 2013 (EAFRD)

V novém sedmiletém programovacím období byl na podporu rozvoje venkova jako součásti společné zemědělské politiky EU ustaven zvláštní finanční nástroj – Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova, tzv. EAFRD.

Národní strategický plán rozvoje venkova ČR (NSPRV) vychází z hlavních strategických priorit EU pro období 2007 – 2013, vyjádřených NR (ES) č. 1698/2005, ve znění pozdějších předpisů, s důrazem na zvyšování ekonomického růstu, vytváření nových pracovních příležitostí a udržitelný ekonomický rozvoj. Dále navazuje na NR (ES) č. 1290/2005, o financování Společné zemědělské politiky, ve znění pozdějších předpisů, a na rozhodnutí Rady 2006/144/ES o Strategických pokynech Společenství pro rozvoj venkova: programové období 2007 – 2013.

Programový dokument připravený MZe pro poskytování dotací na zemědělství a rozvoj venkova v letech 2007 – 2013 se nazývá Program rozvoje venkova (PRV). Dotace z PRV ČR jsou spolufinancovány z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a ze státního rozpočtu. Cílem PRV je rozvoj venkovského prostoru formou trvale udržitelného rozvoje, zlepšení stavu životního prostředí a snížení negativních vlivů intenzivních vlivů intenzivního zemědělského hospodaření, zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství, lesnictví a potravinářství.

Základní legislativa EAFRD:

- NR (ES) č. 1698/2005, o podpoře pro rozvoj venkova z EAFRD,
- NR (ES) č. 1290/2005, o financování Společné zemědělské politiky,
- Rozhodnutí Rady (ES) 2006/144/ES, o Strategických pokynech Společenství pro rozvoj venkova – programové období 2007 – 2013,
- Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty programu rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013, vydané MZe pod čj. 22197/2007-10000.

Osa I – Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví

Podpora v rámci osy I směřuje ke zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví a vytvoření silného a dynamického zemědělsko-potravinářského odvětví. K tomuto cíli jsou v ose I nastavena opatření převážně investičního charakteru (např. modernizace zemědělských podniků, zvyšování hodnoty zemědělských a potravinářských produktů, nebo investice do lesů), ve kterých je k získání podpory nutné předložit projekt. Opatření osy I navazují na podpory z předcházejícího programovacího období 2004 – 2006.

Opatření osy I:

I.1.1 – Modernizace zemědělských podniků

(v tomto opatření je v rámci záměrů staveb a technologií pro rostlinnou výrobu možné v ovocnářství využít skladovací kapacity, skleníky, folníky a další speciální pěstební plochy, nosné konstrukce trvalých kultur, hlavní závlahová zařízení, technologie na zpracování a využití zbytkové – odpadní – a cíleně pěstované biomasy pro vlastní potřeby podniku)

I.1.2 – Investice do lesů

I.1.3 – Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům

I.1.4 – Pozemkové úpravy

I.2.1 – Seskupení producentů

I.3.1 – Další odborné vzdělávání a informační činnost

I.3.2 – Zahájení činnosti mladých zemědělců

I.3.3 – Předčasné ukončení zemědělské činnosti

I.3.4 – Využívání poradenských služeb

Osa II – Zlepšování životního prostředí a krajiny

Podpory v ose II se zaměřují na zlepšování životního prostředí a krajiny s cílem vytvořit multifunkční zemědělské a lesnické systémy prospěšné životnímu prostředí, přírodě a krajině.

Osa směřuje zejména k uplatňování zemědělských postupů šetrných k životnímu prostředí ve venkovské krajině, k zastavení úbytku biodiverzity, k ochraně vody a půdy a ke zmírňování změn klimatu. K tomu přispěje také rozvoj ekologického zemědělství a plné zavedení požadavků správného hospodaření tzv. cross compliance. Je podporováno hospodaření v méně příznivých oblastech k vyrovnání příjmů s produkčními oblastmi a k předcházení fenoménu opouštění půdy, zachování péče o krajinu i pracovních míst. Podpory v ose II představují víceletý závazek žadatelů a budou vypláceny v tzv. nárokovém režimu, tzn. po splnění podmínek stanovených v příslušném nařízení vlády. Opatření osy II navazují na podpory vyplácené v předcházejícím programovacím období 2004 – 2006 z HRDP.

Opatření osy II:

II.1.1 – Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech a platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech

II.1.2 – Platby v rámci oblastí Natura 2000 a Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES

II.1.3 - Agroenvironmentální opatření

dle nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění NV č. 114/2008 Sb., 45/2009 Sb. a 83/2009 Sb.:

- ekologické zemědělství

- sazba 849 €/ha, jde-li o pěstování vinic, ovocných sadů nebo chmelnic v systému ekologického zemědělství podle § 7.
 - **v roce 2008** bylo vyplaceno 100 pěstitelům pro 1 122 ha sadů částka 26,2 mil. Kč (na základě žádostí podaných v roce 2007),
 - v roce 2008 požádalo 222 ovocnářů pro 2 425 ha sadů o celkovou částku 54,3 mil. Kč.

od roku 2009 platí, že žadatel o dotaci zajistí, aby průměrný počet životaschopných jedinců ovocných stromů, popř. keřů na 1 ha osázené plochy daným druhem dřeviny na půdním bloku/jeho dílu neklesl u:

- a) jádřovin pod 200 ks/ha
- b) peckovin a skořápkovin pod 150 ks
- c) bobulovin pod 800 ks

Nárok na dotaci mají pouze ty výsadby, na které byla dotace v roce 2007 nebo 2008 vyplacena.

- integrovaná produkce ovoce

- sazba 435 €/ha ovocného sadu
 - **v roce 2008** bylo vyplaceno 177 pěstitelům ovoce 74,5 mil. Kč na výměru 6 231 ha (na základě žádostí podaných v roce 2007),
 - v roce 2008 požádalo o dotaci ve výši 82,9 mil. Kč 224 pěstitelů pro 7 225 ha sadů.

Každý, kdo je zařazen do kteréhokoliv z agroenvironmentálních opatření má povinnost dodržovat v rámci celého podniku řadu podmínek, ke kterým se od roku 2009 přidávají minimální požadavky pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin, které vycházejí ze zavedení systému Cross-Compliance.

Osa III – Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova

Osa III směřuje ke zlepšení kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikaci hospodářství venkova. Cílem podpor je vytvoření různorodých pracovních příležitostí a podmínek pro atraktivní život na venkově.

Opatření nastavená v ose III (např. diverzifikace činností nezemědělské povahy, zakládání podniků a jejich rozvoje, cestovního ruchu, základní služby pro hospodářství a obyvatelstvo venkova, obnova a rozvoj vesnic) jsou investičního charakteru.

Osa IV – Leader

Průřezově doprovází opatření I. a II. osy specifická osa IV – Leader. Jejím cílem je iniciovat vytváření a rozvoj místních partnerství a podporovat využití vnitřního rozvojového potenciálu venkova. Metoda Leader umožňuje spojit cíle konkurenceschopnost, životní prostředí a kvalitu života a diverzifikaci hospodářství na venkově. Integrovaný přístup pomůže chránit a rozvíjet místní přírodní a kulturní dědictví, zvyšovat povědomí o ochraně životního prostředí, podporovat výrobu specialit, cestovní ruch, obnovitelné zdroje energie a investovat do nich. Metodu Leader uplatňují tzv. místní akční skupiny, které s využitím přirozeného vnitřního potenciálu mikroregionů pomáhají realizovat projekty k naplnění místní strategie.

Technická pomoc

Technická pomoc je potřebná na podporu aktivit nezbytných pro monitoring a hodnocení řízení a realizace PRV a pro zdokonalování opatření obsažených v tomto Programu. Jedná se zejména o práce spojené s vypracováním postupů a materiálů nezbytných pro proces administrativy od podání žádostí až po vyhodnocování jednotlivých opatření.

Přehled podopatření je následující:

Rozdělení národních finančních prostředků z EAFRD, roční průměr 2007 – 2013 (mld. Kč)				
Osy	Veřejné zdroje			Podíl na osy (z EAFRD)
	celkem	EAFRD	ČR	
Osa I	3,11	2,33	0,78	22,39
Osa II	7,19	5,75	1,45	55,20
Osa III	2,35	1,76	0,59	16,93
Osa IV	0,65	0,52	0,13	5,00
Technická pomoc	0,07	0,05	0,02	0,48
Celkem	13,37	10,41	2,96	100,00

Pramen: Národní strategický plán, prosinec 2006

G) Národní program podpory potravin – KLASA

Od roku 2003 uděluje ministr zemědělství kvalitním potravinářským a zemědělským výrobkům národní značku kvality KLASA. Tuto prestižní značku spravuje od počátku roku 2004 Oddělení marketingu Státního zemědělského intervenčního fondu. Značka smí být udělena pouze po splnění všech podmínek stanovených v Pravidlech pro udělování národní značky KLASA.

Národní značka kvality KLASA slouží spotřebitelům a odběratelům k lepší orientaci při identifikaci typických regionálních produktů, prezentaci jejich kvality v porovnání s konkurenčními potravinami. Značka je propůjčována na tři roky a její vlastnictví může být po této lhůtě prodlouženo, ale také může být při zhoršení kvality či porušení podmínek pro její udělení odebráno. Požadovanou kvalitu a složení výrobků mj. posuzuje a po jejím udělení kontroluje Státní zemědělská potravinářská inspekce. Značka garantuje, že jsou nabízeny skutečně kvalitní a zdravotně nezávadné potraviny. Jde o proces získání důvěry spotřebitelů a odběratelů, udržení si této důvěry, což je nezbytný předpoklad rozvoje potravinářství a zabezpečení konkurenceschopnosti v rámci trhů doma i v zahraničí.

Do srpna 2009 byla udělena značka KLASA celkem 1 346 výrobkům od 223 výrobců, z tohoto počtu získalo toto ocenění 87 produktů jak z čerstvého ovoce a zeleniny, tak i výrobků z nich.

Více informací o tom, jak získat značku KLASA, o pravidlech pro její udělování, grafický manuál značky KLASA včetně seznamu již oceněných výrobků lze nalézt na internetových stránkách www.eklasa.cz.

5. Významné změny a právní předpisy vztahující se k sektoru ovoce a zeleniny od roku 2008

5.1. Reforma společné organizace trhu (SOT) sektoru ovoce a zeleniny

Rok 2008 byl pro tento sektor ve znamení dokončení reformy, započaté v roce 2007. Podstata reformy spočívala v posílení role organizací producentů ovoce a zeleniny, které jsou zároveň označovány za základ pro další rozvoj sektoru. Provedená analýza sektoru odhalila nejen negativní aspekty dosavadní činnosti organizací producentů (nizká organizovanost, nižší efektivnost vynakládaných investic), ale zároveň bylo konstatováno, že pozitiva převažují (organizace producentů je zatím jediná možná forma k posílení sektoru na trhu). Rada EU proto schválila základní rysy podpor pro zvýšenou míru efektivnosti činnosti organizací producentů (NR (ES) č.1234/2007 v platném znění). Výsledkem by mělo být zvýšení úrovně organizovanosti producentů, která může splnit základní cíle sektoru, kterými jsou:

- zlepšení konkurenceschopnosti a tržní orientace sektoru
- snížení výkyvů příjmů producentů
- zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny
- zachování a ochrana životního prostředí

Princip podpor u uznaných organizací producentů ovoce a zeleniny byl zachován, tj. **4,1%** z hodnoty obchodované produkce OP s tím, že pro případ výdajů na krizi je možno toto procento navýšit **na 4,6%**. Nově je možné požádat o změnu poměru úhrady uznatelných nákladů **na 60% z EU a 40% spolufinancování organizací producentů**. Finanční podpora je poskytována na uznatelné výdaje schváleného operačního programu jednotlivých organizací producentů. Výkonem správy, tj. schvalování a vyhodnocování operačních programů včetně přiznávání podpor, je pověřen SZIF.

Za účelem zvýšení zájmu jednotlivých producentů ke sdružování do organizací producentů byla zvýšena podpora na zakládání a činnost, tzv. seskupení producentů, **o 100 %**. Podpora má paušální charakter, je odvislá od obrátu. Horní max. hranice je stanovena ve výši 100 tis. EUR. Délka poskytování podpor je max. 5 let, přičemž má degresivní charakter (10 %, 10 %, 8 %, 6 % a 4 % z obrátu organizace).

Vzhledem k výrazným odlišnostem mezi jednotlivými členskými státy EU 27 musely jednotlivé státy vypracovat **Vnitrostátní strategii pro operační programy organizací producentů (VS)**. VS ČR obsahuje typy opatření, schválené **NV č. 318/2008 Sb.**, které je možno zahrnout do operačního programu OP a které jsou uznatelné k proplácení v rámci podpor.

Součástí VS je i **Vnitrostátní rámec pro environmentální opatření (VR)**. Jednotlivá opatření VR jsou rovněž schválena v NV č. 318/2008 Sb. Výběr alespoň dvou těchto opatření je nezbytnou povinností organizace producentů pro schválení jejího operačního programu.

5.2. Legislativa v rámci SOT ovoce a zeleniny

Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty („jednotné nařízení o společné organizaci trhů“), ve znění pozdějších předpisů.

Cílem tohoto nařízení je zjednodušit regulační prostředí SZP vytvořením jednoho horizontálního právního rámce pro ustanovení o zemědělských trzích. Do tohoto nařízení byla začleněna pouze ustanovení odvětví ovoce a zeleniny, kterých se reformy politik netýkaly.

NR (ES) č. 1234/2007 ruší následující nařízení:

- (EHS) č. 449/69; (EHS) č. 1467/69; (EHS) č. 2511/69; (EHS) č. 2093/70; (EHS) č. 846/72; (EHS) č. 1252/73; (EHS) č. 155/74; (EHS) č. 1627/75; (EHS) č. 794/76; (EHS) č. 1180/77; (EHS) č. 10/81; (EHS) č. 40/81; (EHS) č. 3671/81; (EHS) č. 1603/83; (EHS) č. 790/89; (EHS) č. 3650/90; (EHS) č. 525/92; (EHS) č. 3438/92; (EHS) č. 3816/92; (EHS) č. 742/93; (EHS) č. 746/93; (ES) č. 399/94; (ES) č. 2241/2001; (ES) č. 545/2002;
- NR (ES) č. 2200/96 o společné organizaci trhu s ovocem a zeleninou,
- NR (ES) č. 2201/96 o společné organizaci trhů s produkty zpracovanými z ovoce a zeleniny,
- NR (ES) č. 1182/2007 o stanovení zvláštních pravidel pro odvětví ovoce a zeleniny.
- ***zrušená nařízení však případně zůstanou v platnosti pro účely 203a NR (ES) č. 1234/2007, v platném znění.***

Nařízení Komise (ES) č. 1580/2007, kterým se stanoví prováděcí pravidla k NR č. 2200/96, 2201/96 a 1182/2007 (ve znění NK (ES) č. 292/2008, 352/2008, 590/2008, 1372/2008, 441/2009, 771/2009).

NK č. 1580/2007 ruší následující nařízení:

- (ES) č. 3223/94; (ES) č. 1555/96; (ES) č. 961/1999; (ES) č. 544/2001; (ES) č. 1148/2001; (ES) č. 2590/2001; (ES) č. 1791/2002; (ES) č. 2103/2002; (ES) č. 48/2003; (ES) č. 606/2003; (ES) č. 761/2003; (ES) č. 1432/2003; (ES) č. 1433/2003; (ES) č. 1943/2003; (ES) č. 103/2004; (ES) č. 1557/2004; (ES) č. 179/2006; (ES) č. 430/2006; (ES) č. 431/2006 a (ES) č. 1790/2006.
- ***zrušená nařízení však případně zůstanou v platnosti pro účely čl. 203a NR (ES) č. 1234/2007, v platném znění***

Nařízení vlády č. 95/2008 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování oddělené platby za rajčata určená ke zpracování, ve znění NV č. 83/2009 Sb., (v návaznosti na přímo použitelný předpis NR (ES) č. 1782/2003, o společných pravidlech pro režimy přímých podpor, v platném znění).

Nařízení vlády č. 318/2008 Sb., o provádění některých opatření společné organizace trhu s ovocem a zeleninou (ruší NV č. 247/2004 Sb.), v návaznosti na přímo použitelné předpisy NR (ES) č. 1234/2007 a NK (ES) č. 1580/2007, v platných zněních.

Nařízení Rady (ES) č. 3/2008 o informačních a propagačních opatřeních na podporu zemědělských produktů na vnitřním trhu a ve třetích zemích.

Nařízení Komise (ES) č. 501/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k NR (ES) č. 3/2008 (ve znění NK (ES) č. 1313/2008).

5.3. Projekt „Ovoce do škol“ (School Fruit Scheme)

Cílem projektu je přispět k trvalému zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny, vytvořit stravovací návyk ve výživě dětí a snižovat počet obézních dětí. Podpora Společenství (ve výši 90 mil. €/rok) umožní spolufinancovat programy bezplatné distribuce ovoce a zeleniny do škol. V ČR by se projekt vztahoval na max. 454 532 dětí ve věku 6 – 10 let. Celkový objem podpory ES pro ČR činí 1 988 100 €. Finální objem prostředků bude záviset na počtu členských států, které se k projektu každoročně přihlásí. ČR by se měla každoročně podílet na spolufinancování min. 27 %.

Hlavní nástroje projektu:

- dodávky ovoce a zeleniny do škol: oprávněné náklady – na OZ, dopravu, distribuci, balení, zařízení, komunikaci včetně informačního plakátu EU, monitoring a hodnocení, financované z rozpočtu EU a z národních zdrojů,
- doprovodná opatření: osvěta, vzdělávání o zdravotních dopadech, propagace ve vztahu k výrobě, zdravé výživě a k životnímu prostředí, vzdělávání na školách v souladu s výživovou politikou, veřejné kampaně (se zainteresováním sektoru zdravotnictví a školství), financované z národních zdrojů.

Nařízení Rady (ES) č. 13/2009, kterým se mění NR (ES) č. 1290/2005 o financování společné zemědělské politiky, a NR (ES) č. 1234/2007, jednotné nařízení o společné organizaci trhů, a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty s cílem vytvořit **projekt „Ovoce do škol“**.

Nařízení Komise (ES) č. 288/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k NR 1234/2007, pokud jde o podporu ES na poskytování ovoce a zeleniny a výrobků z ovoce, zeleniny a banánů dětem ve vzdělávacích zařízeních v rámci projektu „Ovoce do škol“.

Nařízení Rady (ES) č. 1290/2005 o financování společné zemědělské politiky, ve znění pozdějších předpisů.

<u>Registrace organizace producentů a sdružení organizací producentů, stahování zboží z trhu, poskytování podpor</u> Nařízení Komise (ES) č. 1580/2007 Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 Nařízení vlády ČR č. 318/2008 Sb.	<u>Licence pro ovoce a zeleninu</u> Nařízení Komise (ES) č. 376/2008 Nařízení Komise (ES) č. 1580/2007 Nařízení Komise (ES) č. 1961/2001 Nařízení Komise (ES) č. 341/2007 Nařízení Komise (ES) č. 1979/2005 Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007
<u>Kontrolní systém jakosti ovoce a zeleniny</u> Nařízení Komise (ES) č. 408/2003 Nařízení Komise (ES) č. 1580/2007 Nařízení Komise (ES) č. 1221/2008	<u>Dovozní licence pro banány</u> Nařízení Komise (ES) č. 2014/2005 Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 Nařízení Komise (ES) č. 514/2008
<u>Sektor zpracovaného ovoce a zeleniny:</u> Nařízení vlády ČR č. 95/2008 Sb.	

5.4. Změny v předpisech EU pro kontrolu čerstvého ovoce a zeleniny

Kontrola čerstvého ovoce a zeleniny na vnitřním trhu ve všech stádiích obchodování, při dovozu nebo vývozu, ale i např. produkty určené ke zpracování, prošla v několika posledních letech legislativními změnami, které byly nezbytné pro zlepšení konkurenceschopnosti a tržní orientace. Cílem je dosažení udržitelné produkce konkurenceschopné na vnitřním i vnějším trhu, snížení výkyvů v příjmech producentů v důsledku krizí na trhu, zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny ve Společenství a pokračování ve snahách odvětví o zachování a ochranu životního prostředí.

Nařízení Komise (ES) č. 1221/2008, kterým se s ohledem na obchodní normy mění NK (ES) č. 1580/2007, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 2200/96, (ES) č. 2201/96 a (ES) č. 1182/2007 v odvětví ovoce a zelenin, ve znění pozdějších předpisů.

Toto nařízení vstoupilo v platnost od 1. 7. 2009 a přineslo následující nejdůležitější změny:

a) Zrušení některých obchodních norem

Došlo ke zrušení celkem 26 norem a v platnosti zůstává pouze 10 obchodních norem. Obchodní normy platí pro obchodování mezi členskými státy EU, dále pro dovoz ze třetích zemí a vývoz do třetích zemí. V případě absence obchodní normy EU je možno použít ČSN, avšak pouze pro produkty země původu ČR.

Zrušené obchodní normy:

- NK (EHS) č. 1292/81, kterým se stanoví obchodní normy pro pór, lilek a cukety;
- NK (EHS) č. 2213/83, kterým se stanoví normy jakosti pro cibuli a čekanku salátovou;
- NK (EHS) č. 1591/87, kterým se stanoví normy jakosti pro zelí a kapustu, růžičkovou kapustu, celer řapíkatý, špenát a pro švestky;
- NK (EHS) č. 1677/88, kterým se stanoví normy jakosti pro okurky;
- NK (ES) č. 831/97, kterým se stanoví obchodní norma pro avokádo;
- NK (ES) č. 2288/97, kterým se stanoví obchodní norma pro česnek;
- NK (ES) č. 963/98, kterým se stanoví obchodní normy pro květák a artyčoky;
- NK (ES) č. 730/1999, kterým se stanoví obchodní norma pro mrkev;
- NK (ES) č. 1168/1999, kterým se stanoví obchodní norma pro švestky;
- NK (ES) č. 2377/1999, kterým se stanoví obchodní norma pro chřest;
- NK (ES) č. 2561/1999, kterým se stanoví obchodní norma pro hrachové lusky;
- NK (ES) č. 851/2000, kterým se stanoví obchodní norma pro meruňky;
- NK (ES) č. 2396/2001, kterým se stanoví obchodní norma pro pór;
- NK (ES) č. 1284/2002, kterým se stanoví obchodní norma pro lískové ořechy ve skořápce;
- NK (ES) č. 1466/2003, kterým se stanoví obchodní norma pro artyčoky;
- NK (ES) č. 1757/2003, kterým se stanoví obchodní norma pro cukety;
- NK (ES) č. 214/2004, kterým se stanoví obchodní normy pro třešně a višně;
- NK (ES) č. 1862/2004, kterým se stanoví obchodní norma pro melouny vodní;
- NK (ES) č. 175/2001, kterým se stanoví obchodní norma pro vlašské ořechy ve skořápce;
- NK (ES) č. 912/2001, kterým se stanoví obchodní norma pro fazole;
- NK (ES) č. 1508/2001, kterým se stanoví obchodní norma pro cibuli;
- NK (ES) č. 1615/2001, kterým se stanoví obchodní norma pro melouny;
- NK (ES) č. 2396/2001, kterým se stanoví obchodní norma pro pór;
- NK (ES) č. 1284/2002, kterým se stanoví obchodní norma pro lískové ořechy ve skořápce;
- NK (ES) č. 1466/2003, kterým se stanoví obchodní norma pro artyčoky;
- NK (ES) č. 1757/2003, kterým se stanoví obchodní norma pro cukety.

Obchodní normy platné i po 1. 7. 2009 (dle NK (ES) č. 1221/2008) pro:

jablka; hrušky; kiwi; broskve a nektarinky; saláty a endivii kadeřavou letní a endivii zimní; citrusové plody; jahody, papriku zeleninovou; rajčata; stolní hrozny révy vinné.

b) Vznik nové obchodní normy tzv. „Všeobecné obchodní normy“

Všeobecná obchodní norma bude použita pro hodnocení podmínek jakosti pro každý produkt, pro který neexistuje obchodní norma Společenství. Tato norma zahrnuje minimální požadavky na jakost, minimální požadavky na zralost, odchylky a označování země původu produktu (např. minimální požadavky na zralost jsou velmi všeobecné, odchylky jsou jednotně 10 % a označování tvoří pouze označení produktu zemí původu).

c) Další změny

Zahrnují např. změnu hmotnosti maloobchodního balení čerstvého ovoce a zeleniny obsahující směs různých druhů z 3 na 5 kg a změnu označování, kdy země původu jsou nahrazeny dle potřeby jedním z následujících označení:

- směs ovoce a zeleniny ES,
- směs ovoce a zeleniny nepocházející z ES,
- směs ovoce a zeleniny pocházející z ES i mimo ES.

6. Státní zemědělský intervenční fond – opatření v rámci SOT

Výkonným orgánem pro opatření v rámci SOT pro sektor ovoce a zeleniny v ČR je SZIF. Provádí veškeré úkony a činnosti stanové zákonem č. 256/2000 Sb., v platném znění, zákonem č. 252/1997 sb., v platném znění, v NR (ES) č. 1234/2007 a NK č. 1580/2007 a NV č. 318/2008 Sb., v platných zněních. Jedná se např. o úkony spojené s oběhem finančních prostředků vázaných na rozhodovací proces, týkající se finančního vztahu producentů sféry s institucemi EU, včetně vydávání vývozních a dovozních licencí. Informace lze získat na webových stránkách: <http://www.szif.cz>

a) Registrace předběžně uznaných seskupení producentů, organizací producentů a sdružení organizací producentů; poskytování finančních podpor pro pěstitele ovoce a zeleniny

Finanční prostředky může SZIF vyplácet pouze registrovaným (uznaným) organizacím producentů (OP) nebo sdružením organizací producentů (SOP), které byly uznány na základě žádosti o uznání, uznaným seskupením producentů (SP), případně mezioborových organizací, které předložily žádosti o uznání nebo plán odstupňovaného uznání. OP/SOP/SP a mezioborové organizace ovoce a zeleniny musí být registrované nebo předběžně registrované na základě NR (ES) č. 1234/2007, NK (ES) č. 1580/2007 a NV č. 318/2008 Sb., vše ve znění pozdějších předpisů, a dále fungovat v souladu s těmito nařízeními.

Do roku 2008 se administrace SOT pro sektor ovoce a zeleniny prováděla na základě NR (ES) č. 2200/96, NK (ES) č. 1432/2003 a NV č. 247/2004 Sb. Osoby uznané nebo předběžně uznané a řízení o uznání nebo o předběžném uznání, zahájená podle NV č. 247/2004 Sb., se považují za uznané nebo předběžně uznané podle NR (ES) č. 1234/2007 a NK (ES) č. 1580/2007, v platných zněních, a NV č. 318/2008 Sb.

- **V roce 2006** byly v ČR čtyři registrované organizace producentů (OP) s operačním programem, a to:

CZ FRUIT, odbytové družstvo, Praha; JIHOFRUKT, družstvo, Velké Bílovice; Odbytové družstvo LITOZEL, Bohušovice n. Ohří; Jihomoravská zelenina, družstvo, Velké Bílovice,

a čtyři předběžně registrované skupiny producentů (SP) s plánem k dosažení uznání:

EB Fruit, odbytové družstvo ovocnářů, Holovousy; ZN FRUIT, družstvo, Hodonice, Družstvo producentů rajčat, Podivín; Východočeská zelenina – družstvo producentů zeleniny, Synkov-Slemeno.

- **V roce 2007** se rozšířil počet registrovaných OP na pět, kdy podmínky registrace splnilo Odbytové družstvo EKO-ODBYT, Slaný, a sedm předběžně registrovaných SP (nově registrovány Odbytové družstvo Polabí, Přerov n/Labem; OZC Jizera, Předměřice n/Jizerou; Družstvo BRAMKO CZ, Semice).
- **V roce 2008** podmínky pro řádné uznání za OP nově splnily tři předběžně uznané SP (Družstvo producentů rajčat, Podivín; EB Fruit, odbytové družstvo ovocnářů, Holovousy; Družstvo BRAMKO CZ, Semice). Jedné organizaci producentů (EKO-ODBYT, Slaný) byla odňata registrace pro neplnění podmínek (požádala si však znovu o registraci, která jí byla udělena) takže ke konci roku počet řádně uznaných OP činil 8.

Družstvo ZN FRUIT, Hodonice zaniklo a spojilo se s OP Jihomoravská zelenina, Velké Bílovice. Předběžně uznané jako SP bylo Odbytové Družstvo Ovoce Český ráj, Praha, Odbytové družstvo Berry, Břežany, M.O.Z. družstvo pěstitelů, Sedlnice a Bohemia Apple, družstvo, Tuchoraz, Český Brod, což znamená celkem 7 předběžně uznaných SP.
- **V roce 2009 (k 31. 7. 2009)** se počet registrovaných OP nezměnil; stávající počet je tedy 8 OP. Nově registrované bylo SP Zeltr, odbytové družstvo, Troubky, člen koncernu Zeltr, Nature Fruit, družstvo, Choustníkovo Hradiště a G's Pěstitel, odbytové družstvo, Stratov, Lysá nad Labem – v současné době je tedy v ČR 10 předběžně uznaných SP.

Finanční podpora pro OP a SP ovoce (tj. od 1. 1. – 31. 12. daného roku)

Ukazatel	2005	2006	2007	2008	2009 (do 31. 7.)
Finanční podpora pro OP	30 336 213,- Kč	10 467 288,- Kč	12 286 402,- Kč	18 502 795,- Kč	7 138 949,- Kč
Finanční podpora předběžně uznaným SP*	748 625,- Kč	1 584 938,- Kč	1 510 470,- Kč	1 843 201,- Kč	2 127 454,- Kč

Pozn.: * Podpora je stanovena na základě objemu obchodované produkce určitou procentní sazbou, žádat je možno o semestrální nebo roční platbu v intervalu od data uznání. Na podpoře se podílí 25 % členský stát, 75 % jde ze zdrojů EU.

b) Vydávání licencí pro čerstvé ovoce a zeleninu

Při dovozu čerstvého ovoce a zeleniny ze třetích zemí není většinou zapotřebí dovozní licence. Vývoz čerstvého ovoce a zeleniny podléhá předložení licence pouze tehdy, chce-li vývozce nárokovat příslušnou vývozní subvenci.

Dovoz čerstvých jablek ze třetích zemí do EU podléhá povinnosti předložení dovozní licence (NK (ES) č. 1580/2007). Dovozce si o licence může žádat v jakémkoliv členském státě EU. Pro každou žádost je nutné složit záruku ve výši 15 EUR/tunu.

- **v roce 2008** bylo vydáno 5 licencí na dovoz jablek v celkovém množství 197,5 t.

Dovoz čerstvých banánů ze třetích zemí do EU – NR (ES) č. 1964/2005, ve znění NK (ES) č. 1580/2007, spočívá ve stanovení jednotné celní sazby ve výši 176 EUR/t na veškeré dovozy banánů do EU, kromě preferenční celní kvóty s nulovým clem. Vydávání licencí se řídí NK (ES) č. 2014/2005, ve znění NK (ES) č. 566/2006 a 239/2007, a dále NK (ES) č. 376/2008 a 514/2008.

- **v roce 2008** bylo vydáno 55 licencí na dovoz banánů (KN 0803 0019) na celkové množství 12 327,5 t.

c) Poskytování finanční podpory na ovoce a zeleninu určené ke zpracování

Podpory v odvětví zpracovaného ovoce a zeleniny byly určeny producentům EU, kteří dodávali rajčata, broskve nebo hrušky ke zpracování dle NR (ES) č. 2201/96 ve znění pozdějších předpisů. Jednou z podmínek pro získání podpory bylo členství v registrované OP, prostřednictvím které se uskutečňovaly veškeré obchodní a finanční transakce. OP musely uzavřít smlouvu o zpracování s rovněž registrovaným zpracovatelem.

Od roku 2008 na základě nařízení vlády č. 95/2008 Sb. přešla tato platba do režimu oddělené platby za rajčata určená ke zpracování.

- **v roce 2008** bylo na SZIF podáno 13 žádostí o platbu, které byly v roce 2009 proplaceny ve výši 9 979 025 Kč.

d) Vydávání licencí pro výrobky ze zpracovaného ovoce a zeleniny

Při dovozu zpracovaného ovoce zeleniny ze třetích zemí není většinou zapotřebí dovozní licence. Vývoz podléhá předložení licence pouze tehdy, chce-li vývozce nárokovat příslušnou vývozní subvenci (licence se předkládá celnímu orgánu při proclení).

- nařízením Komise (ES) č. 658/2004, kterým se řídila dovozní kvóta na konzervované mandarinky, pozbylo platnosti dne 8. 11. 2007. Poté proběhlo antidumpingové šetření a bylo stanoveno antidumpingové clo, tudíž v současnosti nejsou dovozní licence na dovoz této komodity do ES potřeba.

e) Vývozní subvence pro ovoce a zeleninu a pro výrobky ze zpracovaného ovoce a zeleniny

O vývozní subvence se musí požádat v zemi, ve které se podává vývozní prohlášení, a to i v případě, že je vývozní licence vydána v jiném členském státě.

Od roku 2008 jsou tyto subvence zrušeny.

7. Právní předpisy ČR vztahující se ke komoditě ovoce

Následující přehled právních předpisů zahrnuje výběr právních předpisů, týkajících se komodity ovoce:

Zákon č. 224/2008 Sb., úplné znění zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů

- prováděcí předpisy:

225/2008 Sb., kterou se stanoví požadavky na doplňky stravy a na obohacování potravin (ruší vyhl. č. 446/2004 Sb.),

127/2008 Sb., kterou se mění vyhl. č. 113/2005 Sb., o způsobu označování potravin a tabákových výrobků, ve znění vyhl. č. 368/2005 Sb., 497/2005 Sb. a 101/2007,

157/2008 Sb., kterou se mění vyhl. č. 54/2004 Sb., o potravinách určených pro zvláštní výživu a o způsobu jejich použití, ve znění vyhl. č. 402/2006 Sb. a 473/2006 Sb.,

4/2008 Sb., kterou se stanoví druhy a podmínky použití přídatných a extrakčních rozpouštědel při výrobě potravin (ruší vyhl. č. 431/2005 Sb., 152/2005 Sb. a 304/2004 Sb.),

381/2007 Sb., o stanovení max. limitů reziduí pesticidů v potravinách a surovinách (změna vyhl. č. 272/2008 Sb. a 387/2008 Sb.),

319/2007 Sb., kterou se mění vyhl. č. 54/2002 Sb., o stanovení zdravotních požadavků na identitu a čistotu přídatných látek, ve znění vyhl. č. 318/2003 Sb. a 270/2005 Sb.,

293/2006 Sb., kterou se mění vyhl. č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, ve znění vyhl. č. 187/2005 Sb.,

211/2006 Sb., kterou se zrušuje vyhl. č. 210/2004 Sb., o podmínkách a požadavcích na provozní a osobní hygienu při výrobě potravin a jejich uvádění do oběhu s výjimkou prodeje, kromě potravin živočišného původu,

127/2006 Sb., kterou se zrušuje vyhl. č. 347/2002 Sb., o hygienických požadavcích na prodej potravin a rozsah vybavení prodejny podle sortimentu prodáváných potravin,

459/2005 Sb., kterou se mění vyhl. č. 211/2004 Sb., o metodách zkoušení a způsobu odběru a přípravy kontrolních vzorků, ve znění pozdějších předpisů (vyhl. č. 611/2004 Sb. a 238/2005 Sb.),

- 366/2005 Sb., o požadavcích vztahujících se na některé zmrazené potraviny (ruší vyhl. 326/1997 Sb., 44/2000 Sb., 160/2002 Sb.),
- 650/2004 Sb., kterou se mění vyhl. č. 157/2003 Sb., o stanovení požadavků pro čerstvé ovoce a zeleninu, zpracované ovoce a zeleninu, suché skořápkové plody, houby, brambory a výrobky z nich, jakož i další způsoby jejich označování,
- 450/2004 Sb., o označování výživové hodnoty potravin,
- 447/2004 Sb., o požadavcích na množství a druhy látek určených k aromatizaci potravin, podmínky jejich použití, požadavky na jejich zdravotní nezávadnost,
- 320/2004 Sb., kterou se mění vyhl. 212/2004 Sb., o stanovení zásob a způsobu jejich ohlašování SZPI,
- 305/2004 Sb., o stanovení druhů kontaminujících a toxikologicky významných látkách a jejich přípustné množství v potravinách,
- 289/2004 Sb., kterou se mění vyhl. č. 335/1997 Sb., pro nealkoholické nápoje a koncentráty k přípravě nealkoholických nápojů, ovocná vína, ostatní vína apod.,
- 211/2004 Sb., metodách zkoušení a způsobu odběru a přípravy kontrolních vorků (změny vyhl. č. 459/2005 Sb., 238/2005 Sb., 611/2004 Sb.),
- 161/2004 Sb., kterou se mění vyhl. 147/1997 Sb., o způsobu stanovení kritických bodů v technologii výroby, ve znění vyhl. 196/2002,
- 133/2004 Sb., o podmínkách ozařování potravin a surovin, o nejvyšší přípustné dávce záření a o způsobu označení ozařování na obalu.

Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství,

jak vyplývá ze změn provedených zákony č. 62/2000 Sb., 307/2000 Sb., 128/2003 Sb., 85/2004 Sb., 317/2004 Sb., 94/2005 Sb., 441/2005 Sb., 230/2006 Sb., 409/2006 Sb., 35/2008 Sb., 267/2006 Sb., 95/2008 Sb., 109/2009 Sb.

- prováděcí předpisy:

- 83/2009 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování přímých podpor, některých podpor v rámci společné organizace trhu s vínem a některých podpor PRV, a o změně některých souvisejících nařízení vlády,
- 318/2008 Sb., o provádění některých opatření společné organizace trhu s ovocem a zeleninou, účinnost od 1. 9. 2008 (ruší NV č. 247/2004 Sb.),
- 112/2008 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování národních doplňkových plateb přímým podporám,
- 99/2008 Sb., kterým se mění NV č. 242/2004 Sb., o podmínkách provádění opatření na podporu rozvoje mimoprodukčních funkcí zemědělství spočívajících v ochraně složek životního prostředí (o provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění NV č. 542/2004 Sb., 119/2005 Sb., 515/2005 Sb., 351/2006 Sb. a 81/2007 Sb.),
- 96/2008 Sb., kterým se mění NV č. 69/2005 Sb., o stanovení podmínek pro poskytování dotace v souvislosti s předčasným ukončením provozování zemědělské činnosti u zemědělského podnikatele, ve znění NV č. 512/2006 Sb.,
- 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění NV č. 114/2008 Sb., 45/2009 Sb., 83/209 Sb.,
- 75/2007 Sb., o podmínkách poskytování plateb za přírodní znevýhodnění v horských oblastech, oblastech s jinými znevýhodněními a v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě, ve znění NV č. 113/2008 Sb., 83/2009 Sb.,

- 47/2007 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování jednotné platby na plochu zemědělské půdy a některých podmínek poskytování informací o zpracování zemědělských výrobků, pocházejících z půdy uvedené do klidu, ve znění NV č. 83/2009 Sb.,
- 257/2006 Sb., kterým se mění NV č. 181/2004 Sb., o stanovení bližších podmínek provádění společných organizací trhu, pokud jde o systém poskytování subvencí při vývozu pro zemědělské výrobky a zpracované zemědělské výrobky, ve znění NV. č. 99/2005 Sb.,
- 88/2006 Sb., o způsobu a rozsahu vyžadování údajů o ovocných sadech obhospodařovaných v režimu intenzivního ovocnářství,
- 82/2006 Sb., o stanovení dalších údajů evidovaných u půdního bloku nebo u dílu půdního bloku v evidenci využití zemědělské půdy,
- 241/2004 Sb., o podmínkách provádění pomoci méně příznivým oblastem a oblastem s ekologickými omezeními, ve znění NV č. 121/2005 Sb., 510/2005 Sb.,
- 159/2004 Sb., o stanovení bližších podmínek poskytování a propadnutí záruk pro zemědělské výrobky,
- 505/2000 Sb., o stanovení podpůrných programů k podpoře mimoprodukčních funkcí zemědělství, ve znění NV č. 500/2001 Sb. a 203/2004 Sb.

Zákon č. 30/2006 Sb., úplné znění zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zák. č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

- prováděcí předpisy:
 - 16/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ekologickém zemědělství.

Zákon 249/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, ve znění zákonů č. 626/2004 S., 444/2005 Sb. a 131/2006 Sb.

- prováděcí předpisy:
 - 215/2008 Sb., o opatřeních proti zavlékání a rozšiřování škodlivých organismů rostlin a rostlinných produktů, ve znění vyhl. č. 159/2009 Sb. (ruší vyhl. č. 662/2004 Sb., 247/2005 Sb., 244/2006 Sb. a 493/2006 Sb.),
 - 334/2004 Sb., o mechanizačních prostředcích na ochranu rostlin, ve znění vyhl. č. 146/2009 Sb.,
 - 333/2004 Sb., o odborné způsobilosti na úseku rostlinolékařské péče,
 - 329/2004 Sb., o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin (ve znění vyhl. č. 371/2006 Sb. a 146/2009 Sb.,
 - 328/2004 Sb., o evidenci výskytu a hubení škodlivých organismů ve skladech rostlinných produktů a o způsobu zjišťování a regulace jejich výskytu v zemědělských veřejných skladech a skladech SZIF.

Zákon č. 184/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám rostlin a o změně zákona č. 92/1996 Sb., o odrůdách, osivu a sadbě pěstovaných rostlin, ve znění zákonů č. 147/2002 Sb., 149/2002 Sb., 219/2003 Sb., 554/2005 Sb., 377/2005 Sb. a 444/2005 Sb.

Zákon č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin, jak vyplývá ze změn provedených zákony č. 444/2005 Sb., 178/2006 Sb. a 299/2007 Sb., 9/2009 Sb., 96/2009 Sb., 167/2009 Sb.,

- prováděcí předpisy:
 - 384/2006 Sb., stanoví podrobnosti o uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu, ve znění vyhl. č. 231/2007 Sb.,
 - 206/2004 Sb., stanoví požadavky na odběr vzorků, postupy a metody zkoušení osiva a sadby, ve znění vyhl. č. 581/2006 Sb.,

332/2006 Sb., o množitelských porostech a rozmnožovacím materiálu chmele, révy, ovocných rodů a druhů a okrasných druhů a jeho uvádění do oběhu (ruší vyhl. č. 147/2004 Sb.),

449/2006 Sb., o stanovení metodik zkoušek odlišnosti, uniformity, stálosti a užitné hodnoty odrůd, ve znění vyhl. č. 125/2007 Sb. a 320/2007 Sb., 11/2009 Sb.

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění zákonů č. 477/2001 Sb., 76/2002 Sb., 275/2002 Sb., 320/2002 Sb., 356/2003 Sb., 167/2004 Sb., 188/2004 Sb., 317/2004 Sb., 7/2005 Sb., 444/2005 Sb., 314/2006 Sb., 186/2006 Sb., 222/2006 Sb., 296/2007 Sb., 34/2008 Sb., 383/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů

- prováděcí předpisy:
 - 124/2006 Sb., kterou se ruší vyhl. č. 95/2006 Sb., o stanovení seznamu odpadů, na které se vztahuje postup podle § 55 odst. 2 zákona č. 185/2001 Sb.,
 - 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady (změna vyhl. č. 41/2005 Sb., č. 294/2005 Sb., 351/2008 Sb., 478/2008 Sb.),
 - 382/2001 Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě (změna vyhl. č. 504/2004 Sb.),
 - 381/2001 Sb., o stanovení Katalogu odpadů, Seznamu nebezpečných odpadů (změna vyhl. č. 503/2004 Sb. a 168/2007 Sb., 374/2008 Sb.),
 - 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů (změna vyhl. č. 502/2004 Sb.).

Zákon č. 156/1998 Sb., zákon o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd, ve znění pozdějších předpisů (č. 317/2004 Sb., 444/2005 Sb., 553/2005 Sb., 9/2009 Sb.)

- prováděcí předpisy:
 - 474/2000 Sb., o stanovení požadavků na hnojiva ve znění vyhl. č. 401/2004 Sb., č. 209/2005,
 - 274/1998 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv, ve znění vyhl. č. 399/2004 Sb., č. 476/2000 Sb., 473/2002 Sb., 91/2007 Sb.,
 - 275/1998 Sb., o agrochemickém zkoušení zemědělských půd a zjišťování půdních vlastností lesních pozemků ve znění vyhl. č. 477/2000 Sb., č. 400/2004 Sb., 91/2007 Sb.,
 - 273/1998 Sb., o odběrech a chemických rozborech vzorků hnojiv ve znění vyhl. č. 475/2000 Sb.

Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech, ve znění pozdějších předpisů (č. 274/2003 Sb., 94/2004 Sb., 237/2004 Sb., 257/2004 Sb., 444/2005 Sb., 66/2006 Sb., 296/2007 Sb., 25/2008 Sb., 126/2008 Sb.)

- prováděcí předpisy:
 - 641/2004 Sb., o rozsahu a způsobu vedení evidence obalů a ohlašování údajů z této evidence,
 - 116/2002 Sb., o způsobu označování vratných zálohovaných obalů.

Zákon č. 254/2001 Sb., zákon o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (změny zákony č. 76/2002 Sb., 320/2002 Sb., 274/2003 Sb., 20/2004 Sb., 444/2005 Sb., 222/2006 Sb., 186/2006 Sb., 342/2006 Sb., 25/2008 Sb., 181/2008 Sb., 167/2008 Sb., 181/2008 Sb., 157/2009 Sb.), a jeho prováděcí předpisy.

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých zákonů, jak vyplývá ze změn provedených zák. č. 521/2002 Sb., 92/2004 Sb., 186/2004 Sb., 695/2004 Sb., 180/2005 Sb., 385/2005 Sb., 444/2005 Sb., 212/2006 Sb., 222/2006 Sb., 230/2006 Sb., 186/2006 Sb., 180/2007 Sb., 296/2007 Sb., 25/2008 Sb., 37/2008 Sb., 124/2008 Sb., 483/2008 Sb.), a jeho prováděcí předpisy.

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů (změny č. 123/1998 Sb., 100/2001 Sb.).

Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (jak vyplývá ze změn provedených zákony č. 521/2002 Sb., 437/2004 Sb., 695/2004 Sb., 444/2005 Sb., 222/2006 Sb. a 25/2008 Sb.).

Některé další související předpisy právního řádu ČR:

Vyhláška č. 412/2008 Sb., kterou se stanoví seznam katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků.

Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností podle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 130/2008 Sb.

Vyhláška č. 432/2005 Sb., kterou se stanoví podmínky a způsob poskytování finanční náhrady za újmu vzniklou omezením zemědělského hospodaření, vzor a náležitosti uplatnění nároku, ve znění zákona č. 218/2004 Sb.

Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění zákona č. 121/2000 Sb., 237/2004 Sb., 257/2004 Sb., 296/2007 Sb.

- prováděcí předpisy:

3/2008 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 151/1997 Sb. (změna vyhl. č. 456/2008 Sb.).

8. Kontrola jakosti ovoce a ovocných výrobků

a) Výsledky kontroly jakosti a zdravotní nezávadnosti čerstvého ovoce v roce 2008

V roce 2008 zaznamenali inspektoři Státní zemědělské a potravinářské inspekce (SZPI) do kontrolních materiálů celkem 2 325 kontrolovaných šarží čerstvého ovoce. Tento počet byl lehce nižší než v předchozích letech (v roce 2007 bylo zkontrolováno celkem 2 598 šarží čerstvého ovoce, v roce 2006 to bylo 3 041 šarží). Právním předpisům nevyhovělo 28 %, což je množství s předešlými lety srovnatelné.

Nejvíce problematickou skupinou byla v roce 2008 skupina bobulové ovoce, ovoce tropické a citrusové plody. Pokud jde o nevyhovující zboží v závislosti na zemi původu, rozdílly nebyly příliš vysoké. Nejvíce vadných vzorků pocházelo ze třetích zemí, naopak nejmenší počet nevyhovujícího ovoce pocházelo z ČR.

Počet kontrolovaných šarží ovoce v roce 2008 dle místa kontroly

Skupina komodit	Výroba		Maloobchod		Velkoobchod		Ostatní		Celkem	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Jádrové	27	0,0	529	31,0	114	0,9	2	0,0	672	24,6
Peckové	10	10,0	330	27,0	71	0,0	2	0,0	413	21,8
Bobulové	6	0,0	292	41,8	61	1,6	0	-	359	34,3
Skořápkové	0	-	16	62,5	0	-	0	-	16	62,5
Citrusové	2	0,0	478	33,1	67	3,0	3	0,0	550	29,1
Tropické	5	0,0	198	44,9	109	5,5	2	0,0	314	30,3
CELKEM	50	2,0	1 843	34,3	423	2,4	9	0,0	2 325	27,7

Původ zboží

ČR	38	2,6	326	24,2	62	0,0	7	0,0	433	18,5
Třetí země	7	0,0	347	41,8	142	4,2	1	0,0	497	30,4
EU mimo ČR	5	0,0	995	24,7	219	1,8	1	0,0	1 220	20,5

Pramen: SZPI

Největší procento závad bylo zjištěno v maloobchodní síti (do maloobchodního prodeje jsou zahrnuty nejen specializované prodejny ovoce a zeleniny, ale všechny obchody uvádějící do oběhu čerstvé ovoce, jakož i supermarkety). Stále se opakující vyšší procento nevyhovujících šarží čerstvého ovoce v maloobchodě je způsobeno nejen špatným tříděním produktů, ale především nevhodným uskladněním produktů jak v místních skladech, tak i na prodejně, kde je ovoce nabízeno v regálech při pokojových teplotách.

Nejčastěji zjištěnými závadami byly vady jakosti, především výskyt plísně a hniloby, ale také méně časté mechanické poškození plodů a otlaky, či svraštělé plody a vady kůry u citrusových plodů. Nedostatky v označování spočívaly především v chybějícím údaji o třídě jakosti a zemi původu, v některých případech byla uvedena nesprávná třída jakosti, dvě země původu nebo naopak označení zcela chybělo. U baleného čerstvého ovoce bylo zaznamenáno několik vzorků s nižší hmotností než byla hmotnost deklarovaná.

Výsledky rozborů šarží ovoce z laboratoří a z hodnocení na místě v roce 2008

Skupina komodit	Počet vzorků									
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		senzorika		značení	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Jádrové	22	4,5	113	6,2	104	1,0	548	13,5	471	22,3
Peckové	43	2,3	38	18,4	57	0,0	335	16,4	264	13,6
Bobulové	43	0,0	38	23,7	64	3,1	286	35,0	190	15,3
Skořápkové	2	100,0	9	55,6	0	-	6	50,0	1	100,0
Citrusové	30	16,7	116	15,5	76	1,3	441	24,9	327	13,1
Tropické	95	6,3	100	36,0	55	1,8	215	26,0	153	9,2
Celkem	235	6,4	414	19,8	357	1,4	1 831	21,7	1 406	16,2

Pramen: SZPI

Na analýzy obsahu cizorodých látek v roce 2008 bylo odebráno celkem 367 vzorků, z čehož nevyhovělo celkem 5 vzorků, tj. 1,4 % (toto množství je téměř stejné jako za rok 2007).

Certifikace čerstvého ovoce v roce 2008

Další činnost, kterou inspektoři SZPI provádějí v rámci kontroly jakosti čerstvého ovoce, je certifikace produktů dle **nařízení Komise (ES) č. 1580/2007**, o kontrole shody čerstvého ovoce a zeleniny s obchodními normami, v platném znění. Certifikace se provádí při jejich dovozu či vývozu **do třetích zemí**. Vydávání certifikátu o shodě s obchodními normami Společenství pro čerstvé ovoce a zeleninu (nebo na zpracování) je prováděno podle **zákona č. 146/2002 Sb.**, o SZPI, v platném znění.

V každém případě, **kdokoliv dováží nebo vyváží čerstvé ovoce a zeleninu (včetně čerstvých žampionů, lískových a vlašských ořechů ve skořápce) do třetích zemí, je povinen tuto skutečnost nahlásit na příslušný inspektorát SZPI, neboť bez certifikátu nemůže být daná šarže proclena.**

V roce 2008 bylo inspektory SZPI vystaveno celkem 216 certifikátů při dovozu čerstvého ovoce a zeleniny určené k přímé spotřebě. Dalších 16 certifikátů bylo vystaveno při dovozu ovoce a zeleniny, určené k průmyslovému zpracování v ČR.

Při vývozu čerstvého ovoce a zeleniny nebyly v roce 2008 vystaveny žádné certifikáty.

b) Výsledky kontroly jakosti a zdravotní nezávadnosti čerstvého ovoce v I. pololetí roku 2009

V prvním pololetí roku 2009 bylo inspektory SZPI do kontrolních materiálů zaznamenáno celkem 609 šarží čerstvého ovoce. Vzorky byly hodnoceny na místě a v laboratoři SZPI. Z tohoto počtu nevyhovělo celkem 190 šarží čerstvého ovoce. Oproti stejnému období loňského roku se počet kontrolovaných šarží snížil téměř o 54 %, avšak procento nevyhovujících šarží se zvýšilo o 16 %.

Počet kontrolovaných šarží ovoce v I. pololetí roku 2009 dle místa kontroly

Ovoce	Výroba		Maloobchod		Velkoobchod		Ostatní		Celkem	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Jádrové	5	,0,	113	31,9	34	0,0	0	-	152	23,7
Peckové	0	-	31	51,6	17	0,0	0	-	48	33,3
Bobulové	1	0,0	99	60,6	33	6,1	1	0,0	134	46,3
Skořápkové č.	0	-	4	50,0	0	-	0	-	4	50,0
Citrusové	1	100,0	109	43,1	61	1,6	1	0,0	172	28,5
Tropické	4	0,0	46	50,0	48	2,1	1	0,0	99	24,2
CELKEM	11	9,1	402	45,8	193	2,1	3	0,0	609	31

Původ zboží

ČR	6	0,0	82	39,0	14	0,0	2	0,0	104	30,8
Třetí země	4	0,0	117	45,3	92	2,2	1	0,0	214	25,7
EU mimo ČR	1	100,0	181	43,1	87	2,3	0	-	269	30,1

Pramen: SZPI

Nejčastěji byly opět zjištěny vady jakosti, především výskyt plísňe a hniloby, byly zaznamenány také mechanicky poškozené plody, otlaky a vady kůry u citrusových plodů. Nedostatky v označování byly shodné jako v roce 2008 (především šlo o chybějící povinný údaj o třídě jakosti a zemi původu).

Na analýzy obsahu cizorodých látek v období prvního pololetí 2009 bylo odebráno celkem 240 vzorků, z čehož dva vzorky nevyhověly.

Výsledky rozborů šarží ovoce z laboratorní a z hodnocení na místě v I. pololetí roku 2009

Ovoce	Počet vzorků									
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		senzorika		značení	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Jádrové	3	33,3	16	31,3	51	2,0	99	29,3	68	13,2
Peckové	11	0,0	5	40,0	16	0,0	28	57,1	14	14,3
Bobulové	9	0,0	19	52,6	39	0,0	89	57,3	38	13,2
Skořápkové	0	-	4	50,0	0	-	2	0,0	1	100,0
Citrusové	4	0,0	14	78,6	80	1,3	83	50,6	42	11,9
Tropické	8	25,0	21	42,9	54	0,0	30	40,0	22	18,2
Celkem	35	8,6	79	49,4	240	0,8	331	45,3	185	14,1

Pramen: SZPI

c) Výsledky kontroly zdravotní nezávadnosti a jakosti zpracovaného ovoce v roce 2008

V roce 2008 bylo inspektory SZPI zkontrolováno celkem 417 vzorků, tj. téměř stejně jako v roce předchozím. Jako nevyhovujících bylo vyhodnoceno 101 vzorků, tj. 24,2 % (z toho 7 tuzemských). Z hlediska jednotlivých skupin k nejproblematictější stále náleží skupina sušeného a upraveného chlazeného čerstvého ovoce.

Porovnáním výsledků kontroly zdravotní nezávadnosti, jakosti a označování u vzorků kontrolovaných ve výrobě, velkoobchodech a maloobchodech lze konstatovat, že četnost závad je dlouhodobě nejvyšší v maloobchodní síti.

Počet kontrolovaných vzorků zpracovaného ovoce za rok 2008

Původ zboží	Výroba		Velkoobchod		Maloobchod		Jiné*		Celkem	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
ČR	18	5,5	1	0,0	25	24,0	0	-	44	15,9
Jiný než ČR	65	3,0	51	7,8	256	34,4	1	0,0	373	25,2
Celkem	83	3,6	52	7,7	281	33,4	1	0,0	417	24,2

Pramen: SZPI

Poznámka: * restaurace, přeprava, suroviny

Kontrola zpracovaného ovoce byla zaměřena zejména na kontrolu chemických požadavků na zdravotní nezávadnost (**dle vyhlášek č. 4/2008 Sb. a č. 305/2004 Sb.**). Jako nevyhovující z hlediska kontaminujících látek byly vyhodnoceny 3 vzorky zpracovaného ovoce. Jednalo se o 2 vzorky proslazeného ovoce, u kterých byla zjištěna přítomnost nepovoleného syntetického barviva, dále o 1 vzorek sušeného ovoce, který nevyhověl ve znaku kyselina sorbová.

Z hlediska mikrobiologických požadavků ve znaku plísňě okem viditelné nevyhovělo celkem 5 vzorků – 2 vzorky sušeného ovoce a 3 vzorky upraveného chlazeného čerstvého ovoce.

Nesplnění jakostních požadavků (**dle vyhlášky č. 157/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky 113/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů**) spočívalo ve zjištění nižšího obsahu podílu ovoce u 6 vzorků džemů.

Při senzorickém hodnocení byla zjištěna neodpovídající konzistence, vzhled nebo chuť u 16 vzorků sušeného ovoce.

Mezi nedostatky z hlediska označování patřilo nesprávné označení u 13 vzorků džemů, 2 vzorků kompotů, 3 vzorků proslazeného ovoce, 19 vzorků sušeného ovoce, 36 vzorků upraveného chlazeného čerstvého ovoce a 3 vzorků ostatních výrobků z ovoce.

Z dalších zjištěných nedostatků stojí za zmínku nedodržení podmínek skladování (zejména nevhodná skladovací teplota) u 15 vzorků upraveného chlazeného čerstvého ovoce a dále porušený obal u 1 vzorku sušeného ovoce.

Výsledky rozborů zpracovaného ovoce z laboratoří a z hodnocení na místě v roce 2008

Ukazatel	Počet vzorků									
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		senzorika		označování	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Zpracované ovoce	34	20,6	65	7,7	214	2,8	142	31,7	126	61,1

Pramen: SZPI

d) Výsledky kontroly zdravotní nezávadnosti a jakosti zpracovaného ovoce za I. pololetí roku 2009

V průběhu I. pololetí 2009 bylo inspektory SZPI zkontrolováno celkem 151 vzorků, tj. o 28 % méně oproti stejnému období roku 2008. Jako nevyhovující bylo vyhodnoceno 34 vzorků, z toho 6 tuzemských. Z hlediska jednotlivých skupin náleží k nejproblematictější skupině džemů a dále skupina upraveného chlazeného čerstvého a sušeného ovoce.

Porovnáním výsledků kontroly zdravotní nezávadnosti, jakosti a označování u vzorků kontrolovaných ve výrobě, velkoobchodech a maloobchodech lze konstatovat, že četnost závad je nejvyšší v maloobchodní síti.

Počet kontrolovaných vzorků zpracovaného ovoce za I. pololetí roku 2009

Původ zboží	Výroba		Velkoobchod		Maloobchod		Jiné*		Celkem	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
ČR	16	12,5	4	0,0	12	33,3	0	-	32	18,7
Jiný než ČR	22	13,6	30	16,6	66	30,3	1	0,0	119	23,5
Celkem	38	13,2	34	14,7	78	30,7	1	0,0	151	22,5

Pramen: SZPI

Poznámka: * restaurace, přeprava, suroviny

Z hlediska kontaminujících látek byly vyhodnoceny celkem 3 vzorky zpracovaného ovoce – 2 vzorky proslazeného ovoce a 1 vzorek sušeného ovoce, které nevyhověly ve znaku oxid siřičitý. Porušení mikrobiologických ukazatelů spočívalo ve zjištění plísní viditelných pouhým okem u 1 vzorku kompotu. Z hlediska jakostních požadavků nevyhovělo 7 výrobků nesplněním minimálního podílu ovocné složky u 6 džemů. Ve znaku obsah cukru nevyhověl 1 vzorek sušeného ovoce.

Při senzorickém hodnocení byla zjištěna neodpovídající konzistence, vzhled nebo chuť u 3 vzorků sušeného ovoce, dále u 3 vzorků zmrazeného ovoce a u 1 vzorku kompotu. Z hlediska označování nevyhovělo celkem 11 vzorků džemů, 1 vzorek sušeného ovoce a 2 vorky upraveného chlazeného čerstvého ovoce.

Z dalších zjištěných nedostatků stojí za zmínku nedodržení podmínek uchování u 2 výrobků upraveného chlazeného čerstvého ovoce a dále porušený obal u 2 vzorků zmrazeného ovoce.

Výsledky rozborů zpracovaného ovoce z laboratoří a z hodnocení na místě v I. pololetí roku 2009

Ukazatel	Počet vzorků									
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		senzorika		označování	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Zpracované ovoce	33	21,2	10	10,0	107	5,6	24	41,6	34	47,0

Pramen: SZPI

SVĚTOVÝ TRH

PRODUKCE OVOCE V ZEMÍCH JIŽNÍ HEMISFÉRY

➤ Produkce citrusového ovoce

Produkce citrusového ovoce v roce 2009 na jižní polokouli by mohla dosáhnout úrovně 6,9 mil. t, což by znamenalo meziroční snížení téměř o 5 %. Tato situace bude mít za následek pokles exportu pravděpodobně o 6 % v objemu 2,3 mil. t. V Argentině a Uruguay očekávají nižší sklizeň o 13 %, v Peru jen o 2 %. Naproti tomu Austrálie, Jižní Afrika a Chile odhadují sklizeň citrusového ovoce vyšší.

Produkce citrusového ovoce v zemích jižní polokoule (t)

Země	2008	2009 (odhad)	± 2009/2008
Citrusové ovoce celkem	7 307 597	6 964 255	-4,7 %
- Argentina	3 040 800	2 645 000	-13,0 %
- Austrálie	574 000	606 000	+6,0 %
- Chile	357 000	364 000	+2,0 %
- Peru	823 856	810 300	-2,0 %
- Jižní Afrika	2 252 941	2 312 955	+3,0 %
- Uruguay	259 000	226 000	-13,0 %
Z toho:			
Pomeranče	3 315 074	3 087 125	-6,9 %
- Argentina	942 000	660 000	-30,0 %
- Austrálie	419 000	450 000	+7,0 %
- Chile	150 000	152 000	+1,0 %
- Peru	372 601	389 600	+5,0 %
- Jižní Afrika	1 326 473	1 322 525	0,0 %
- Uruguay	105 000	113 000	+8,0 %
Citrony	2 010 305	2 047 105	+1,8 %
- Argentina	1 361 800	1 400 000	+3,0 %
- Austrálie	31 000	30 000	-3,0 %
- Chile	170 000	172 000	+1,0 %
- Peru	241 590	232 300	-4,0 %
- Jižní Afrika	185 915	178 805	-4,0 %
- Uruguay	20 000	34 000	+70,0 %
Grapefruity	714 031	763 407	+6,9 %
- Argentina	327 000	300 000	-8,0 %
- Austrálie	9 000	9 000	0,0 %
- Chile	9 000	10 000	+11,0 %
- Peru	4 478	4 000	-11,0 %
- Jižní Afrika	360 553	436 407	+21,0 %
- Uruguay	4 000	4 000	0,0 %

Pramen: SHAFPE, Freshfel, Fruit and Vegetable Markets

➤ Produkce jablek a hrušek

Celková produkce jablek a hrušek na této části polokoule v roce 2009 přesáhne úroveň roku 2008. Vyšší produkci jablek očekávají téměř všechny země, tzn. Chile, Brazílie, Argentina a Austrálie. Největší zvýšení signalizuje Nový Zéland, naopak nižší sklizeň je očekávána v Jižní Africe. Celkový objem vývozu jablek ze zemí této destinace v roce 2009 se odhaduje v objemu 1 751,8 tis. t, tj. meziroční nárůst o 3 %.

Produkce jablek v zemích jižní polokoule (tis. t)

Země	2005	2006	2007	2008	2009 (odhad)	± % 2009/08
Argentina	1 121	1 051	1 047	980	1 032	+5,2
Austrálie	327	276	270	265	271	+2,1
Brazílie	882	756	993	983	1 023	+4,0
Chile	1 560	1 629	1 686	1 676	1 734	+3,5
Nový Zéland	506	392	427	418	473	+13,1
Jižní Afrika	703	637	689	749	747	-0,2
CELKEM	5 099	4 740	5 112	5 072	5 280	+4,1

Pramen: WAPA, Fruit and Vegetable Markets

V **Brazílii** odhadují, že sklizeň jablek v roce 2009 bude jen o málo vyšší než v roce 2008. Silné deště během kvetení stromů původní odhady snížily a úměrně tomu se očekává i pokles objemu exportu. Brazílie vyváží jablka do EU, Ruska a na asijský trh, zejména na Střední východ.

Rekordní sklizeň jablek očekávají v roce 2009 v **Argentině**. Vysoká bude i sklizeň hrušek. Plochy hrušňových sadů se v posledních letech rozšiřovaly, a tak se nyní stávají hrušky nosným ovocným druhem. V posledních letech až 30 % celkového exportu ovoce směřovalo na ruský trh, avšak vzhledem k tomu, že Rusko snížilo maximální limity pro rezidua pesticidů v ovoci, bude toto mít negativní dopad na výši exportu.

Produkce jablek a hrušek v **Jižní Africe** se stabilizovala. Preferovanými odrůdami jablek jsou Fuji, Granny Smith a Golden Delicious. Díky vyšší produktivitě se v roce 2009 očekává vyšší produkce hrušek. Na **Novém Zélandu** očekávají, navzdory jarním mrazíkům, vyšší produkci jablek než v roce 2008. Výměra ovocných sadů od roku 1990 klesá.

Produkce hrušek v zemích jižní hemisféry v roce 2009 je prozatím odhadována na 1,55 mil. t, tj. meziroční nárůst o 11 %. Nejvyšší sklizeň očekávají v Argentině, která je největším producentem hrušek v rámci této skupiny zemí, a v Jižní Africe. Naproti tomu v ostatních zemích (Nový Zéland, Chile a Austrálie) dojde k výraznému poklesu sklizní.

Produkce hrušek v zemích jižní polokoule (tis. t)

Země	2005	2006	2007	2008	2009 (odhad)	± % 2009/08
Argentina	530	750	739	723	870	+20,5
Austrálie	151	142	135	130	129	-1,1
Chile	201	196	194	189	176	-7,0
Nový Zéland	11	9	10	11	9	-21,4
Jižní Afrika	316	324	359	342	366	+7,1
CELKEM	1 209	1 421	1 437	1 396	1 551	+11,1

Pramen: WAPA, Fruit and Vegetable Markets

PRODUKCE OVOCE V ZEMÍCH SEVERNÍ AFRIKY

Země severní Afriky jako Tunisko, Alžírsko, Egypt a Maroko vlastní značné množství půdy, ale vzhledem k suchému podnebí je jen nepatrná část půdy vhodná pro pěstování ovoce. Proto je většina produktů dovážena. V poslední době se Egypt a zejména Maroko stávají důležitými dodavateli určitých komodit na evropské trhy a začínají konkurovat tradičním dodavatelským zemím.

Tunisko je s 16,4 mil. ha půdy nejmenší zemí v této oblasti Afriky. Na produkci ovoce a zeleniny je využíváno jen okolo 2 %. V roce 2007 činila výměra ovocných sadů 190 tis. ha, plochy pro zeleninu 135 tis. ha a na dalších cca 250 tis. ha se pěstují olivy.

V posledních sedmi letech se plochy pro pěstování zeleniny neustále rozšiřují, zatímco výměra ovocných sadů od roku 2005 klesá. Ovocné sady, kde se pěstují zejména jablka a hrušky, se koncentrují hlavně v centrální části Tuniska, v jižní části převládají plantáže pomerančovníků a datlových palem. Objem produkce ostře kolísá v závislosti na množství dešťových srážek během roku. V roce 2008 bylo sklizeno kolem 1 mil. t ovoce. Nejvýznamnějším ovocným druhem jsou hlavně pomeranče, hrozny, datle, jablka, broskve a nektarinky.

Z Tuniska do EU bylo v roce 2008 vyvezeno kolem 28 tis. t ovoce (z toho 60 % tvořily pomeranče). V rámci EU Tunisko vyváží hlavně do Francie a Itálie. Do statistiky zahraničního obchodu nejsou zahrnuty datle, ale ty ve vývozu hrají důležitou roli. Země vyprodukuje 120 tis. t datlí, z toho 43 tis. t je určeno pro export, zejména do Francie, Německa a Itálie. Tunis vynakládá velké úsilí na zvýšení podílu ekologicky vypěstovaných datlí v exportu.

V **Alžírsku** jsou jen 3 % půdy vhodných pro zemědělství, zbytek (238 mil. ha) je poušť. Země je závislá na importu čerstvých i zpracovaných produktů; jelikož je možno zde vypěstovat jen kolem 20 % ovoce a zeleniny z celkové potřeby domácího trhu.

Intenzivní zemědělství je možné jen na úzkém pruhu pobřeží na severu země. Ovocné sady dosahují 390 tis. ha, plochy zeleniny 271 tis. ha, což dohromady představuje jen 0,3% podíl na celkové ploše zemědělské půdy. Produkce ovoce činí cca 2 mil. t. Majoritní podíl zaujímají datle – cca 15 mil. stromů se nachází zejména v oázách, z nichž se sklídí kolem 400 – 500 tis. t datlí. Velmi malá část sklizně je exportována do dalších afrických zemí nebo do Evropy. Další důležitou plodinou v rámci tohoto sektoru jsou hrozny, fíky a citrusy.

V **Libyi** se poušť rozprostírá na 85 % země, pouhá 2 % půdy podél severního pobřeží (tj. 3,5 mil. ha z celkové rozlohy 177 mil. ha) jsou vhodná pro zemědělství. V celkové škále je významná produkce datlí a oliv, méně se pěstuje obilí, zelenina, citrusy a mandle. Ovoce a zelenina se pěstuje na cca 60 tis. ha, z toho 30 tis. ha zaujímají datle. Dalšími významnými plodinami jsou hrozny. Celková produkce činí přibližně 370 tis. t ovoce a 906 tis. t zeleniny. Naprostá většina produkce je určena pro tuzemský trh.

Zemědělství v **Egyptě** je situováno podél řeky Nil a v některých oázách, zbytek země je příliš suchý. Ovocné sady zaujímají rozlohu 380 tis. ha. Zemědělská půda představuje 3 mil. ha, což je 3% podíl na celkové rozloze země (100 mil. ha). V posledních letech se zemědělská produkce stále více zaměřuje na vývoz. Typickými produkty jsou proso, fazole nebo zelí, které se pěstují v menším množství, takže dovoz je v těchto případech nezbytný. Export mnoha dalších zemědělských komodit výrazně expanduje.

Nejdůležitějším ovocným druhem jsou citrusové plody, zejména pak pomeranče, které se pěstují na 85 tis. ha, následují hrozny, broskve a nektarinky.

Každoročně se v Egyptě sklídí 7,7 mil. t ovoce, z toho 2,5 mil. t citrusů. Do EU se vyváží cca 169 tis. t ovoce. Produkce jahod již po několik let expanduje, od roku 2000 se dodávky jahod do EU zvýšily čtyřnásobně. Pěstují se na 1 000 ha s produkcí 104 tis. t. V posledních letech sektor prochází transformací, pracuje mnohem profesionálnějšími způsoby se silnějším důrazem na britský trh. Kromě produkčních metod se investuje také do technologie k posklizňové úpravě a do certifikace. Producentův organizace se nacházejí hlavně v deltě Nilu, na rozsáhlých plochách pěstují jahody a jsou tak schopni produkovat při nižších výrobních nákladech.

Ze čtyř severních afrických zemí je **Maroko** nejvýznamnější dodavatel ovoce a zeleniny na evropský trh. Z celkové plochy 44,6 mil. ha je zemědělsky obděláváno kolem 18 % půdy na západě a severozápadě země. V pobřežních regionech jsou také intenzivně zavlažované plochy. Ovoce se pěstuje na 290 tis. ha. Nejvýznamnějšími ovocnými druhy jsou citrusy, jejichž produkce dosahuje 1,36 mil. t, a hrozny s 325 tis. t. Datle a fíky hrají také důležitou roli s produkcí 52 tis. t, resp. 77 tis. t.

Maroko vyváží kolem 188 tis. t ovoce především do Španělska a Francie, dále pak do Nizozemska, Německa a Velké Británie.

PRODUKCE OVOCE V ZEMÍCH EU

Produkce ovoce v EU v objemu 39 mil. t byla v roce 2008 o 8 % vyšší oproti roku 2007. V zemích EU 15 nepřekročila úroveň z roku 2007 (tj. 315 mil. t), v nových členských zemích vzrostla produkce ovoce o cca 60 % na 7,5 mil. t. Nejvýrazněji se zvýšila sklizeň v Polsku a Maďarsku, v rámci zemí EU 15 se zvýšila produkce ve Španělsku a Řecku, klesla v Itálii, Francii, Německu, Belgii, Nizozemsku a Rakousku.

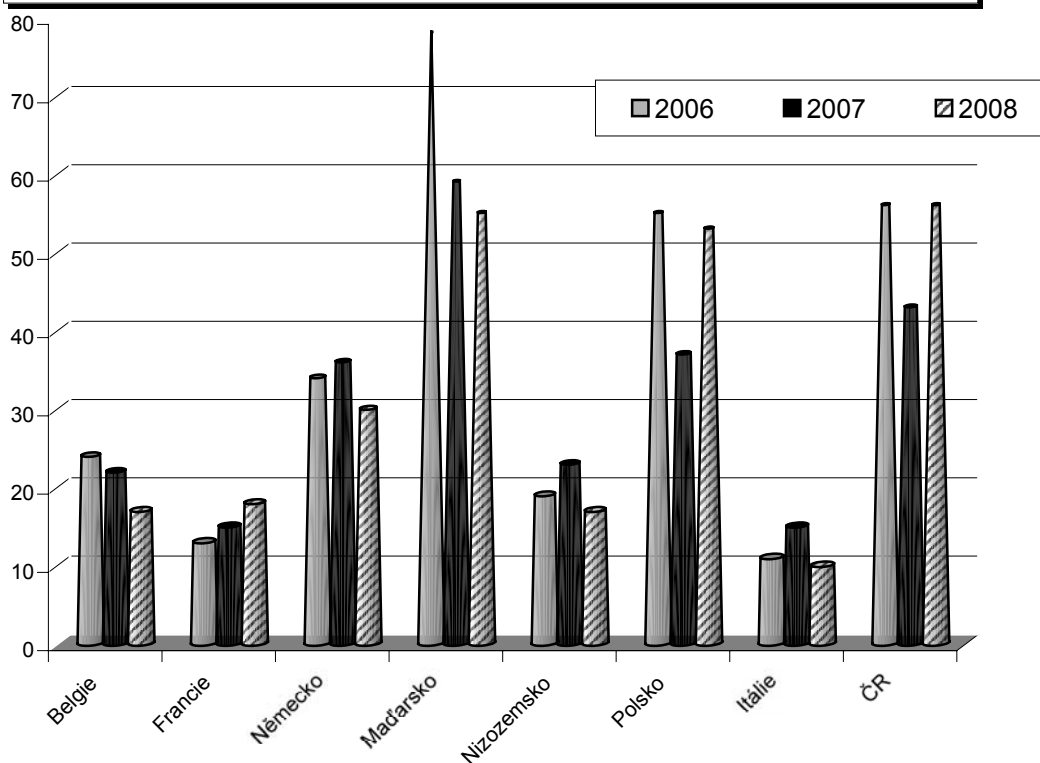
Produkce **konzumních jablek** v EU se v roce 2008 zvýšila o 22 % na 11,2 mil. t. Sklizeň jablek v zemích EU 15 klesla o 5 % na 6,9 mil. t, v nových členských zemích vzrostla dvojnásobně na 4,3 mil. t.

Produkce **hrušek** v EU se v roce 2008 meziročně snížila o 20 % a dosáhla 2,2 mil. t. Výrazný pokles byl zaznamenán v Belgii, Nizozemsku, Francii a Itálii.

Produkce **broskví a nektarinek** byla nižší o 4 % a **meruněk** o 9 % z důvodu nízké úrody tohoto ovoce ve Francii a Itálii. Tento pokles nevykompenzovala ani vyšší sklizeň ve Španělsku a Řecku. Produkce **třešní, višní a švestek** vzrostla o 10 %, vyšší sklizeň bylo dosaženo v nových členských státech. Nejvýraznější pokles produkce tohoto ovoce se projevil v Německu (-35 %) a ve Francii (-50 %).

Vyšší sklizeň ovoce v roce 2008 v porovnání s rokem 2007 zabezpečila i zvýšení produkce ovocných šťáv, především jablečné. Nabídka jablečného koncentráту na trhu EU se zvýšila více než činil dovoz z Číny, která disponovala vysokými zásobami koncentráту na začátku roku.

Podíl jablek pro zpracování na celkové produkci jablek ve vybraných zemích EU (%)

Zahraniční obchod EU s čerstvým ovocem (tis. t)

Ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008
EXPORT Z EU CELKEM	16 181	17 404	18 053	19 056	18 133
Z toho: do třetích zemí	1 804	2 025	2 414	2 689	2 560
Hlavní exportéři					
Španělsko	5 086	4 802	5 172	5 210	4 856
Itálie	2 019	2 366	2 261	2 379	2 210
Francie	1 286	1 231	1 299	1 084	490
IMPORT DO EU CELKEM	25 197	25 565	27 159	28 558	28 135
Z toho: ze třetích zemí	10 457	11 143	11 632	12 496	12 682
Hlavní importéři					
Německo	4 344	4 655	4 310	4 327	4 107
Velká Británie	1 209	1 350	1 348	1 362	1 161
Francie	2 021	2 112	2 180	2 231	2 168

Pramen: EUROSTAT, Rynek owoców i warzyw, Polska

Dovoz vybraných výrobků z ovoce do EU (tis. t)

Ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008
Jablečná šťáva	1 090	1 278	1 189	1 254	1 098
Z toho: ze třetích zemí	280	398	342	419	282
Zmrazené ovoce	852	911	968	1 061	1 000
Z toho: ze třetích zemí	345	354	373	448	439
Konzervované ovoce	2 427	2 529	2 776	3 036	2 762
Z toho: ze třetích zemí	1 061	1 059	1 114	1 144	1 193
Džemy a marmelády	338	373	402	441	440
Z toho: ze třetích zemí	15	19	28	32	37

Pramen: EUROSTAT, Rynek owoców i warzyw, Polska

➤ **Produkce jádrového ovoce**

Celková plocha produkčních jabloňových sadů v zemích EU 27 činí v současné době 485,1 tis. ha, přičemž největší výměry se nacházejí v Polsku, Rumunsku, Itálii, Francii a Maďarsku. Tyto země se ze 73 % podílí na celkové ploše jabloňových sadů v EU. V Polsku je věková struktura těchto sadů celkem vyrovnaná – podíl jabloní mladších 10 let představuje 43 %, výsadby mezi 10 – 15 lety 26 % a 32 % sadů je starší 15 let. Některé země jako je Belgie, Lucembursko nebo Nizozemsko jsou charakteristické tím, že přes 60 % tamních výsadeb jabloní je mladší než 10 let. Naproti tomu např. v Estonsku nebo v ČR dosahují přestálé sady podílu 60 %, resp. 48 %.

Dalším nejvíce pěstovaným ovocným druhem v EU jsou pomeranče, jejichž plochy dosahují 279 tis. ha. Ve Španělsku, které je největším pěstitelem pomerančů, je více než 20 % sadů mladších 5 let a pouze 15 % výsadeb dosahuje 25 let. Naproti tomu v Itálii, která je druhým významným producentem pomerančů, je více než 50 % sadů přestálých.

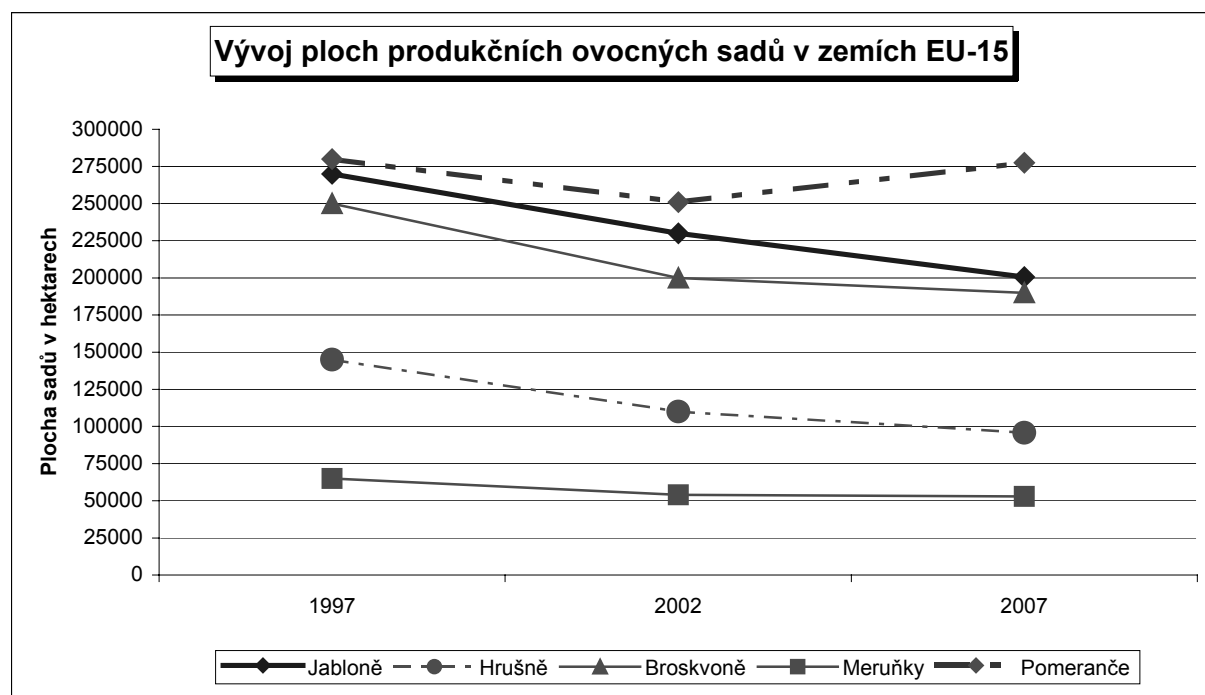
Ačkoliv plochy produkčních sadů jabloní, hrušní, broskvoní a meruněk v zemích EU neustále klesají, zdá se, že tento trend se během posledních 5 let vyrovnává. Od roku 2002 celková výměra jabloňových sadů klesla téměř o 10 %, nejvíce ve Španělsku (-32 %), avšak v Dánsku se naopak plochy zvýšily o 8 %. Vývoj ploch sadů hrušní je odlišný; zatímco plochy u tří největších producentů hrušek (tj. Itálie, Španělsko a Portugalsko) se zredukovaly o 17 %, některé země (jako Nizozemsko a Belgie) naopak zvýšily jejich plochy o 24 %, resp. 13 %.

V celé EU je v posledních letech jasný trend celkového rozšiřování ploch citrusových sadů (kromě citronů). K největšímu růstu ploch dochází ve Španělsku, kde se kromě citrusů a broskví plochy ostatních druhů ovoce drasticky zredukovaly.

Plochy produkčních výsadeb vybraných druhů ovoce v EU v roce 2007 (ha)

Ukazatel	Konzumní jablka	Konzumní hrušky	Broskve	Meruňky	Pomeranče	Citrony	Malé citrusy	Celkem
CELKEM EU 27	485 100	112 258	206 957	67 369	279 048	62 855	151 509	1 365 096
CELKEM EU 15	200 644	95 772	189 943	52 958	277 494	62 190	149 744	1 028 745
Belgie	6 833	7 225	-	-	-	-	-	14 058
Bulharsko	4 121	298	3 488	2 610	-	-	-	10 518
ČR	9 895	716	1 149	1 788	-	-	-	13 548
Německo	27 888	1 581	-	-	-	-	-	29 469
Řecko	9 337	3 127	34 127	3 929	32 440	5 180	6 632	94 771
Španělsko	24 822	25 976	75 118	18 700	158 824	39 859	116 225	459 524
Francie	40 113	6 707	14 308	13 804	29	23	1 654	76 638
Itálie	55 225	32 075	63 754	15 649	73 786	16 634	21 998	279 120
Kypr	925	146	614	268	1 554	666	1 765	5 937
Maďarsko	33 793	2 812	5 578	4 999	-	-	-	47 183
Nizozemsko	9 380	7 282	-	-	-	-	-	16 662
Rakousko	7 229	506	211	594	-	-	-	8 541
Polsko	165 715	7 048	2 907	1 060	-	-	-	176 730
Portugalsko	11 711	9 228	2 424	283	12 416	494	3 235	39 792
Rumunsko	60 494	4 834	1 897	3 434	-	-	-	70 659
Slovinsko	2 438	196	431	23	-	-	-	3 089
Slovensko	2 656	148	734	227	-	-	-	3 765

Pramen:EUROSTAT, Statistics in Focus

Ovoce poškozené kroupami

Instalace protikroupových sítí

Ovoce poškozené kroupami

Protikroupová
ochrana sadu
– Plukotrak

Protikroupová ochrana sadu

Ovoce poškozené kroupami

Ovocné školky

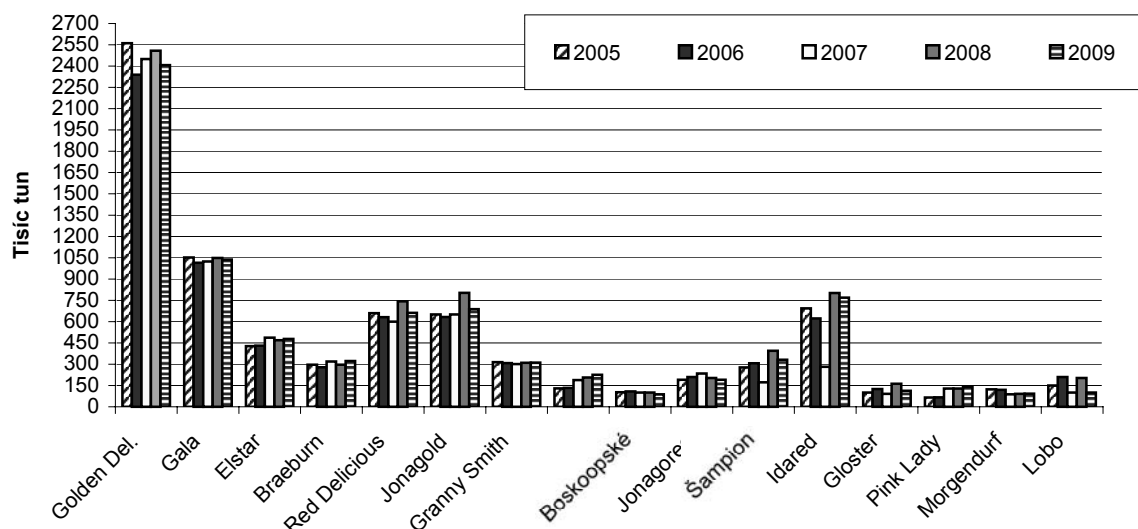
V roce 2009 se celková sklizeň jablek v zemích EU 27 odhaduje na 10,5 mil. t, tj. meziroční pokles o 7 %. Produkce v EU 15 je odhadována v objemu 6,8 mil. t. Všechny producentské země očekávají průměrnou, popřípadě mírně nadprůměrnou úrodu. V nových členských zemích se odhaduje spíše průměrná až podprůměrná sklizeň jablek. Ve vztahu k odrůdám se odhaduje u Golden Delicious meziroční pokles o 4 % na 2,4 mil. t, u odrůdy Jonagold snížení o 14 % na 0,7 mil. t, u Red Delicious -11 % na 0,7 mil. t a odrůda Gala zůstává na objemu 1,0 mil. t.

Tržní produkce jablek v EU podle zemí (tis. t)

Země	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009 (odhad)	2009/08 %
Itálie	2 181	2 172	2 153	2 032	2 071	1 991	2 196	2 164	2 115	-2
Francie	1 938	1 966	1 728	1 708	1 769	1 584	1 676	1 528	1 601	+5
Německo	922	763	818	945	925	948	1 070	1 047	1 042	-
Španělsko	806	646	704	553	701	547	599	528	448	-15
Nizozemsko	445	350	385	420	365	337	396	376	392	+4
Belgie	337	349	319	356	317	358	358	336	311	-7
Řecko	194	244	165	282	265	267	236	231	220	-5
Portugalsko	265	300	287	277	252	257	258	245	245	-
Velká Británie	212	124	156	163	192	174	196	201	214	+6
Rakousko	156	163	152	163	173	161	193	169	185	+9
Dánsko	29	25	25	26	26	27	32	26	24	-8
Švédsko	19	18	19	20	21	20	16	18	18	-
CELKEM EU-15	7 504	7 120	6 911	6 945	7 077	6 671	7 226	6 869	6 815	-0,8
Polsko	2 484	2 168	2 428	2 522	2 200	2 250	1 100	2 831	2 300	-19
Maďarsko	605	527	550	668	467	480	203	583	514	-12
Česká republika ¹⁾	141	163	152	164	138	159	113	157	141	-10
Bulharsko*	78	73	58	58	71	65	60	56	56	-
Rumunsko*	507	492	811	1 098	439	417	287	459	435	-5
Litva	155	82	97	34	130	100	40	74	60	-19
Slovinsko	38	42	62	60	58	50	61	60	60	-
Slovensko ¹⁾	27	27	34	31	36	31	10	42	48	+14
Lotyšsko	36	50	36	7	38	32	31	34	25	-26
Estonsko	15	17	5	2	11	3	4	-	-	-
CELKEM	4 086	3 641	4 233	4 644	3 787	3 760	1 909	4 296	3 639	-16
CELKEM EU-27	11 590	10 761	11 144	11 589	10 864	10 431	9 135	11 165	10 454	-7

Pramen: EUROFEL Databank, Brussels

Poznámka: ¹⁾ produkce jablek z intenzivních sadů, * Bulharsko a Rumunsko členy EU od r. 2007

Produkce jablek v zemích EU 27 dle odrůd v letech 2005 - 2009 (odhad)**Tržní produkce hrušek v EU podle zemí (tis. t)**

Země	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009 (odhad)	2009/08 %
Itálie	793	948	820	838	882	966	922	759	817	+8
Španělsko	660	603	641	521	608	535	494	475	427	-10
Francie	254	237	191	248	230	246	221	157	193	+23
Portugalsko	142	125	90	188	130	175	142	188	184	-2
Belgie	89	173	176	231	229	268	287	170	281	+65
Nizozemsko	70	180	170	225	200	234	255	172	311	+81
Německo	47	56	49	61	53	57	56	38	42	+11
Rakousko	109	104	175	124	118	117	176	-	-	-
Řecko	47	39	32	54	56	45	51	51	57	+12
Velká Británie	33	35	35	34	27	27	29	23	31	+35
Dánsko	6	5	4	5	5	6	6	5	7	+40
Švédsko	1	2	2	2	2	2	2	1	2	+200
CELKEM EU-15	2 251	2 507	2 385	2 531	2 540	2 678	2 641	2 039	2 352	+15
Polsko	77	90	77	87	65	55	31	40	85	+112
Maďarsko	27	27	33	31	40	39	12	40	40	-
Slovinsko	9	13	11	14	8	11	-	-	-	-
Bulharsko*	14	11	6	4	4	4	3	3	3	-
Rumunsko*	72	68	104	46	30	24	21	53	35	-34
Česká republika ¹⁾	2	2	2	2	2	2	3	3	5	+67
Slovensko	0	0	0	0	0	1	1	1	1	-
Slovinsko	9	13	11	14	8	11	12	-	-	-
Lotyšsko	2	2	11	2	2	2	1	1	1	-
CELKEM	212	226	255	200	159	149	84	141	170	+21
CELKEM EU-27	2 463	2 733	2 640	2 731	2 699	2 827	2 725	2 180	2 522	+16

Pramen: EUROFEL Databank, Brussels

Poznámka: - údaje nejsou k dispozici, ¹⁾ produkce hrušek z intenzivních sadů, * Bulharsko a Rumunsko členy EU od r. 2007

Ovocné školky

Ošetřování ovocné školky

Ovocné školky

Jablka odrůda „Karmína“

Jablka odrůda „Rubín“

Jablka odrůda „Opál“

Jablka odrůda „Šampion Red“

➤ Produkce broskví a nektarinek

Příznivější průběh zimy a jara v roce 2009 proti minulému roku indikuje, že by produkce broskví mohla být vyšší, přibližně v objemu cca 4 mil. t.

Produkce broskví, nektarinek a meruněk v jihoevropských zemích (tis. t)

Ukazatel	2005	2006	2007	2008	2009 (odhad)	2009/08 %
Meruňky						
Řecko	46	60	74	75	52	-30
Španělsko	112	134	54	92	90	-2
Francie	180	179	125	81	174	+115
Itálie	232	222	215	209	198	-5
CELKEM	570	594	468	457	513	+12
Broskve						
ŘECKO	784	681	839	869	900	+4
- konzumní broskve	215	200	236	248	252	+2
- průmyslové broskve	480	399	505	527	550	+4
- nektarinky	89	82	98	94	98	+4
						+2
ŠPANĚLSKO	1 154	1 168	1 046	1 169	1 184	+2
- konzumní broskve	273	293	279	319	342	+7
- průmyslové broskve	540	501	399	433	407	-6
- nektarinky	341	375	368	409	436	+7
FRANCIE	427	405	363	288	332	+15
- konzumní broskve	229	219	179	144	167	+16
- průmyslové broskve	7	8	7	6	6	+2
- nektarinky	191	178	178	138	159	+15
ITÁLIE	1 733	1 661	1 586	1 513	1 620	+7
- konzumní broskve	785	752	718	683	716	+5
- průmyslové broskve	179	133	103	91	108	+19
- nektarinky	770	777	764	739	796	+8
CELKEM	4 099	3 915	3 835	3 831	4 036	+5
- konzumní broskve	1 503	1 463	1 412	1 394	1 477	+6
- průmyslové broskve	1 206	1 040	1 014	1 057	1 071	+1
- nektarinky	1 390	1 412	1 409	1 380	1 489	+8

Pramen: EUROPECH, Fruit and Vegetable Markets

Produkce ovoce ve vybraných zemích EU

Polsko

Produkce ovoce v roce 2009 je odhadována v objemu 3,2 mil. t. Tento pokles je způsoben především nižší sklizní jablek (-19 %), švestek (-20 %), višní (-11 %), jahod (-8 %) a rybízů (-19 %).

Produkce ovoce v Polsku (tis. t)

Ukazatel	2007	2008	2009 (odhad)
CELKEM	1 695	3 841	3 220
Z toho:			
- jablka	1 040	2 831	2 300
- švestky	54	114	90
- višně	108	202	180
- třešně	20	41	45
- jahody	175	201	185
- maliny	56	82	82
- rybízy	139	197	160

Pramen: GUS, Rynek owoców i warzyw, Polska

Slovensko

Produkce ovoce v roce 2008 ve výši 75 656 t byla nejvyšší od roku 2004. Nejvíce k tomu přispěla téměř dvojnásobná produkce jablek (54 639 t), vysoká úroda broskví (4 190 t), meruněk (2 089 t) a hrušek (2 825 t). Celková výměra ovocných sadů činí 8 506 ha, z toho 5 687 ha představují produkční sady.

I když byla sklizeň ovoce vysoká, jeho dovoz na Slovensko dosáhl 264,3 tis. t, tj. druhé nejvyšší úrovně od roku 1994. Nejvíce se dovážely banány (29,6 % z celkového dovozu ovoce). Na druhém místě byla jablka, následovaly pomeranče a mandarinky. Nejvyšší meziroční nárůst dovozu byl zaznamenán u jahod (téměř trojnásobný), třešní a višní, banánů a stolních hroznů. Vývoz ovoce meziročně vzrostl o 21 % na celkových 75,8 tis. t a směřoval především do ČR (45 % z celkového množství), dále do Maďarska, Francie, Německa a Rakouska.

PRODUKCE OVOCE V ČR

Celková výměra ovocných sadů v ČR k 31. 5. 2009 dosahuje podle ČSÚ 21 738 ha, tj. o 598 ha více v porovnání s rokem 2008. Největší plochy sadů se nacházejí v kraji Jihomoravském (5 236 ha) a Středočeském (3 641 ha), následuje kraj Královéhradecký (2 577 ha) a Olomoucký (2 303 ha).

Produkci některých druhů ovoce v roce 2008 negativně ovlivnily pozdní jarní mrazy, které se vyskytly v době květu raných ovocných druhů a způsobily pokles úrody meruněk, třešní, višní a některých odrůd švestek. Krupobití ve 2. polovině června postihlo významné pěstitelské oblasti a poškodilo zejména sady jabloní. V důsledku toho byl vyšší podíl sklizených jablek určen pouze na průmyslové zpracování.

Celková produkce ovoce v ČR v roce 2008 v objemu 409,9 tis. t byla o 10 % vyšší než v předchozím roce. Sklizeň ovoce z produkčních sadů meziročně vzrostla o 28 % na 183,8 tis. t. Nejvíce se zvýšila produkce jablek, broskví a jahod, naproti tomu produkce meruněk a višní byla v roce 2008 výrazně nižší.

Celková sklizeň ovoce

Celková sklizeň ovoce v roce 2008			409 863 t		
z toho:					
produkční sady	183 817 t	45 %	extenzivní sady	226 046 t	55 %
- konzumní ovoce	82 717 t	45 %	- pro zpracování	45 209 t	20 %
- pro zpracování	101 100 t	55 %	- samozásobení	99 460 t	44 %
			- neuplatněno	81 377 t	36 %

Rozhodující podíl (67 %) na celkové produkci ovoce v roce 2008 měla jablka, jichž se sklídilo celkem 274,1 tis. t, což bylo o 25 % více než v roce 2007. Vzhledem k pětiletému průměru 2003 – 2007 byla produkce jablek vyšší o 13 %. Množství sklizených jablek v ČR se podílelo přibližně 2 % na sklizni jablek EU.

Produkce jablek v ČR je v rámci celého ovocnářství nejdůležitější. Na tržbách ovocnářských podniků se podílí 60 – 70 %. Jablka jsou významnou komoditou, jejíž rentabilita je přímo úměrná k rentabilitě celého ovocnářství. Je nutné tuto komoditu považovat za hlavní a citlivou komoditu sektoru.

Situace v ČR na trhu s čerstvými jablky v marketingovém roce 2008/09 byla ovlivněna především vysokou sklizní jablek v celém středoevropském regionu. Prakticky po celou sezónu převyšovala nabídka poptávku. Vysoká byla také sklizeň na zahrádkách a v extenzivních sadech. Samozásobení tak bylo vyšší než v jiných letech, a to negativně ovlivnilo zejména v podzimních měsících poptávku trhu.

Celkový počet stromů, keřů v ČR (ks)

Ovocný druh	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Jabloně	19 112 332	18 347 914	17 559 639	18 304 793	18 525 989	17 527 061	19 005 894	17 901 050
Hrušně	2 152 421	1 339 570	1 250 355	1 314 388	1 315 843	1 525 220	1 634 266	1 673 649
Broskvoně	816 693	887 229	898 681	863 970	804 462	1 621 043	1 666 496	1 585 224
Meruňky	989 614	1 460 582	1 277 522	1 354 277	1 241 750	1 482 334	1 702 836	1 538 407
Švestky pravé	3 223 209	3 194 397	2 769 537	3 012 442	2 744 211	2 108 304	2 147 824	2 088 158
Třešně	1 467 515	1 380 303	1 340 089	1 435 338	1 299 576	1 390 238	1 476 549	1 440 520
Víšně	1 220 338	1 746 212	1 654 236	1 746 050	1 664 457	1 313 368	1 474 347	1 324 433
Ostatní švestky, slívy, renklódy	782 181	839 837	795 113	812 049	798 647	1 281 651	1 394 218	1 427 160
Angrešt	3 580 857	2 753 608	2 315 110	2 177 204	2 014 041	1 485 059	1 485 943	1 527 675
Rybíz	11 458 524	12 431 982	11 022 796	10 939 329	10 454 125	8 867 439	10 408 661	9 993 828
Ořešáky vlašské	813 635	771 369	721 365	725 325	659 970	780 147	784 910	739 784
POČET CELKEM (bez jahod)	45 617 318	45 153 003	41 604 443	42 685 166	41 523 070	39 381 864	43 181 944	41 239 888
Jahody (ha)	2 240	2 162	1 942	1 834	1 862	2 526	2 553	2 467
Maliny (ha)	215	-	-	-	-	-	-	-

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Rok 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008 – údaje za zemědělský sektor s dopočtem sektoru domácností;
- údaj není ČSÚ sledován

Celková sklizeň ovoce v ČR (t)

Ovocný druh	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Jablka	221 164	316 816	243 382	280 781	209 214	263 566	219 259	274 075
Hrušky	16 339	13 780	9 682	13 934	11 389	13 542	17 746	17 171
Broskve	4 764	9 196	9 090	8 288	4 861	19 750	14 485	11 924
Meruňky	3 738	4 281	14 334	19 188	7 147	20 076	15 535	9 002
Švestky pravé	18 114	19 357	20 626	27 847	14 187	32 901	19 042	16 427
Třešně	12 194	10 289	9 474	18 291	9 094	15 484	16 701	14 369
Víšně	9 623	18 194	14 853	19 877	12 955	12 433	13 818	10 422
Ostatní švestky, slívy, renklódy	4 942	5 892	8 353	9 587	5 981	13 246	14 367	13 494
Angrešt	4 816	4 091	4 046	4 009	3 568	2 092	3 087	3 201
Rybíz	16 597	13 487	13 472	20 942	15 057	11 730	15 884	17 088
Ořechy vlašské	5 445	4 036	3 901	4 976	4 903	9 347	9 563	10 148
OVOCE CELKEM (bez jahod a malin)	317 736	419 418	351 213	427 720	298 356	414 167	359 487	397 320
Jahody	10 589	10 407	7 515	7 883	7 375	18 205	11 993	12 543
Maliny	488	-	-	-	-	-	-	-

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Rok 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008 – údaje za zemědělský sektor s dopočtem sektoru domácností;
- údaj není ČSÚ sledován

Výnos ovoce v ČR v kg/strom, keř

Ovocný druh	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Jabloně	11,57	17,27	13,86	15,34	11,29	15,04	11,54	15,31
Hrušně	7,59	10,29	7,74	10,60	8,66	8,88	10,86	10,26
Broskvoně	5,83	10,36	10,11	9,59	6,04	12,18	8,69	7,52
Meruňky	3,78	2,93	11,22	14,17	5,76	13,54	9,12	5,85
Švestky pravé	5,62	6,06	7,45	9,24	5,17	15,61	8,87	7,87
Třešně	8,31	7,45	7,07	12,74	7,00	11,14	11,31	9,97
Víšně	7,89	10,42	8,98	11,38	7,78	9,47	9,37	7,87
Ostatní švestky, slívy, renklódy	6,32	7,02	10,50	11,81	7,49	10,34	10,30	9,46
Angrešt	1,34	1,49	1,75	1,84	1,77	1,41	2,08	2,10
Rybíz	1,45	1,08	1,22	1,91	1,44	1,32	1,53	1,71
Ořešáky vlašské	6,69	5,23	5,41	6,86	7,43	11,98	12,18	13,72
Jahody (t/ha)	4,73	4,81	3,87	4,30	3,96	7,21	4,70	5,08
Maliny (t/ha)	2,27	-	-	-	-	-	-	-

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Rok 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008 – údaje za zemědělský sektor s dopočtem sektoru domácností, - údaj není ČSÚ sledován

Stav ovocných dřevin v ČR v průběhu marketingového roku 2008/09

Po mírných zimách posledních dvou let byla zima roku 2008 chladnější s vyšším počtem dní se sněhovou pokrývkou. Rovněž teploty byly v prvních třech měsících roku 2009 nižší než v posledních letech. V průběhu března se zdálo, že nástup jara bude pozdější. Prudké oteplení a velmi vysoké teploty v dubnu, kdy maxima téměř denně přesahovala 20° C, způsobilo rychlý nástup vegetace. Teplé jaro ji natolik urychlilo, že sklizeň letního ovoce začala ještě o cca tři dny dříve než po teplé zimě z roku 2007. V teplém jarním počasí stromy a keře rychle rašily a doba květu byla kratší než obvykle. Panovaly obavy, zda došlo k dobrému opylení květů, zejména u peckovin. I přes nižší aktivitu včel a krátkou dobu kvetení, bylo opylení velmi dobré. Výskyt pozdních jarních mrazů byl minimální. Většina ovocných druhů odkvetla již v dubnu, v teplejších oblastech dokonce i jabloně.

V roce 2009 vykazují významné pěstitelské oblasti vysoké poškození ovoce krupobitím. Ke škodám ve výsadbách došlo již v květnu, v některých oblastech až koncem července. Největší škody jsou ve východních, jižních i středních Čechách, na Moravě zejména v oblasti Znojemska, v Olomouckém kraji a lokálně na různých místech republiky. Vlivem škod způsobených krupobitím bude z letošní sklizně vyšší podíl jablek na průmyslové zpracování než stolního ovoce. I proto očekáváme nižší objem jablek pro skladování než v roce 2008. Chladnější zima měla i pozitivnější vliv na přezimování některých škůdců a chorob. Menší výskyt než v posledních letech byl u hmyzu z řádu stejnokřídlých, zejména u mšic, vlnatky a mer. Z houbových chorob byla příznivější situace u padlí jablonoňového a díky suchému počasí v době květu nebyly vážnější problémy ani s napadením peckovin moniliovým úžehem. Výskyt strupovitosti jabloní byl střední, větší infekce této choroby byly až v květnu a začátkem června, kdy bylo nezbytné provádět intenzivní ochranu.

Podle odhadů tak lze v produkčních sadech jabloní očekávat mírně podprůměrnou sklizeň. Naopak u hrušní, kde květní násada byla nadprůměrná a navíc vstupují do plodnosti mladé výsadby, bude úroda nejvyšší za posledních několik let.

Násada květních pupenů byla u třešní a višní vysoká, poškození květů jarními mrazíky bylo minimální. U pozdních odrůd byl zaznamenán v některých oblastech větší propad plůdků. Vlhké počasí koncem června s častými dešťovými přeháňkami však velkou část úrody třešní zničilo. Kvůli prasklým plodům nebyla více než polovina úrody sklizena. Šlo o největší škody na produkci třešní za posledních deset let.

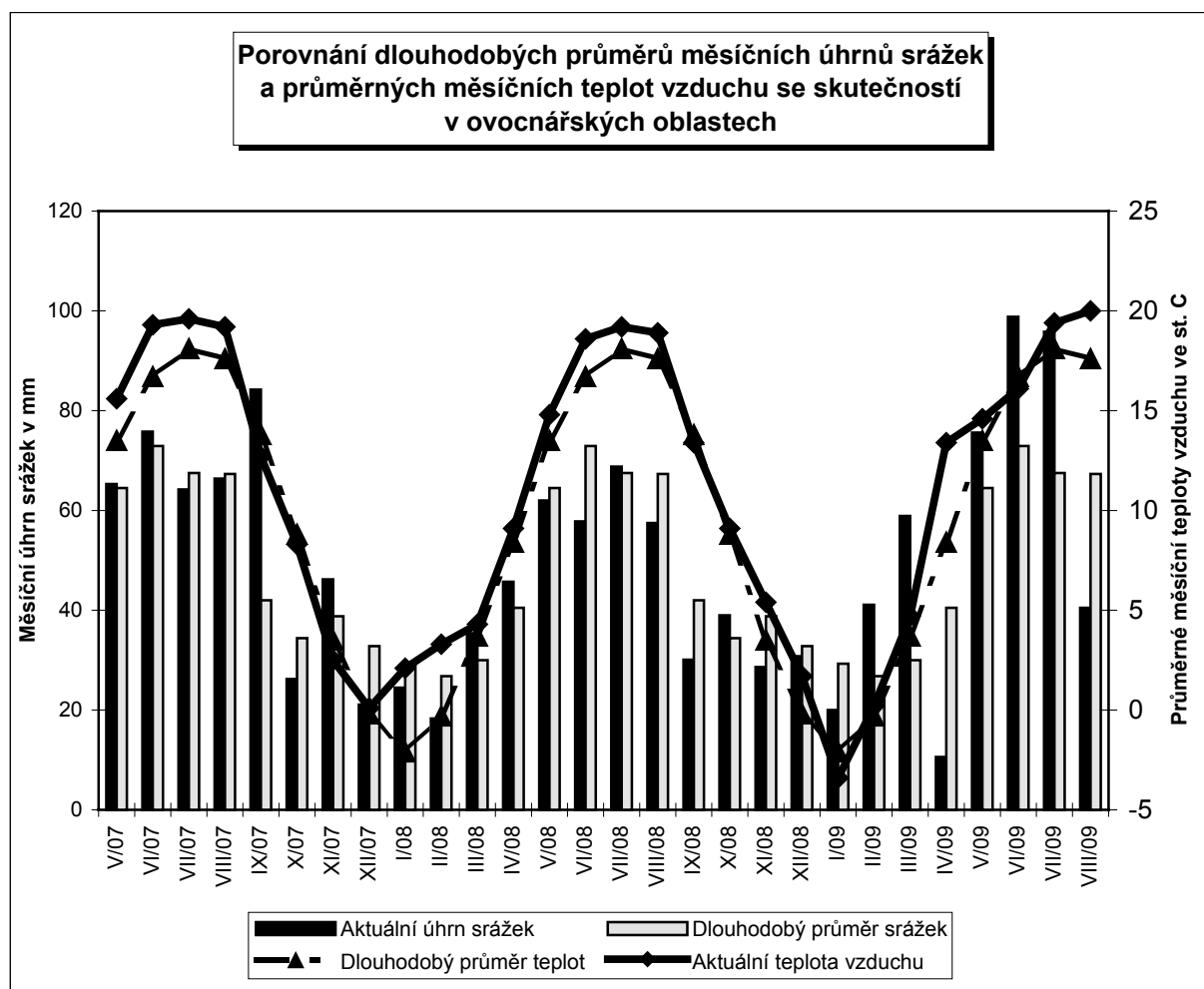
Meruňky měly po loňské nízké sklizni vysokou násadu květů. K poškození květů a plůdků pozdními jarními mrazíky prakticky nedošlo. Úroda byla nadprůměrná. Rané odrůdy meruněk byly zničeny podobně jako třešně, když plody popraskaly vlivem deštivého počasí. Broskvně měly průměrnou násadu květů, sklizeň byla meziročně sice nižší, ale to bylo způsobeno dalším meziročním poklesem výsadb. Kadeřavost se vyskytovala v podstatně menší míře než před rokem. Švestky měly vyšší násadu plodů. Sklizeň se odhaduje nadprůměrná. Je to dáno i nástupem nových ploch do plodnosti.

Drobné ovoce mělo násadu květenství průměrnou, škody mrazem nebyly významné. U rybízů došlo k částečnému sprchávání bobulí. Sklizeň jahod byla i díky vyšším srážkám dobrá.

Vývoj situace s letním ovocem ze sklizně 2009

Kritická situace nastala u ovoce na zpracování. Pokles poptávky po výrobcích z ovoce a vysoké zásoby zpracovaného ovoce z minulých let vedly k propadu cen ovoce na zpracování nejen v ČR ale též v celé Evropě. Nejhorší situace byla u višní a červeného rybízu, kdy zpracovatelé neměli zájem vykoupit celou produkci, což mělo za následek, že část úrody zůstala nesklizena.

Ceny višní a červeného rybízu byly pod úrovní roku 1989. Udržela se jen cena černého rybízu. Poklesly i ceny stolního ovoce, i když zdaleka ne tak výrazně jako u ovoce na zpracování. Nižší ceny byly kvůli vyšší úrodě u meruněk, švestek i broskví. Výjimku tvoří vyšší ceny jahod a třešní, kterých se však kvůli popraskání plodů sklídilo málo.

PRODUKČNÍ OVOCNÉ SADY V ČR

Sklizeň ovoce z produkčních sadů v roce 2008 byla průměrná a dosáhla 183,8 tis. t. Produkce jablek vzrostla meziročně o téměř 39 % na 156,7 tis. t. Na celkové sklizni ovoce z produkčních sadů se jablka v roce 2008 podílela 85 %.

Vývoj ploch produkčních ovocných sadů v ČR (ha)

Ovocný druh	2005		2006		2007		2008		2009	
	Σ	Plodné	Σ	plodné	Σ	plodné	Σ	plodné	Σ	plodné
Jabloně	9 540	9 075	9 285	9 033	8 959	8 614	9 035	8 754	8 986	8 693
Hrušně	473	304	498	333	541	408	580	464	658	475
Broskvoně	1 296	1 259	1 256	1 212	1 068	1 032	977	948	846	832
Meruňky	1 819	1 697	1 728	1 606	1 526	1 407	1 426	1 331	1 407	1 334
Třešně	840	698	909	750	932	785	952	862	967	876
Víšně	2 120	1 897	1 982	1 818	1 893	1 827	1 883	1 789	1 840	1 772
Slivoně, švestky	1 150	773	1 267	877	1 405	940	1 492	1 094	1 590	1 254
Angrešt	12	11	18	16	9	8	9	8	5	5
Rybíz červ. a bílý	1 261	1 062	1 270	1 093	1 078	976	1 053	1 008	1 002	984
Rybíz černý	432	326	392	312	349	257	351	278	345	344
Maliník, ostružiník	28	28	36	35	27	27	29	29	29	29
Ořešák vl.	3	3	4	4	24	14	25	25	24	24
Ostatní druhy	27	9	40	40	46	46	41	41	14	14
CELKEM	19 001	17 142	18 684	17 129	17 856	16 341	17 851	16 632	17 713	16 636

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Poznámka: stav vždy k 31. 5., ostatní druhy = mandloň, jeřáb černý, jeřáb obecný, bez černý, kdouloň podlouhlá, líska obecná, kaštanovník jedlý

Vývoj sklizně a výnosů v produkčních ovocných sadech v ČR

Ovocný druh	Celková sklizeň					Průměrný výnos t/ha				
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
Jabloně	138 442	159 171	113 086	156 697	137 546 ²⁾	15,26	17,62	13,13	17,90	15,82 ²⁾
Hrušně	2 411	2 121	2 917	2 649	4 922 ²⁾	7,93	6,37	7,15	5,71	10,36 ²⁾
Broskvoně	4 590	4 086	2 985	3 883	3 572 ¹⁾	3,65	3,37	2,89	4,10	4,29 ¹⁾
Meruňky	2 897	3 777	5 015	2 651	4 910 ¹⁾	1,71	2,35	3,56	2,00	3,69 ¹⁾
Třešně	986	2 244	2 059	2 023	3 314 ¹⁾	1,41	2,99	2,62	2,35	3,78 ¹⁾
Víšně	7 927	10 955	8 723	6 851	7 185 ¹⁾	4,18	6,02	4,78	3,83	4,05 ¹⁾
Slivoně, švestky	3 979	5 090	5 451	5 609	5 905 ¹⁾	5,15	5,80	5,80	5,13	4,71 ¹⁾
Angrešt	32	8	9	0	1 ¹⁾	2,18	0,51	1,23	-	0,20 ¹⁾
Rybíz červ., bílý	2 693	2 968	2 826	3 064	3 197 ¹⁾	2,54	2,72	2,90	3,04	3,25 ¹⁾
Rybíz černý	433	470	374	351	557 ¹⁾	1,33	1,51	1,46	1,26	1,62 ¹⁾
Maliník, ostružiník	50	65	23	39	44 ¹⁾	1,79	1,79	0,80	1,34	1,52 ¹⁾
CELKEM	164 441	190 955	143 469	183 817	171 153	-	-	-	-	-

Pramen: MZe, OU ČR, ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Poznámka: rok 2008 – ¹⁾ odhady k 15. 6. 2009, ²⁾ odhady k 1. 9. 2009

Podle posledních odhadů ÚKZÚZ se z produkčních sadů v roce 2009 očekává celková sklizeň ovoce o cca 7 % nižší v porovnání se sklizní roku 2008. Největší pokles (o 12 %) by měl být zejména u hlavního ovocného druhu – jablek. Nižší úroda se očekává zejména ve východních Čechách a na jižní Moravě. Z jednotlivých odrůd se pokles čeká hlavně u Idaredu, Jonagoldu a Šampionu, naopak vyšší sklizeň by měla být u odrůdy Golden Delicious.

Nižší sklizeň je odhadována také u broskví, kde je to dáno zejména dalším snižováním ploch. Výrazně vyšší sklizeň se odhaduje u hrušní, třešní, višní, rybízů a meruněk. Vyšší úroda u hrušní je dána zvyšujícími se výsadbami, které reagují na poptávku po tomto ovoci, ale i dobrou násadou plodů.

Plocha plodných a mladých ovocných produkčních sadů podle ovocnářských oblastí ČR červen 2009 (ha)

Ovocné druhy	Střední Čechy		Severní Čechy		Jižní a-západní Čechy		Východní Čechy		Jižní Morava		Severní Morava		CELKEM	
	plodné	mladé	plodné	mladé	plodné	mladé	plodné	mladé	plodné	mladé	plodné	mladé	plodné	mladé
Jabloně	2 196	99	1 654	28	961	9	1 388	97	1 666	39	1 028	21	8 693	293
Hrušně	88	77	178	14	19	2	79	81	71	6	40	3	475	183
Třešně	294	14	111	5	153	4	156	50	98	18	64	-	876	91
Víšně	471	32	277	5	182	13	282	7	424	4	136	6	1 772	68
Meruňky	61	5	90	3	-	-	14	2	1 152	61	17	1	1 334	73
Broskvoně	145	-	29	1	-	-	31	1	619	11	7	1	832	14
Slivoně, švestky	128	30	171	43	118	36	156	58	475	137	205	32	1 254	336
Angrešt	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	2	-	5	0
Rybíz červ., bílý	156	1	163	5	175	-	231	2	61	7	197	3	984	18
Rybíz černý	47	-	88	-	15	-	118	1	4	-	71	-	344	1
Ořešák vlašský	10	-	3	-	-	-	-	-	11	-	-	-	24	0
Maliník, ostruž.	11	-	-	-	2	-	5	-	-	-	11	-	29	0
Ost. druhy	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	0
CELKEM	3 621	257	2 768	106	1 427	64	2 460	300	4 581	283	1 779	67	16 636	1 077

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Poznámka: ostatní druhy = mandloň, jeřáb černý, jeřáb obecný, bez černý, kdouloň podlouhlá, líska obecná, kaštanovník jedlý, případné rozdíly jsou způsobeny zaokrouhlováním

Sklizeň ovoce z produkčních ovocných sadů podle ovocnářských oblastí ČR v roce 2008 a prognóza na rok 2009 (t)

Ovocné druhy	Střední Čechy		Severní Čechy		Jižní a-západní Čechy		Východní Čechy		Jižní Morava		Severní Morava		CELKEM	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Jabloně ²⁾	28 405	30 152	24 281	21 619	10 584	9 117	36 328	30 480	36 647	2 6600	20 452	19 579	156 697	137 546
Hrušně ²⁾	657	1 104	777	1 546	96	114	358	682	414	833	348	644	2 649	4 922
Třešně ¹⁾	895	1 338	270	271	115	593	580	721	134	360	28	32	2 023	3 314
Víšně ¹⁾	1 889	2 436	1 123	1 153	338	472	1 707	1 229	1 691	1 717	105	178	6 851	7 185
Meruňky ¹⁾	51	154	56	169	0	0	14	40	2 522	4 504	8	42	2 651	4 910
Broskve ¹⁾	611	578	51	54	0	0	194	182	3 006	2 741	21	16	3 883	3 572
Slivoně, švestky ¹⁾	226	501	861	971	491	761	768	762	1 579	1 447	1 683	1 463	5 609	5 905
Angrešt ¹⁾	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Rybíz červ., bílý ¹⁾	289	486	322	411	275	285	963	899	306	317	910	798	3 064	3 197
Rybíz černý ¹⁾	67	72	77	86	1	2	123	230	2	9	82	157	351	557
Maliny, ostružiny ¹⁾	29	25	0	0	0	0	3	4	0	0	7	14	39	44
CELKEM	33 119	36 846	27 818	26 281	11 900	11 344	41 038	35 229	46 301	38 528	23 644	22 923	183 817	171 153

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Poznámka: ¹⁾ odhad ÚKZÚZ k 15. 6. 2009, ²⁾ odhad ÚKZÚZ k 1. 9. 2009
případné rozdíly jsou způsobeny zaokrouhlováním

Finanční vyjádření sklizně ovoce

Tržby za celkovou produkci ovoce v roce 2008 klesly v porovnání s předchozím rokem o 28 % a dosáhly 1,8 mld. Kč. Produkce ovoce z produkčních sadů byla zrealizována za 1,1 mld. Kč (tj. meziroční pokles o 26 %), přičemž tržby za jablka činily 713,8 mil. Kč, což představuje 28% meziroční pokles.

Na rozdíl od předchozí sezóny 2007/08 došlo v sezóně 2008/09 k propadu tržeb za produkci většiny ovocných druhů, a to zejména u višní, červeného rybízu, meruněk, jablek a hrušek. Vzhledem k vyšší sklizni se tržby zvýšily za produkci broskví, třešní, malin a jahod.

Tržby za produkci ovoce z extenzivních sadů v sezóně 2008/09 zaznamenaly pokles na 0,7 mld. Kč, což je snížení o 31,5 %. Jablka sklizená z těchto sadů byla zrealizována za 171,5 mil. Kč, což je 42% meziroční pokles.

Porovnání finančního vyjádření produkce ovoce v ČR v produkčních a extenzivních ovocných sadech v letech 2005 – 2008 uvádí tabulka v příloze č. 3 této zprávy.

Inventarizace ovocných sadů

V současné době je v ČR dle evidence ÚKZÚZ Brno celkem 17 713 ha produkčních ovocných sadů (tj. o 138 ha méně oproti předchozímu roku), z toho plodné výsadby představují 16 636 ha.

Jejich věková struktura není vyhovující. Podíl přestárklých sadů v posledních letech vykazuje mírný pokles – v roce 2008 činil 47,2 %, v roce 2009 klesl na 46,8 % (v roce 2007 dosahoval 47,6 % a v roce 2006 to bylo 49,7 %). Zvýšila se meziročně plocha sadů v plné plodnosti o 298 ha a v roce 2009 se na celkové výměře produkčních sadů podílí 35,8 %.

Nevyhovující věkovou strukturu má nadále drobné ovoce stejně jako broskvoně, jabloně a višně. Nejpriznivější věková struktura výsadeb je u švestek a slivoní a rovněž u hrušní a třešní.

Přesný soupis ploch intenzivních ovocných sadů podle ovocných druhů, odrůd, podnoží, stáří a krajů provádí od roku 1993 ÚKZÚZ Brno. Vyhodnocení uvádí následující tabulka.

Vyhodnocení plochy produkčních sadů hlavních ovocných druhů v ČR podle plodnosti červen 2008

Ovocný druh		Výsadby neplodné (mladé)	Začátek plodnosti	Plná plodnost	Pokles plodnosti	Celkem
Jabloně	ha %	293,2 3,3	713,5 7,9	2 986,7 33,2	4 992,4 55,6	8 985,7 100,0
Hrušně	ha %	182,5 27,7	160,0 24,3	178,2 27,1	137,2 20,9	657,8 100,0
Broskvoně	ha %	13,8 1,6	32,5 3,9	349,9 41,4	449,5 53,1	845,8 100,0
Meruňky	ha %	73,0 5,2	170,9 12,1	561,0 39,9	602,2 42,8	1 407,1 100,0
Třešně	ha %	91,1 9,4	162,8 16,8	345,0 35,7	367,8 38,1	966,6 100,0
Višně	ha %	68,0 3,7	175,7 9,5	713,5 38,8	882,9 48,0	1 840,0 100,0
Slivoně, švestky	ha %	335,8 21,1	393,6 24,8	600,6 37,8	259,4 16,3	1 589,3 100,0
Angrešt	ha %	0,3 5,3	0,7 12,2	0,9 15,8	3,8 66,7	5,7 100,0
Rybíz bílý	ha %	0,0 0,0	0,0 0,0	0,0 0,0	16,8 100,0	16,8 100,0
Rybíz červený	ha %	18,0 1,8	89,0 9,0	382,6 38,9	495,2 50,3	984,7 100,0
Rybíz černý	ha %	1,1 0,3	92,0 26,7	197,0 57,2	54,6 15,8	344,7 100,0
CELKEM	ha %	1 076,6 6,1	1 990,6 11,3	6 315,3 35,8	8 261,8 46,8	17 644,4 100,0

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Podle údajů odboru trvalých kultur ÚKZÚZ Brno je v ČR v roce 2009 1 178 subjektů (firem/pěstitelů), obhospodařujících produkční ovocné sady vedené v programu „Registr sadů“ (v roce 2008 to bylo 1 202, v roce 2007 – 1 182, v roce 2006 – 1 258, v roce 2005 – 1 238).

Obnova ovocných sadů v ČR

V období od roku 1994 do 31. 5. 2009 bylo v ČR nově vysázeno celkem 8 913,1 ha produkčních ovocných sadů, z toho s podporou v rámci dotační politiky státu 7 973 ha. V roce 2008 bylo s finanční podporou státu nově vysázeno 491 ha.

Plochy výsadeb ovocných sadů v ČR podle ovocnářských oblastí za období 1994 – 31. 5. 2009 (ha)

Ovocný druh	Střední Čechy	Jižní a západní Čechy	Severní Čechy	Východní Čechy	Jižní Morava	Severní Morava	Celkem
Jabloně	734,0	259,4	466,7	960,1	844,4	620,0	3 884,6
Hrušně	158,7	14,1	74,2	148,2	61,4	42,3	499,0
Třešně	177,5	49,0	42,3	105,6	70,0	25,1	470,5
Višně	290,6	124,4	92,7	192,7	162,3	47,9	910,6
Meruňky	52,9	0,1	35,7	16,5	450,5	10,3	566,0
Broskvoně	31,4	0,6	18,7	29,2	335,3	10,0	425,2
Slivoně, švestky	124,9	112,7	125,0	188,4	510,8	193,0	1 254,8
Rybíz červený a bílý	84,3	51,4	91,7	151,9	59,7	88,5	527,5
Rybíz černý	47,1	8,9	88,1	91,2	4,0	63,7	303,0
Angrešt	0	0	1,1	1,5	0,8	1,7	5,1
Maliník	9,6	1,6	0	1,7	0	5,4	18,3
Ostatní druhy	25,7	20,2	0	1,5	1,2	0,1	48,7
Celkem	1 736,7	642,2	1 036,2	1 888,6	2 500,5	1 108,9	8 913,1

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Poznámka: ostatní druhy – líska, ostružiník, jeřáb obecný, ořešák vlašský, mandloň, bez černý, mahonie, kdouloň

Výše dotací na 1 ha:

1995 - 53 tis. Kč, 1996 – 42 tis. Kč, 1997 – 50 tis. Kč, 1998 – 80 tis. Kč,

1999 - 60 tis. Kč, 2000 – 77 tis. Kč, 2001 – 55 tis. Kč,

2002 - jádroviny 150 tis. Kč, peckoviny 50 tis. Kč, bobuloviny 25 tis. Kč;

2003 - jádroviny 155 tis. Kč, peckoviny 52 tis. Kč, bobuloviny 26 tis. Kč;

2004 - jádroviny 150 tis. Kč, peckoviny 50 tis. Kč, bobuloviny 25 tis. Kč;

jádroviny 144,5 tis. Kč, peckoviny 57,8 tis. Kč, bobuloviny 28,9 tis. Kč

2005 - jádroviny 200,0 tis. Kč, peckoviny 100,0 tis. Kč, bobuloviny 50,0 tis. Kč

2006 - jádroviny 200,0 tis. Kč, peckoviny 100,0 tis. Kč, bobuloviny 50,0 tis. Kč

2007 - jádroviny 179,2 tis. Kč, peckoviny 89,6 tis. Kč, bobuloviny 44,8 tis. Kč

2008 - jádroviny 159,6 tis. Kč, peckoviny 79,8 tis. Kč, bobuloviny 39,9 tis. Kč

Plochy výsadeb produkčních sadů 2008/2009 jaro

Ovocný druh	Výměra v ha	Ovocný druh	Výměra v ha
Jabloně	283,5	Slivoně, švestky	117,6
Hrušně	86,3	Rybíz červený	3,9
Třešně	27,7	Rybíz černý	1,6
Višně	19,1	Angrešt	0,0
Meruňky	41,7	Maliník	0,0
Broskvoně	12,0	Ostatní druhy	0,0
CELKEM	593,5 ha		

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Zastoupení odrůd jableň v produkčních sadech v ČR

Skupina odrůd	Odrůda jableň	ROK 2006 Celková výměra v ha	ROK 2007 Celková výměra v ha	ROK 2008 Celková výměra v ha	ROK 2009 Celková výměra v ha
Letní odrůdy celkem		147,7	142,3	133,0	142,9
Podzimní odrůdy	James Grieve a mutace	230,2	216,2	207,5	190,9
	Ostatní	136,0	152,3	150,3	148,2
Podzimní odrůdy celkem		366,3	368,5	357,8	339,1
Zimní odrůdy	Šampion	515,0	486,8	497,5	505,9
	Spartan, McIntosh	841,5	768,3	732,3	679,0
	Rubín, Bohemia	657,1	628,2	629,9	665,2
	Gala	206,9	241,4	261,5	273,9
	Golden Delicious a var.	2 164,5	2 044,3	2 004,1	2 031,4
	Skup. Red Delicious	201,9	180,3	157,3	174,7
	Jonagold a mutace	551,1	582,1	589,7	632,2
	Melrose	151,0	139,7	136,6	134,4
	Gloster	370,4	301,4	289,8	276,7
	Rubinola	121,7	141,1	161,6	162,8
	Topaz	140,4	159,5	177,8	190,4
	Idared	1 914,8	1 760,1	1 762,7	1 705,1
	Melodie	109,0	103,9	103,3	97,6
	Ost. zimní odrůdy	825,6	910,8	1 040,4	974,4
Zimní odrůdy celkem		8 770,9	8 447,9	8 544,4	8 503,7
CELKEM		9 284,9	8 958,6	9 035,1	8 985,7

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Plochy vykloučených ovocných sadů v ČR podle ovocnářských oblastí za období 1994 – červen 2009 (ha)

Ovocný druh	Střední Čechy	Jižní a západní Čechy	Severní Čechy	Východní Čechy	Jižní Morava	Severní Morava	Celkem
Jabloně	703,9	357,6	246,3	818,5	869,2	299,7	3 295,1
Hrušně	16,4	17,6	54,3	9,7	26,7	1,2	125,9
Třešně	149,9	35,2	16,5	44,5	43,5	73,1	332,7
Víšně	100,6	34,5	77,7	150,2	220,5	58,1	641,6
Meruňky	33,6	0	27,2	1,2	1 127,5	0,9	1 190,4
Broskvoně	52,5	0	4,5	26,9	1 213,4	12,2	1 309,4
Slivoně, švestky	63,6	10,4	9,6	9,6	29,9	13,4	136,5
Rybíz červený a bílý	92,3	73,8	119,9	52,0	16,7	81,7	436,2
Rybíz černý	5,3	36,8	24,4	71,3	30,4	115,2	283,5
Angrešt	0	21,3	9,0	4,0	11,3	45,1	90,7
Maliník	3,6	0,2	0	13,2	3,1	4,0	24,1
Ostatní druhy	0,8	0	0	0	5,8	0,5	7,1
Celkem	1 222,4	587,3	589,3	1 201,2	3 597,9	674,8	7 872,9

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Poznámka: ostatní druhy = mandloň, jeřáb černý, jeřáb obecný, bez černý, kdouloň podlouhlá, líska obecná, kaštanovník jedlý,

Plochy vykloučených ovocných sadů 2008/2009 (jaro)

Plodina	Výměra v ha	Plodina	Výměra v ha
Jabloně	352,0	Slivoně, švestky	12,8
Hrušně	13,5	Rybíz černý	4,8
Třešně	31,8	Rybíz bílý a červený	84,9
Višně	79,8	Angrešt	3,2
Meruňky	95,2	Maliník	0,0
Broskvoně	154,8	Ostatní	0,8
CELKEM	833,6 ha		

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

INTEGROVANÁ PRODUKCE OVOCE V ČR

Integrovaná produkce je ekonomická produkce ovoce vysoké kvality při uplatnění ekologicky přijatelných metod pěstování a minimalizace nežádoucích vedlejších účinků agrochemikálií při jejich používání. Klade důraz na zvýšení ochrany životního prostředí a lidského zdraví.

Vyžaduje jak důkladné znalosti o cílech a zásadách integrované produkce ovoce, dodržování stanovené pěstitelské technologie, vyhovující zásadám integrované produkce, tak i kladný aktivní přístup pěstitelů ovoce k ochraně přírody.

Cílem IP je především ochrana přírodního prostředí ovocného sadu a živých organismů, které se v něm vyskytují, zajištění druhové rozmanitosti přirozeně se vyskytujících nebo introdukovaných živočišných a rostlinných druhů v ovocných sadech a jejich blízkém okolí.

Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce (SISPO) byl v ČR založen v roce 1990 jako dobrovolné sdružení pěstitelů a zástupců výzkumu a je součástí Ovocnářské unie ČR. Počet pěstitelů ovoce v tomto systému se neustále zvyšuje. Ke dni 30. 9. 2009 je v tomto svazu registrováno celkem 265 členů (z toho 3 nevýrobní podniky a 1 čestný člen) s celkovou výměrou ovocných sadů a školek přesahující 11 tis. ha. V roce 2009 byla známka SISPO udělena 123 členům (v roce 2007 bylo ve svazu 233 členů, z toho 82 členů bylo držiteli známky SISPO, v roce 2008 bylo registrováno 243 členů, přičemž 137 členům byla udělena známka SISPO).

Výměry ovocných sadů členů SISPO k 30. 9. 2009

Ovocný druh	Plocha ovocných sadů držitelů známky SISPO pro rok 2009 v ha	Plocha ovocných sadů čekatelů na známku SISPO v ha	Celková plocha přihlášených ovocných sadů v ha
Jabloně	4 376,06	1 425,06	5 801,12
Hrušně	359,73	81,80	441,53
Třešně	373,83	166,30	540,13
Višně	764,22	401,79	1 166,01
Slivoně	504,72	554,36	1 059,08
Meruňky	519,11	138,03	657,14
Broskvoně	255,05	89,30	344,35
Rybíz červený	568,35	174,73	743,08
Rybíz černý	165,14	96,89	262,03
Rybíz bílý	2,51	0	2,51
Angrešt	2,28	0	2,28
Ovocné školky	11,21	0	11,21
Ostatní	18,15	0,20	18,35
Celkem	7 920,36	3 128,46	11 048,82

Pramen: OU ČR

Odrůdy jednotlivých ovocných druhů povolených k výsadbě v roce 2009 v rámci SISPO

Jabloně	Hrušně	Třešně	Višně	Slivoně
Ametyst	Amfora	Adélka	Érdi Bótermő	Bellamira
Angold	Bohemica	Aranka	Fanal	Carpatin
Braeburn + mutace ¹⁾	David	Burlat	Gerema	Čačanská lepotica
Gala + mutace ²⁾	Dicolor	Halka	Morela pozdní	Domácí velkoplodá
Golden Delicious + mutace ³⁾	Elektra	Horka	Morellenfeuer	Elena
Goldstar	Erika	Justyna	Morsam	Gabrovská
Idared + mutace ⁷⁾	Hortensia	Kordia	Samor	Haganta
Jonagold + mutace ⁴⁾	Konference	Regina	Újfehértói Fürtős	Hanita
Julia	Lucasova	Summit		Jojo
Lipno	Radana	Sylvana		Katinka
Luna	Uta	Těchlovan		Presenta
Melodie	Williamsova červená	Van		President
Miodar		Vanda		Stanley
Opál		Vilma		Těchobuzická
Orion		Tamara		Topend plus
Rajka				Topfirst
Rozela				Topfive
Rubimeg				Tophit
Rubín + mutace ⁵⁾				Toptaste
Rubinola				Valjevka
Rubinstep				Valor
Sirius				
Šampion + mutace ⁶⁾				
Topaz + mutace ⁸⁾				
Vysočina				
Rondo				

Poznámka: ¹⁾ – Braeburn Helene, B. Lochbui, B. Rosabel, B. Mariri Red, B. Hillwell (Hidala), Royal Braeburn

²⁾ – Schniga (Gala Schnitzer), Mitchgla (Mondial Gala), Regal Prince (Gala Must), Galaxy, Royal Gala (Tenroy), Anaglo

³⁾ – Golden Delicious Reinders, Smoothe, Dione, Delvit, Early Gold (Snygold, Erligold)

⁴⁾ – Red Prince (Jonaprince), Jonagold Marnika, Jonagored, Jonagored Supra, King Jonagold, Jonagold Wilmuta, Jonagold de Coster, Rubinstar, Jonareve, Daligo, New Jonagold, Novajo, Schnieca (Jonica), Jomured, Jonagold Boerkamp (Early Queen), Jomar (Marnica), Jonaveld (First Red)

⁵⁾ – Bohemia, Gold Bohemia

⁶⁾ – Šampion Arno, Šampion Reno, Šampion Red

⁷⁾ – Red Idared

⁸⁾ – Red Topaz

Broskvoně	Meruňky	Nektarinky	Rybíz červený	Rybíz černý
Cresthaven	Avirine (Bergarouge)	Maria Aurelia	Detvan	Ben Connan
Diamond Princess	Bergeron	Maria Laura	Holandský červený	Ben Gairn
Merspri	Copy (Pinkot, Pinkcot)	Stark Redgold	Losan	Ben Hope
Redhaven	Cotsy (Versyl-Sylvercot)	Tena	Rondom	Ceres
Symfonie	Goldrich	Zaitabo (Big Top)	Rovada	Ůjebyn
Zaifer (Royal Glory)	Hargrand		Rubigo	Titania
Zainoar (Rubirich)	Kioto		Vítan	Triton
Zaifuro (Fidelia)	Leskora			
Alix	Velkopavlovická			

Maliník	Angrešt
Canby	Darek
Glen Ample	Invicta
Medea	Karát
Tulameenn	Matys
Heritage	Mistrál
Polka	Pax
	Prima
	Remarka
	Rixanta

Pramen: OU ČR

Podmínky a pravidla pěstování ovoce v integrovaném systému jsou řešeny v rámci HRDP dle **NV č. 242/2004 Sb.**, o podmínkách provádění opatření na podporu rozvoje mimoprodukčních funkcí zemědělství spočívajících v ochraně složek životního prostředí (o provádění agroenvironmentálních opatření), ve znění pozdějších předpisů. Od roku 2007 je problematika pěstování ovoce řešena také v rámci Programu rozvoje venkova **nařízením vlády č. 79/2007 Sb.**, o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění pozdějších předpisů (NV č. 114/2008 Sb., 45/2009 Sb. a 83/2009 Sb.). Obě zmiňovaná nařízení řeší i podmínky a podpory v ekologickém ovocnářství.

ŠKOLKAŘSTVÍ V ČR

Z níže uvedené tabulky vyplývá, že se v roce 2008 produkce školkařských výpěstků jaderovin a peckovin (kromě jabloní) opět meziročně snížila. Produkce školkařských výpěstků rybízu bílého a červeného, maliníku, jahodníku a borůvky naopak výrazně vzrostla. Tyto ovocné druhy nacházejí uplatnění především v sektoru zemědělské a zahrádkářské výroby.

Přehled o školkařské výrobě v ČR (ks)

Druh	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Jabloň	975 545	925 006	1 202 463	888 742	771 506	805 386	891 802	1 158 537
Hrušeň	159 631	257 526	203 500	153 613	119 668	258 909	294 741	243 581
Třešeň	98 358	86 897	140 534	175 590	162 852	169 480	148 631	120 472
Víšeň	136 632	124 354	131 225	97 999	103 592	113 749	94 052	57 793
Slivoň	189 199	255 117	287 053	284 192	295 317	343 954	340 576	291 971
Meruňka	134 479	184 257	187 102	180 250	214 704	259 170	293 153	233 444
Broskvoň	179 286	146 867	174 064	134 472	187 425	212 103	160 101	129 845
Mandloň	2 620	1 700	475	406	435	480	1 305	1 755
Kdouloň	-	-	-	-	753	560	614	1 540
Ořešák vlašský	20 174	17 214	13 692	24 665	16 945	36 142	52 048	48 798
Angrešt	222 880	280 018	238 335	279 560	277 375	241 507	230 816	213 630
Rybíz bílý	27 632	29 861	32 500	60 422	50 487	45 867	41 796	44 424
Rybíz černý	248 437	275 117	444 477	322 457	380 081	264 353	186 254	154 276
Rybíz červený	260 446	388 255	351 642	426 017	344 451	265 113	243 610	259 813
Maliník	104 426	200 952	195 845	223 210	361 555	343 414	298 138	316 327
Ostružiník	19 855	10 420	22 360	14 610	17 761	42 669	41 772	37 490
Borůvka	-	-	-	-	-	16 120	24 266	169 431
Jahodník	8 377 670	5 553 726	5 210 680	7 653 590	10 987 339	8 011 367	6 541 637	7 976 322
Líska obecná	250	1 090	1 200	3 300	3 650	4 930	5 649	3 585

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Přehled o výrobě podnoží pro ovocné druhy v ČR (ks)

Druh	Období				
	2004	2005	2006	2007	2008
Broskvomandloň	700	-	-	-	-
Broskvoň	117 100	90 000	373 600	91 900	65 500
Hrušeň	107 400	144 900	63 000	96 750	58 500
Jabloň	1 670 300	1 627 821	1 294 340	1 234 835	1 606 786
Kdouloň	37 750	82 288	113 440	88 907	113 040
Mahalebka	52 500	67 800	52 700	63 500	41 600
Mandloň	1 500	1 300	3 000	-	-
Meruňka	297 000	215 497	766 000	213 000	90 600
Meruzalka	1 702 580	1 203 320	948 240	861 228	893 925
Ořešák vlašský	97 300	56 500	26 700	54 100	72 110
Slivoň	508 700	140 500	138 700	144 550	463 557
Třešeň	269 360	252 564	128 992	149 400	138 184
CELKEM	4 862 190	3 882 490	3 908 712	2 998 170	3 543 802

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL OVOCE V ČR

Produkce a spotřeba konzervovaného ovoce se v ČR v důsledku nízké poptávky snížila přibližně o polovinu v porovnání s obdobím před rokem 1989. Příčinou je nejen celoroční nabídka čerstvého ovoce na trhu, ale také levné produkty (z Polska, Německa, Číny) dovážené většinou obchodními řetězci. Svou pozici si udržují sterilované okurky a sterilované zeleninové směsi a saláty, kompoty, sušené a zmrazené ovoce, rostoucí trend ve výrobě je zaznamenán u dětských výživ, zmrazených zelenin a směsí, sterilovaném zelí a kečupů.

Zatímco se v letech 1985 – 1989 ročně zpracovalo až 165 tis. t ovoce, v roce 2007 bylo v konzervárnách zpracováno necelých 64 tis. t ovoce, přičemž 19 % ovoce pocházelo ze zahraničí. Recesi konzervářského průmyslu, započatou po roce 1990, prohloubil také nárůst cen většiny vstupů, odstranění záporné daně z obratu hotových konzervářských výrobků a rozvoj moderních způsobů konzervace, jako je mrazení, sušení či vakuové balení výrobků. Před rokem 1990 působilo v ČR osm státních podniků, v jejichž rámci se konzervováním ovoce a zeleniny zabývalo 63 výrobních závodů a podniků. V letech 1992 – 1998 však řada již zprivatizovaných konzerváren skončila v likvidaci či v konkurzu. V porovnání s dalšími kraji zůstala poměrně stabilní situace na jižní Moravě.

V únoru roku 2009 proběhlo statistické zjišťování o nákupu ovoce a zeleniny pro zpracování a o výrobě ovocných a zeleninových výrobků za rok 2008. Uvedené statistické šetření je od roku 2006 zařazeno do Programu statistických zjišťování schválených ČSÚ pro MZe a předkládání statistických výkazů je povinné.

V roce 2009 nastala nejen v ČR, ale i v ostatních evropských zemích kritická situace u ovoce na zpracování. Vysoké zásoby zpracovaného ovoce z minulých let a výrazný pokles poptávky po výrobcích z ovoce způsobily propad cen ovoce na zpracování v celé Evropě.

Nákup ovoce v ČR (t)

Ovoce	Nákup ovoce původem						Nákupní ceny v Kč/kg bez DPH ¹⁾					
	z tuzemska			ze zahraničí			2006		2007		2008	
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	od	do	od	do	od	do
Jablka konzumní	2 040	7 374	8 477	*	*	*	5,-	9,-	6,-	14,-	5,7	11,9
Jablka průmyslová	50 598	35 419	56 909	*	1 651	*	2,-	4,-	3,-	5,-	1,4	2,4
Hrušky	446	2 909	286	*	*	471	4,-	7,-	3,-	3,-	3,2	4,8
Třešně	874	701	295	226	*	*	11,-	21,-	9,-	10,-	9,-	11,2
Višně	3 602	2 771	1 615	*	155	*	7,-	14,-	10,-	13,-	5,6	6,6
Meruňky	956	1 355	355	*	*	739	10,-	12,-	9,-	11,-	10,6	14,2
Broskve (vč. nektarinek)	749	461	437	*	*	*	7,-	10,-	7,-	9,-	6,8	9,4
Rybíz červený	*	863	312	*	22	*	*	*	7,-	13,-	6,-	8,5
Rybíz černý	167	80	*	92	*	*	6,-	7,-	17,-	17,-	15,3	19,2
Švestky pravé	840	552	417	669	*	*	7,-	12,-	6,-	7,-	3,7	7,-
Švestky ost., slívy, renklódy, mirabelky	1 220	151	400	*	*	*	2,-	7,-	5,-	8,-	4,2	7,6
Vinné hrozny	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	15,-	19,1
Jahody	41	*	*	954	1 325	*	16,-	27,-	20,-	48,-	17,9	19,5
Angrešt	195	45	*	*	*	*	8,-	12,-	10,-	14,-	*	*
Borůvky	63	*	*	137	150	*	76,-	90,-	88,-	103,-	56,6	67,6
Brusinky	*	-	*	*	207	*	*	*	42,-	50,-	*	*
Jeřabiny	*	72	-	*	*	-	*	*	16,-	19,-	-	-
Maliny	*	20	5	497	330	*	38,-	50,-	46,-	49,-	43,2	46,5
Ostružiny	*	*	*	59	59	*	46,-	48,-	46,-	47,-	*	*
Šípek	-	-	*	-	-	*	-	-	-	-	*	*
Ostatní	481	677	*	157	147	175	8,-	17,-	10,-	18,-	11,1	15,5
Celkem	74 172	53 549	70 053	11 406	10 284	11 256	X	X	X	X	X	X

Pramen: MZe, Roční výkaz o nákupu ovoce a zeleniny pro zpracování a o výrobě ovocných a zeleninových výrobků

Poznámka: ¹⁾ nákupní ceny bez DPH jsou zveřejněny jako vážený aritmetický průměr cen, které uvedly jednotlivé podniky;

* nelze zveřejnit z důvodu ochrany důvěrnosti údajů dle zákona č. 89/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů

V roce 2008 se celkový nákup ovoce pro zpracování původem z tuzemska i ze zahraničí meziročně zvýšil o 31 % na 70 053 t, resp. o 9 % na 11 256 t. Celková výroba výrobků z ovoce oproti roku 2007 vzrostla o 4,6 % na 109 511 t. Nejvíce bylo v roce 2008 vyrobeno ovocných šťáv (47,5 % z celkové výroby), dětské a kojenecké ovocné výživy (23,7 %), džemů a marmelád (19 %).

Výroba výrobků z ovoce (t)				
Ovocný výrobek		Výroba v tunách		
		2006	2007	2008
Džemy, marmelády		21 357	13 385	20 802
Ovocné šťávy celkem		72 068	46 611	51 885
v tom	jablečná	26 088	22 147	22 144
	koncentrát (nad 67° Brix)	-	-	6 387
	pomerančová	*	*	*
	rybízová	3 598	*	*
	višňová	582	478	*
	ostatní	*	*	*
Proslazené (kandované) ovoce		*	*	*
Dětská a kojenecká výživa ovocná		23 646	26 311	25 929
Kompoty		4 417	4 339	5 197
Sušené ovoce		*	*	281
Ovocné pyré		*	124	129
Ovocné chlazené saláty		-	-	-
Zmrazené ovoce		3 420	3 359	1 725
Ostatní		3 686	10 235	3 480
Celkem		129 809	104 733	109 511

Pramen: MZe, Roční výkaz o nákupu ovoce a zeleniny pro zpracování a o výrobě ovocných a zeleninových výrobků

Poznámka: * nelze zveřejnit z důvodu ochrany důvěrnosti údajů dle zákona č. 89/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů

SKLADOVACÍ KAPACITY V OVOCNÁŘSTVÍ ČR

Ke konci roku 2008 bylo v ČR k dispozici celkem 75 230 t kapacit pro skladování ovoce. Kapacita skladů s řízenou atmosférou a skladů ULO se mírně zvýšila a představuje téměř 36% podíl na celkové skladovacích kapacitě pro ovoce.

Struktura skladových kapacit v ovocnářství v ČR v roce 2008 (t)

Region	TYP SKLADU				
	Větraný	Chlazený	Řízená atmosféra	ULO	CELKEM
Jižní Morava	500	4 600	3 900	3 000	12 000
Severní Morava	800	2 200	-	5 700	8 700
Východní Čechy	6 200	11 000	-	7 800	25 000
Střední Čechy	-	5 350	5 850	7 750	18 950
Jižní a záp. Čechy	2 300	4 000	-	1 200	7 500
Severní Čechy	820	760	-	1 500	3 800
CELKEM ČR	10 620	27 910	9 750	26 950	75 230
Změna 2008/2007 v %	-7,7 %	+3,0 %	+1,6 %	+2,1 %	+0,8 %

Pramen: OU ČR

Pro sezónu 2008/09 bylo počátkem prosince 2008 naskladněno 48,7 tis. t jablek, což je meziroční navýšení o 52 % a o 25 % více, než činí pětiletý průměr. Sklizeň ovoce v roce 2007 byla však nejnižší za posledních dvanáct let. Z důvodu vysokého samozásobení obyvatel byla poptávka po konzumních jablkách na podzim 2008 nízká. Jablka byla vyskladňována po celé skladovací období až do června 2009. V obchodní síti se prodalo o 13 tis. t konzumních jablek více než v předchozím roce a podíl tuzemských jablek na trhu vzrostl ze 43 % v sezóně 2007/08 na 53 % v sezóně 2008/09. Tím došlo i k poklesu množství dovážených jablek na český trh v tomto období.

Přehled o stavu zásob konzumních jablek (t)

Odrůda	1.11.06	1.12.07	1.11.08	1.12.08	1.1.09	1.2.09	1.3.09	1.4.09	1.5.09	1.6.09
Spartan, McIntosh	354	485	614	344	136	23	11	-	-	-
Šampion	2 593	1 555	2 236	2 080	1 209	901	412	139	30	19
Rubín	2 790	1 827	2 790	2 861	2 065	1 038	221	122	4	-
Gala	310	162	613	238	170	99	36	16	14	14
Ostatní raně zimní	600	432	638	684	629	406	72	17	-	-
Golden Delicious	6 441	7 097	11 288	10 292	8 377	6 354	4 718	3 601	2 480	1 361
Idared	15 067	13 584	14 844	19 682	18 567	16 121	13 121	9 943	5 018	2 352
Jonagold a mutace	3 467	2 709	5 387	5 891	4 728	3 646	2 353	1 292	635	148
Topaz	1 282	310	1 397	1 087	728	553	278	59	7	-
Melrose	807	1 034	898	895	783	516	176	39	30	-
Gloster	1 984	1 558	2 409	2 317	2 132	1 617	1 218	659	309	3
skup.Red Delicious	204	159	433	400	114	94	16	7	-	-
Zvonkové	402	110	142	235	245	238	185	37	39	-
Ostatní zimní	2 946	909	2 065	1 661	1 450	1 235	618	134	32	20
Jablka celkem	39 247	31 931	45 754	48 667	41 333	32 841	23 435	16 065	8 598	3 917
Rozdíl oproti stejnému období předchozího roku (%)	+6,1	-18,5	+29,8	+52,4	+73,9	+75,6	+92,2	+176,9	+162,3	-

Pramen: MZe ve spolupráci s OU ČR

Poznámka: skup. Red Delicious: Starking, Starkrimson, Red Delicious, Red Spur, Well Spur

V roce 2008 byla sklizeň jablek nadprůměrná i v zemích západní Evropy, což spolu s vysokou úrodou jablek v roce 2009 v zemích střední Evropy způsobilo propad cen zemědělských výrobců (tzv. farmářských cen) i v těchto zemích. Dovozy jablek na východní trhy (zejména do Ruska) z Polska výrazně omezily vývozy jablek ze zemí západní Evropy. V důsledku toho bylo vyskladňování jablek pomalé a tak na počátku nové sezóny zůstalo v těchto zemích ještě naskladněno velké množství konzumních jablek, což negativně ovlivnilo poptávku po letních a podzimních odrůdách jablek.

CENOVÝ VÝVOJ OVOCE V ČR

Ceny zemědělských výrobců

V roce 2008 se ceny zemědělských výrobců ovoce výrazně snížily (-22 %). Příčinou tohoto meziročního poklesu byl vysoký nárůst CZV v roce 2007 z důvodu nízké úrody ovoce. Z jednotlivých druhů ovoce se nejvíce snížila cena průmyslových jablek (-65 %) a rybízů (-36 %). K mírnému poklesu cen došlo také u švestek a broskví. Naproti tomu k meziročnímu nárůstu cen došlo u třešní (+48 %) a meruněk (+19 %), jejichž sklizeň byla v roce 2008 výrazně nižší než v roce 2007.

Ceny zemědělských výrobců (farmářské ceny) konzumních jablek byly v průběhu marketingového roku 2007/08 v porovnání s předchozím marketingovým rokem vyšší v důsledku nízké úrody tuzemských jablek a jejich vysoké kvality současně s malou úrodou jablek i v ostatních evropských zemích. Nadprůměrná produkce jablek v ČR v roce 2008 a opětovné zahájení dovozů jablek za nízké ceny od září 2008 z Polska a ze Slovenska způsobily v marketingovém roce 2008/09 prudký pokles jejich CZV.

V roce 2009 došlo vlivem vyšší produkce ke snížení CZV u většiny letního ovoce. Výrazný propad cen nastal zejména u ovoce na zpracování, a to u višní, červeného rybízu, švestek, meruněk a broskví a rovněž u moštových jablek.

Průměrné ceny zemědělských výrobců v ČR v Kč/t

Druh ovoce	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Jablka konzumní	8 246	8 548	8 289	9 047	8 048	8 922	10 256	10 371	8 123
Jablka moštová	2 087	1 637	2 622	1 573	2 642	2 417	5 112	1 782	2 000
Hrušky	10 710	8 797	10 538	10 323	10 145	10 215	11 133	11 319	12 610
Broskve	14 602	13 957	13 711	11 500	10 879	12 829	12 806	12 010	9 914
Meruňky	18 745	22 449	15 446	13 401	17 008	14 375	16 155	19 182	14 584
Švestky	10 302	9 733	11 472	9 402	11 756	8 090	10 500	9 180	9 013
Třešně	20 278	22 753	17 182	22 532	19 811	24 746	19 900	29 366	26 460
Višně	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rybíz červený a bílý	13 232	12 872	17 573	6 221	5 936	6 442	11 889	7 647	-
Rybíz černý	21 984	13 072	13 383	-	-	-	-	8 400	9 500
Ořechy vlašské	.	.	-	29 000	29 882	35 000	33 000	32 000	-
Jahody tříděné	32 973	31 224	44 722	39 129	31 748	34 715	47 072	-	37 960

Pramen : ČSÚ

Poznámka: * průměr za období od 1. 1. – 31. 8. 2009

Průměrné ceny zemědělských výrobců u jablek konzumních podle jednotlivých měsíců v ČR v Kč/t

Měsíc	Jablka konzumní								
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Leden	6 002	9 823	7 783	9 719	7 560	8 651	9 037	11 295	7 474
Únor	5 796	9 915	7 557	8 783	7 451	8 317	7 929	11 039	7 259
Březen	6 337	9 084	7 639	8 915	7 495	8 041	8 657	11 765	8 226
Duben	6 056	8 737	7 712	8 800	7 174	8 803	8 763	12 391	8 829
Květen	7 741	9 067	8 721	9 811	7 050	10 178	8 910	12 675	8 019
Červen	6 766	9 643	9 383	9 954	7 634	9 423	8 950	13 095	9 200
Červenec	9 594	8 584	-	11 163	9 788	11 107	11 000	14 412	10 201
Srpen	9 133	9 097	8 991	10 886	8 249	10 597	10 768	13 518	10 001
Září	9 482	7 694	8 110	9 417	8 990	9 186	11 259	10 942	
Říjen	8 921	7 467	8 483	7 569	7 797	8 333	11 152	9 212	
Listopad	8 789	7 853	8 119	7 472	7 823	7 033	11 474	8 235	
Prosinec	9 923	7 615	8 557	6 788	8 195	7 751	11 425	7 299	
Průměr	8 246	8 548	8 289	9 047	8 048	8 922	10 256	10 371	8 123

Pramen: ČSÚ

Vývoj cen zemědělských výrobců a spotřebitelských cen jablek konzumních v Kč/kg

ROK/CENY	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009*
CZV	8,43	8,25	8,55	8,29	9,04	8,05	8,92	10,26	10,37	8,12
SC	20,75	23,97	23,82	24,15	26,20	22,25	24,94	28,45	32,36	27,21
Poměr CZV:SC v %	40,63	34,42	35,89	34,33	34,50	36,18	35,76	36,06	32,05	29,84

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * průměr za období od 1. 1. – 31. 8. 2009

Spotřebitelské ceny ovoce mírného pásma

Spotřebitelské ceny ovoce se v roce 2008 i přes velké snížení CZV zvýšily o 6 %. Ze sledovaných druhů ovoce mírného pásma vzrostla cena pouze u jablek (+14 %) a v měsících leden – září 2008 dosahovala historického maxima. U ostatních druhů ovoce průměrná cena meziročně klesla, a to zejména u jahod, broskví, nektarinek a stolních hroznů.

Od počátku roku 2009 se ceny konzumních jablek pohybují ve výrazně nižších cenových hladinách než ve stejném období roku 2008.

Spotřebitelské ceny vybraných druhů ovoce mírného pásma I. jakostní třídy v jednotlivých měsících v Kč/kg

Měsíc	Jablka			Broskve			Stolní hrozny			Jahody		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Leden	23,19	30,60	25,02	102,45	113,91	111,89	72,24	93,51	69,19	-	186,01	161,82
Únor	24,15	30,63	25,93	75,34	102,09	94,72	62,41	82,01	66,14	-	115,51	162,13
Březen	25,84	31,67	27,73	75,42	76,68	79,13	61,77	70,58	65,23	-	103,74	121,48
Duben	25,97	32,56	28,27	73,23	79,09	90,18	64,94	65,90	55,55	-	92,76	97,23
Květen	26,79	36,02	26,50	69,61	66,21	73,59	69,08	60,78	55,39	-	98,62	97,60
Červen	29,05	38,57	28,65	48,46	56,37	49,19	83,51	60,88	72,64	-	73,72	78,17
Červenec	33,55	40,03	28,08	35,39	43,00	36,23	74,66	61,52	70,02	121,82	99,07	93,78
Srpen	35,15	39,08	27,50	38,40	39,28	26,78	46,70	43,29	37,78	128,59	104,67	108,17
Září	31,12	32,61		41,81	39,26		40,42	37,63		121,93	113,28	
Říjen	28,92	27,02		45,11	38,16		43,88	36,46		138,73	147,48	
Listopad	28,60	24,71		66,20	39,94		50,09	38,87		202,26	177,31	
Prosinec	29,14	24,83		130,60	39,90		71,82	54,07		183,53	194,04	
Průměr za rok	28,45	32,36	27,21	-	-	-	61,79	58,80	61,50	149,48	125,51	115,05

Pramen: ČSÚ

Spotřebitelské ceny jižního ovoce

Průměrné spotřebitelské ceny sledovaných druhů jižního ovoce se v roce 2008 v porovnání s předchozím rokem výrazně zvýšily zejména u citrónů a kiwi, ceny pomerančů a banánů zůstaly téměř na úrovni roku 2007. V roce 2009 se ceny všech sledovaných druhů (kromě banánů) pohybují výrazně pod úrovní cen stejného období předchozího roku.

Spotřebitelské ceny vybraných druhů jižního ovoce I. jakostní třídy v jednotlivých měsících v Kč/kg

Měsíc	Pomeranče					Citróny				
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
Leden	26,47	24,50	25,32	26,80	26,67	26,32	29,06	27,06	51,05	34,63
Únor	24,26	24,19	25,02	26,96	28,02	26,75	27,63	25,78	50,25	32,55
Březen	26,86	25,50	25,73	27,80	29,80	30,20	26,44	25,13	49,15	30,95
Duben	26,87	25,00	25,82	29,21	30,06	29,96	25,71	24,78	56,55	29,82
Květen	26,73	25,62	27,68	32,09	31,41	30,55	26,12	26,77	60,69	29,04
Červen	27,57	26,52	31,01	35,38	31,63	33,76	27,97	26,70	64,22	29,18
Červenec	27,70	27,58	36,18	37,53	30,02	33,67	26,46	28,00	57,19	30,51
Srpen	27,21	28,86	38,94	37,00	29,74	33,46	27,57	29,60	43,24	34,73
Září	25,50	29,12	36,89	31,99		34,58	27,67	37,33	39,58	
Říjen	27,98	31,61	34,19	28,04		33,77	28,08	39,93	41,51	
Listopad	30,07	30,36	29,62	28,56		33,28	27,73	43,30	37,64	
Prosinec	26,17	25,94	25,59	25,67		30,92	27,69	46,67	35,86	
Průměr	26,95	27,07	30,16	30,59	29,67	31,44	27,34	31,75	48,91	31,43

Měsíc	Banány					Kiwi				
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
Leden	34,30	34,22	31,46	31,20	29,30	34,31	42,78	40,80	49,32	50,79
Únor	35,85	35,52	32,58	33,44	33,35	34,76	40,87	39,96	52,29	50,88
Březen	37,30	35,64	32,95	35,58	38,86	35,74	42,54	41,32	55,96	48,08
Duben	37,01	33,32	33,58	36,69	38,63	44,70	44,94	41,49	62,27	48,84
Květen	37,30	33,38	31,92	30,38	32,56	47,78	50,50	43,19	75,19	52,70
Červen	41,76	33,68	31,40	29,27	33,65	55,49	55,78	50,74	75,10	52,04
Červenec	32,38	27,10	26,89	27,59	28,60	60,20	55,53	56,97	71,92	53,83
Srpen	29,83	25,43	28,20	27,16	26,31	61,62	59,61	56,54	62,87	50,39
Září	36,63	26,53	30,02	27,31		63,89	71,01	63,32	62,31	
Říjen	35,93	24,99	30,07	27,62		62,15	75,66	62,55	63,07	
Listopad	35,83	29,33	29,69	27,87		47,00	52,27	51,72	56,15	
Prosinec	34,20	28,61	29,22	26,90		41,70	42,25	46,87	52,47	
Průměr	35,69	30,65	30,66	30,00	32,66	49,12	52,81	49,62	61,58	50,93

Pramen: ČSÚ

SPOTŘEBA OVOCE V ČR

Spotřeba ovoce v hodnotě čerstvého v ČR se v roce 2007 vzhledem k roku 2006 snížila o 2,7 kg (-3,1 %) na 85,4 kg/os./rok. Na tomto snížení se z největší míry podílela snížená spotřeba jablek, švestek, meruněk a broskví. Spotřeba jižního ovoce se zvýšila o 2 kg, tj. o 6,3 %. U všech těchto položek měla vliv na poklesu spotřeby především nízká sklizeň oproti předchozímu roku.

Podle předběžných odhadů se v roce 2008 spotřeba ovoce zvýšila o 2,1 kg a dosáhla 87,5 kg/os./rok, z toho ovoce mírného pásma 53 kg/os./rok.

Spotřeba ovoce v ČR v hodnotě čerstvého (kg/osoba/rok)

- tj. přepočet všech výrobků z ovoce na hodnotu ovoce čerstvého

Ukazatel	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008*
Ovoce celkem	72,1	73,5	71,5	72,5	75,6	75,0	70,1	73,5	76,2	83,8	80,5	88,1	85,4	87,5
z toho :														
- ovoce m. p.	39,1	42,1	40,8	44,3	46,6	47,5	43,4	46,6	47,0	50,3	47,1	56,1	51,4	53,0
- jižní ovoce	33,0	31,4	30,7	28,2	29,0	27,5	26,7	26,9	29,2	33,5	33,4	30,0	34,0	34,5

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Položky zahrnují nejen spotřebu čerstvého ovoce, ale zároveň spotřebu ovoce na ovocné výrobky. Změna v metodice šetření nastala od roku 1992, proto nelze přesně srovnávat údaje o spotřebě jednotlivých druhů ovoce před uvedeným rokem a následnou časovou řadou, především vzhledem k tomu, že některé položky od roku 1992 již nelze sledovat (např. některé ovocné výrobky).

* odhad MZe

Spotřeba ovoce v ČR v hodnotě čerstvého podle jednotlivých druhů v kg/os./rok

Druh	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Jablka	23,0	23,5	25,0	22,0	24,7	23,8	24,2	24,4	26,6	24,6
Hrušky	2,7	2,4	2,6	1,8	1,7	1,6	1,8	1,8	2,0	2,6
Švestky	3,8	3,2	3,1	3,7	3,6	4,6	5,1	3,1	5,9	4,6
Třešně	1,2	1,4	1,3	1,1	1,1	1,0	1,6	0,9	1,5	1,6
Víšně	0,5	0,5	0,4	0,5	0,8	0,9	1,4	0,8	0,7	0,7
Meruňky	1,0	1,6	1,3	1,1	1,5	2,1	2,5	1,7	3,3	2,3
Broskve	2,3	3,6	3,8	3,2	3,9	3,3	3,5	4,5	5,4	4,5
Rybíz	1,7	1,8	1,4	1,4	1,1	1,2	1,9	1,3	0,9	1,2
Angrešt	0,9	0,8	0,6	0,4	0,3	0,3	0,4	0,3	0,2	0,3
Jahody zahradní	1,8	1,9	1,8	1,8	1,9	1,9	2,0	1,9	3,1	2,8
Vinné hrozny	2,2	2,6	2,7	2,9	2,9	3,3	3,5	4,1	4,2	3,9
Lesní plody	2,4	2,4	2,5	2,5	2,3	2,3	1,8	1,7	1,6	1,7
Ostatní ovoce m.p.	0,8	0,9	1,0	1,0	0,8	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6
Citróny a grapefruity	2,7	2,8	2,8	2,8	3,0	3,2	3,8	3,8	3,6	3,7
Pomeranče, mandarinky	12,2	11,2	12,1	11,5	11,7	12,5	13,0	13,8	13,7	13,8
Banány	11,5	12,8	10,1	9,8	9,9	10,4	12,8	9,6	8,9	9,6
Ostatní jižní ovoce	1,8	2,2	2,5	2,6	2,3	3,1	3,9	6,2	5,8	6,9
Ořechy ve skořápce ¹⁾	2,6	2,6	2,6	2,6	2,9	3,0	3,0	3,2	3,9	4,0

Pramen: ČSÚ

Poznámka: ¹⁾ údaj nevstupuje do součtu spotřeby ovoce

ZAHRANIČNÍ OBCHOD S OVOCEM V ČR

DOVOZ

V roce 2008 se dovezlo do ČR 540,4 tis. t čerstvého a sušeného ovoce v hodnotě 10,8 mld. Kč, tj. přibližně stejné množství jako v roce předchozím. Dodávky ovoce z ostatních zemí EU meziročně klesly o 5,5 % na 304,8 tis. t a na celkovém objemu dovezeného ovoce se podílely 57 %. Nejvíce se do ČR dovážela jablka, dále pak mandarinky, pomeranče, banány, stolní hrozny, broskve a nektarinky. Mezi největší dodavatele patřilo tradičně Španělsko (83,1 tis. t) a Itálie (78,7 tis. t), dále pak Německo (48,2 tis. t), Francie (19,5 tis. t), Řecko (17,9 tis. t) a Polsko (16,8 tis. t). Dovoz ovoce z těchto zemí představoval 87% podíl na celkovém objemu dovezeného ovoce ze zemí EU.

Dovoz ovoce ze třetích zemí v roce 2008 meziročně vzrostl o 13 % na 235,6 tis. t. Dovážely se zejména banány, ananas, citrusové ovoce, rozinky a arašidy. Největšími dodavateli tohoto ovoce byli Kostarika, Ekvádor, Kolumbie, Kamerun, Jihoafrická republika, Turecko a Surinam.

Dovoz vybraných druhů ovoce do ČR (t)

Komodita	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009*
Jablka	37 678	38 405	43 849	52 327	70 938	81 684	70 942	70 724	38 457
Hrušky	3 072	3 567	4 682	5 129	7 988	7 679	9 214	10 308	6 080
Třešně	71	107	276	180	140	317	100	177	263
Víšně	361	131	114	223	21	65	24	24	21
Meruňky	1 060	4 434	2 810	2 983	5 451	7 005	2 658	3 823	4 565
Broskve	11 564	15 672	7 542	12 082	18 778	15 666	10 773	10 550	6 157
Nektarinky	11 293	15 168	10 284	14 120	20 947	17 205	16 732	15 799	9 811
Švestky, slívy	11 766	5 409	12 760	10 166	7 380	9 050	8 027	10 740	2 022
Rybíz, angrešt	87	79	71	383	22	127	55	15	5
Jahody	2 831	4 097	3 085	5 225	6 649	7 218	7 411	7 031	7 868
Maliny, ostružiny	103	129	83	78	188	135	56	109	108
Brusinky, borůvky	119	231	249	217	165	176	108	227	100
Citrony	19 518	20 305	20 771	26 132	28 585	27 733	26 696	24 170	14 926
Grapefruity	7 518	10 114	9 997	14 528	10 613	12 186	13 580	13 381	7 484
Mandarinky	42 959	49 301	49 261	63 294	68 846	68 270	66 906	54 337	20 576
Pomeranče	62 888	58 422	61 959	67 764	54 457	59 511	60 177	56 746	37 684
Ananas	2 145	2 389	3 169	5 954	7 734	10 848	21 144	12 161	6 211
Banány	100 521	104 691	111 645	187 017	184 874	117 754	123 219	153 142	90 308
Kiwi	8 450	6 218	7 402	21 446	23 404	14 309	16 071	9 627	8 928

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: rok 2008 a 2009 - předběžné údaje, * údaje k 31. 7. 2009

Dovoz zpracovaného ovoce do ČR zaznamenal meziroční mírný pokles (-2,4 %) a dosáhl 143,7 tis. t. Mezi objemově nejvýznamnější skupiny v dovozu náležely ovocné šťávy a ovoce konzervované cukrem nebo alkoholem.

VÝVOZ

Vývoz čerstvého a sušeného ovoce včetně reexportu v roce 2008 činil 140,7 tis. t v celkové hodnotě 2,2 mld. Kč, což je meziroční nárůst o 9 %. Toto zvýšení bylo způsobeno zejména vyšším vývozem jablek pro zpracování.

Export ovoce do zemí EU vzrostl meziročně téměř o 10 % na 140,6 tis. t, což představuje 99,9% podíl na celkovém objemu vyvezeného ovoce. Export směřoval především na trh Slovenska (65,7 tis. t), Polska (25,5 tis. t), Německa (16,6 tis. t), Rakouska (11,7 tis. t) a Belgie (3,2 tis. t).

Vývoz do třetích zemí v objemu 114 t směřoval hlavně do Moldavska (34,1 t), Turecka (24,4 t) a Chorvatska (13,4 t), kam byly vyvezeny zejména sušené švestky a meruňky, dále třešně a rozinky.

Vývoz vybraných druhů ovoce z ČR (t)

Komodita	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009*
Jablka	41 231	80 626	42 160	80 297	42 967	75 396	52 653	62 389	14 288
Hrušky	193	166	136	529	1 544	1 368	1 881	1 631	663
Třešně	883	624	941	1 485	786	2 048	557	961	1 350
Višně	3 790	4 471	4 028	5 031	4 364	4 311	5 481	3 681	3 320
Meruňky	141	7	166	92	203	253	693	276	299
Broskve	122	143	85	612	1 826	1 289	800	1 021	806
Nektarinky	35	51	88	380	1 278	1 103	1 094	1 052	972
Švestky, slívy	418	86	136	209	801	406	577	647	341
Rybíz, angrešt	2 099	1 593	1 453	842	818	961	2 015	970	1 419
Jahody	18	24	19	218	225	408	401	465	323
Borůvky, brusinky	55	23	10	0	3	1	4	36	3

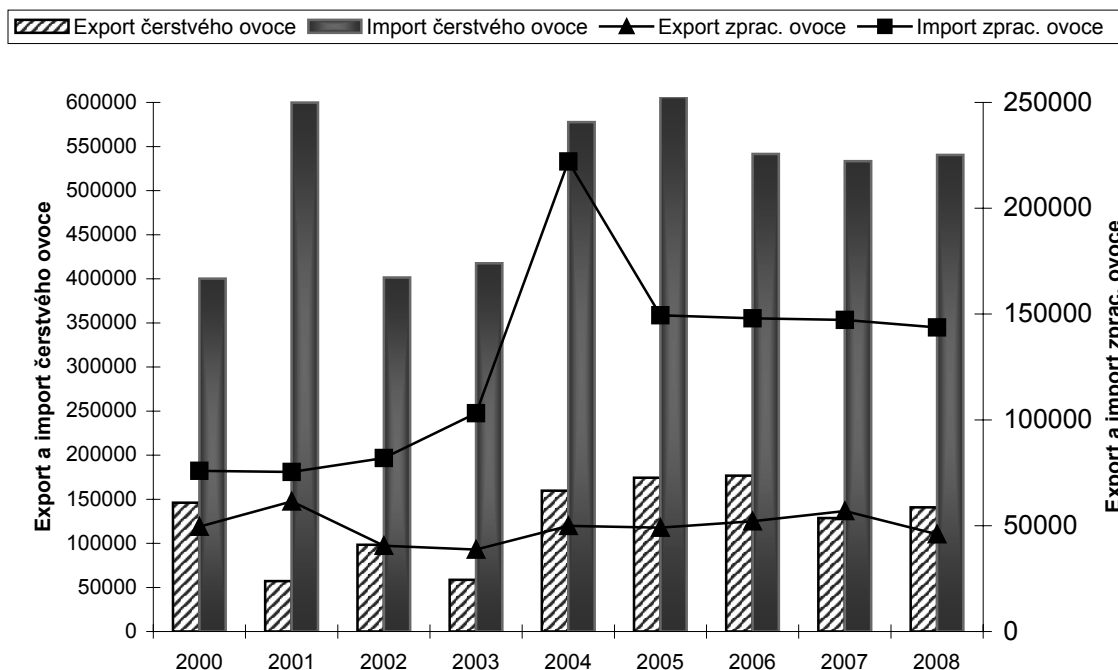
Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: rok 2008 a 2009 - předběžné údaje, * údaje k 31. 7. 2009

Vývoz zpracovaného ovoce v roce 2008 dosáhl 46,0 tis. t, což představuje meziroční snížení o 19 %. Nejvýraznější pokles nastal u vývozu ovocných šťáv a koncentrátů, dále u ovoci konzervovaném cukrem nebo alkoholem a u džemů a zavařenin.

Podrobnější přehled o exportu i importu ovoce čerstvého i zpracovaného je uveden v tabulkové příloze č. 1. Přehled o nejvýznamnějších zemích zahraničního obchodu ČR ovocem je uveden v příloze č. 2.

Vývoj zahraničního obchodu ČR s čerstvým a zpracovaným ovocem (t)

Zahraniční obchod ČR s jablky

V marketingovém roce 2008/09 bylo do ČR dovezeno 58,1 tis. t konzumních jablek, což představuje meziroční pokles o 21 %. Nejvýznamnějším dodavatelem konzumních jablek bylo opět Polsko (16,7 tis. t), dále Itálie (10,9 tis. t), Slovensko (9,2 tis. t), Německo (6,3 tis. t) a Belgie (5,7 tis. t). Nejvíce moštových jablek pocházelo ze Slovenska (1,2 tis. t).

Vývoz moštových jablek z ČR meziročně vzrostl o 35 % na 56,6 tis. t. Moštová jablka směřovala na trhy Německa (28,7 tis. t), Rakouska (25,6 tis. t), Španělska (1,1 tis. t) a Belgie (0,7 tis. t). Vývoz konzumních jablek se meziročně snížil na celkových 8,2 tis. t a směřoval především na Slovensko (7,1 tis. t), dále do Slovinska (0,8 tis. t) a Rumunska (0,1 tis. t).

Přehled o zahraničním obchodu ČR s konzumními a moštovými jablky (t)

Kalendářní rok				Marketingový rok (tj. od 1. 7. – 30. 6. následujícího roku)			
		Konzumní jablka	Moštová jablka			Konzumní jablka	Moštová jablka
2003	DOVOZ	37 840	5 935	2003/04	DOVOZ	43 960	6 065
	VÝVOZ	4 713	37 422		VÝVOZ	3 027	36 510
2004	DOVOZ	50 825	1 502	2004/05	DOVOZ	52 955	3 367
	VÝVOZ	3 743	76 553		VÝVOZ	12 631	77 499
2005	DOVOZ	66 789	4 149	2005/06	DOVOZ	85 286	3 827
	VÝVOZ	13 954	29 014		VÝVOZ	20 934	26 503
2006	DOVOZ	79 044	2 640	2006/07	DOVOZ	65 393	2 648
	VÝVOZ	20 552	58 389		VÝVOZ	10 222	57 828
2007	DOVOZ	69 221	1 721	2007/08	DOVOZ	74 016	1 746
	VÝVOZ	10 509	42 144		VÝVOZ	13 152	42 013
2008	DOVOZ	69 437	1 287	2008/09*	DOVOZ	58 126	1 979
	VÝVOZ	11 365	51 024		VÝVOZ	8 150	56 588

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * předběžné údaje

Konzumní jablka jsou dovážena do ČR v rámci třetích zemí zejména z Chile, Brazílie, Argentiny a Nového Zélandu, ale také z Číny, menší objemy z Jihoafrické republiky, Uruguaye, Indie a Íránu.

Bilance zahraničního obchodu ČR s ovocem

Celková bilance zahraničního obchodu ČR s čerstvým a sušeným ovocem je stále vysoce pasivní a od roku 1996 se udržovala s malými ročními výkyvy na přibližně stejné úrovni. V roce 2006 celkový deficit zaznamenal oproti předchozímu roku pokles jak z hlediska hmotnostního (-15,5 %) tak i finančního (-6,5 %). V roce 2007 vzrostl opět deficit z hmotnostního hlediska téměř o 11 %, zatímco z finančního se deficit dále snížil (-6 %). V roce 2008 došlo opět k poklesu deficitu o 1,2 % z hlediska hmotnostního, avšak z hlediska finančního došlo k meziročnímu nárůstu o více jak 22 %. Důvodem bylo posílení kurzu koruny vůči EURO.

K výraznějším ročním výkyvům dochází u bilance zahraničního obchodu ČR se zpracovanými výrobky z ovoce. V roce 2008 se zvýšil deficit z hmotnostního hlediska o 8 % a z finančního dokonce o 44 % v porovnání s předchozím rokem.

Saldo zahraničního obchodu ČR čerstvým a sušeným ovocem

Ukazatel	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008*
Tuny	-303 024	-358 827	-417 870	-431 722	-364 709	-404 686	-399 685
Tisíc Kč	-6 933 728	-6 948 017	-8 472 928	-8 055 675	-7 533 117	-7 071 772	-8 649 049

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * předběžné údaje

Saldo zahraničního obchodu ČR zpracovaným ovocem

Ukazatel	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008*
Tuny	-41 388	-64 389	-172 172	-100 687	-95 871	-90 262	-97 699
Tisíc Kč	-1 238 098	-1 525 276	-1 397 281	-1 444 012	-1 840 066	-1 831 725	-2 631 243

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * předběžné údaje

Bilance zahraničního obchodu s čerstvým a sušeným ovocem v roce 2008*

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	Export	Import	Saldo	Export	Import	Saldo
Ovoce mírného pásma (bez hroznů) čerstvé	73 168	129 611	-56 443	552 104	2 609 749	-2 057 645
Hrozny stolní čerstvé	4 648	51 296	-46 648	143 870	1 421 515	-1 277 645
Ovoce tropické a subtropické čerstvé i sušené	58 581	331 404	-272 823	1 185 253	5 303 066	-4 117 813
Ovoce ostatní čerstvé	175	2 741	-2 566	6 375	57 172	-50 797
Ovoce skořápkové	2 666	16 096	-13 430	194 700	998 593	-803 893
Ovoce sušené (včetně hroznů) a slupek	1 511	9 286	-7 775	96 018	437 274	-341 256
OVOCE CELKEM	140 749	540 434	-399 685	2 178 320	10 827 369	-8 649 049

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * předběžné údaje

Bilance zahraničního obchodu s ovocem zmrazeným, vařeným, prozatímně konzervovaným a konzervovaným též s cukrem nebo alkoholem v roce 2008*

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	Export	Import	Saldo	Export	Import	Saldo
Ovoce neslazené, zmrazené i vařené	3 737	8 801	-5 064	106 664	292 169	-185 505
Ovoce slazené, zmrazené i vařené	21	252	-231	1 038	7 772	-6 734
Ovoce prozatímně konzervované	329	77	+252	6 593	5 427	+1 166
Ovoce, ořechy, ov. kůry ap. konzervované cukrem	182	319	-137	6 889	18 079	-11 190
Džemy, zavařeniny, protlaky, též s cukrem	8 200	11 024	-2 824	194 515	407 749	-213 234
Ovoce, ořechy konzerv. cukrem nebo alkoholem	9 610	58 118	-48 508	420 067	1 723 780	-1 303 713
Ovocné a zeleninové šťávy bez alkoholu, též s cukrem	23 897	65 084	-41 187	500 986	1 413 019	-912 033
CELKEM	45 976	143 675	-97 699	1 236 752	3 867 995	-2 631 243

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: rok 2008 - předběžné údaje

PŘEHLED O UŽITÍ OVOCE MÍRNÉHO PÁSMÁ V ČR

Bilance produkce a užití jablek v ČR v tis. t

Ukazatel	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09
Domácí produkce	243,4	280,8	209,2	263,6	219,3	274,1
z toho: produkční sady	152,5	163,6	138,4	159,2	113,1	156,7
Dovoz	50,0	56,3	89,1	68,0	75,8	60,1
Celková nabídka	293,4	337,1	298,3	331,6	295,1	334,2
Prodej do obchodní sítě včetně samozásobení	167,9	143,4	175,9	177,9	162,5	172,1
Nerealizovaná produkce	22,0	25,0	18,0	23,0	32,0	32,0
Nákup ke zpracování	*64,0	*78,6	57,0	62,6	44,4	65,4
Vývoz	39,5	90,1	47,4	68,1	56,2	64,7
Celková poptávka	293,4	337,1	298,3	331,6	295,1	334,2

Pramen: ČSÚ, GRČ, MZe, OU ČR, Zájmové sdružení právnických osob konzervářensko-lihovar. průmyslu

Poznámka: * údaj o nákupu pouze od ZS KOLI, neudává celkový nákup ke zpracovatelským účelům

Bilance produkce a užití meruněk v ČR v t

Ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008	2009*
Domácí produkce	19 188	7 147	20 076	15 535	9 002	12 000
z toho: produkční sady	6 469	2 897	3 777	5 015	2 651	4 910
Dovoz	2 983	5 451	7 005	2 658	3 823	4 600
Celková nabídka	22 171	12 598	27 081	18 193	12 825	16 600
Přímá spotřeba včetně ztrát	21 970	12 311	25 872	16 145	11 455	15 200
Nákup ke zpracování	109	84	956	1 355	1 094	1 100
Vývoz	92	203	253	693	276	300
Celková poptávka	22 171	12 598	27 081	18 193	12 825	16 600

Pramen: ČSÚ, GRČ, MZe, OU ČR, Zájmové sdružení právnických osob konzervářensko-lihovar. průmyslu

Poznámka: * odhady

Bilance produkce a užití broskví (včetně nektarinek) v ČR v t

Ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008	2009*
Domácí produkce	8 288	4 861	19 750	14 485	11 924	10 800
z toho: produkční sady	5 678	4 590	4 086	2 985	3 883	3 572
Dovoz	26 202	39 725	32 871	27 505	26 350	26 000
Celková nabídka	34 490	44 586	52 621	41 990	38 274	36 800
Přímá spotřeba včetně ztrát	33 439	41 462	49 480	39 635	35 764	34 500
Nákup ke zpracování	59	20	749	461	437	400
Vývoz	992	3 104	2 392	1 894	2 073	1 900
Celková poptávka	34 490	44 586	52 621	41 990	38 274	36 800

Pramen: ČSÚ, GRČ, MZe, OU ČR, Zájmové sdružení právnických osob konzervářensko-lihovar. průmyslu

Poznámka: * odhady

PŘÍLOHY

Příloha č. I – Zahraniční obchod ČR s ovocem

Ovoce mírného pásma, čerstvé – rok 2008

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	saldo
Jablka stolní (konzumní)	11 365	69 437	-58 072	183 204	1 076 273	-893 069
Jablka mošťová (průmyslová)	51 024	1 287	+49 737	136 744	2 561	+134 183
Hrušky stolní (konzumní)	1 602	10 171	-8 569	34 754	235 778	-201 024
Hrušky mošťové (průmyslové)	29	137	-108	639	2 587	-1 948
Kdoule	13	1	-12	99	36	+63
OVOCE JÁDROVÉ	64 034	81 032	-16 938	355 392	1 317 160	-961 768
Třešně	961	177	+784	35 342	6 198	+29 144
Víšně	3 681	24	+3 657	39 904	395	+39 509
Meruňky	276	3 823	-3 547	8 568	118 821	-110 253
Broskve	1 021	10 550	-9 529	26 411	255 410	-228 999
Nektarinky	1 052	15 799	-14 747	30 202	412 359	-382 157
Švestky, slívy	648	10 740	-10 092	11 997	110 842	-98 845
Trnky	-	84	-84	-	715	-715
OVOCE PECKOVÉ	7 638	41 197	-33 559	152 425	904 741	-752 316
Jahody	465	7 031	-6 566	29 642	343 535	-313 893
Maliny	24	88	-64	1 905	16 302	-14 397
Moruše, ostružiny, ap.	1	21	-20	439	3 972	-3 533
Rybíz černý	372	6	+366	5 272	253	+5 019
Rybíz červený	562	7	+555	4 821	1 042	+3 779
Rybíz bílý, angrešt	36	-	+36	470	-	+470
Brusinky	35	20	+15	1 504	2 214	-710
Borůvky	1	206	-205	234	20 290	-20 056
Ostatní druhy Vaccinium	-	-	-	-	81	-81
OVOCE BOBULOVÉ	1 496	7 382	-5 886	44 287	387 848	-343 561
CELKEM (bez hroznů)	73 168	129 611	-56 443	552 104	2 609 749	-2 057 645
Hrozný stolní	4 648	51 296	-46 648	143 870	1 421 515	-1 277 645
CELKEM (včetně hroznů)	77 816	180 907	-103 091	695 974	4 031 264	-3 335 290

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovoce tropické a subtropické, čerstvé i sušené – rok 2008

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	saldo
Banány a platanjny, čerstvé	31 660	153 116	-121 456	616 187	2 134 470	-1 518 283
Banány a platanjny, sušené	11	26	-15	632	1 497	-865
Datle, čerstvé i sušené	99	610	-511	5 048	18 632	-13 584
Fíky, čerstvé i sušené	85	614	-529	7 396	42 764	-35 368
Ananas čerstvý i sušený	1 574	12 161	-10 587	34 872	253 148	-218 276
Avokádo, čerstvé i sušené	68	805	-737	2 652	22 875	-20 223
Kvájava, mango, mangostany, čerstvé i sušené	313	3 042	-2 729	8 768	63 866	-55 098
Pomeranče, čerstvé i sušené	8 532	56 746	-48 214	148 093	784 077	-635 984

Tabulka pokračuje

Dokončení tabulky

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	saldo
Klementinky, monreales, satsumas, mandarinky, wilkingy, tangerinky a ost. citrusové hybridy, čerstvé i sušené	7 789	54 337	-46 548	172 997	898 978	-725 981
Citrony a limety, čerstvé i sušené	3 148	24 170	-21 022	88 904	579 598	-490 694
Grapefruity, čerstvé i sušené	3 049	13 381	-10 332	50 504	225 074	-174 570
Ostatní citrusové ovoce	441	2 019	-1 578	11 803	45 996	-34 193
Duriany	-	8	-8	20	317	-297
Papaje čerstvé	21	152	-131	598	5 847	-5 249
Kiwi čerstvé	1 759	9 627	-7 868	34 633	195 068	-160 435
Tamarindy, liči, jackfruity, duriany sapoty, karambola, apod., čerstvé	31	590	-559	2 145	30 858	-28 713
CELKEM, čerstvé i sušené	58 581	331 404	-272 823	1 185 253	5 303 066	-4 117 813
Ostatní ovoce m.p., tropické a subtropické	175	2 741	-2 566	6 375	57 172	-50 797

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovoce skořápkové – rok 2008

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	Saldo
OVOCE SKOŘÁPKOVÉ CELKEM	2 666	16 096	-13 430	194 700	998 593	-803 893
Z toho:						
Ořechy kokosové-dehydr.dřeň	235	1 657	1 422	8 425	56 716	48 291
Ořechy kokosové, čerstvé i loupané	491	509	-18	6 685	7 828	-1 143
Mandle, loupané i neloupané	254	3 242	-2 988	28 655	262 611	-233 956
Oříšky lískové, loupané i neloupané	403	1 495	-1 092	46 083	141 045	-94 962
Ořechy vlašské, loupané i neloupané	383	395	-12	38 161	43 701	-5 540
Arašidy, loupané i neloupané	495	5 694	-5 199	17 810	165 327	-147 517
Kaštiny jedlé, čerstvé i sušené	82	278	-196	4 714	12 127	-7 413
Pistácie, čerstvé i sušené	174	1 097	-923	23 812	133 804	-109 992

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovoce sušené – rok 2008

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	saldo
OVOCE SUŠENÉ CELKEM	1 511	9 286	- 775	96 018	437 274	-341 256
Z toho:						
Jablka sušená	111	490	-379	8 105	37 807	-29 702
Meruňky sušené	83	952	-869	4 859	61 026	-56 167
Švestky sušené	296	1 050	-754	18 456	47 770	-29 314
Směsi ořechů	14	64	-50	1 523	8 909	-7 386
Směsi sušeného ovoce ostatního	217	33	+184	24 487	1 420	+23 067
Slupky citrusových plodů, melounů, čerstvé, zmrazené, prozatímně konzervované, sušené	126	78	+48	5 865	4 370	+1 495
Hrozný sušené	583	5 964	-5 381	21 278	178 115	-156 837

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovoce zmrazené a vařené i prozatímně konzervované, nevhodné k požívání – rok 2008

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	saldo
Ovoce neslazené, zmrazené i vařené						
Jahody	314	2 988	-2 674	11 473	95 601	-84 128
Maliny	89	762	-673	6 800	46 192	-39 392
Rybíz černý	239	76	+163	5 149	3 039	+2 110
Rybíz červený	1 284	58	+1 226	15 044	1 495	+13 549
Rybíz bílý, angrešt	24	32	-8	745	388	+357
Víšně	718	288	+430	15 348	7 905	+7 443
Třešně	65	168	-103	3 551	6 962	-3 411
Ostružiny, moruše apod.	57	197	-140	1 847	6 585	-4 738
Borůvky	198	781	-583	13 257	56 162	-42 905
Ovoce ostatní, ořechy	749	3 450	-2 701	33 449	67 839	-34 390
CELKEM	3 737	8 801	-5 064	106 664	292 169	-185 505
Ovoce slazené, zmrazené i vařené						
Jahody	6	21	-15	273	259	+14
Maliny, ostružiny, rybíz	15	18	-3	765	771	-6
Ovoce ostatní	-	213	-213	-	6 742	-6 742
CELKEM	21	252	-231	1 038	7 772	-6 734
Ovoce prozatímně konzervované						
Třešně a víšně	23	18	+5	20	349	-329
Meruňky	154	8	+146	4 539	385	+4 154
Ovoce ostatní	152	51	+101	2 034	4 693	-2 659
CELKEM	329	77	+252	6 593	5 427	+1 166

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovoce, ořechy, ovocné kůry a slupky konzervované cukrem (máčením, glazováním nebo kandováním) – rok 2008

(skupina cel. sazebníku 2006)

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	saldo
Třešně	3	69	-66	367	3 086	-2 719
Tropické ořechy a ovoce, obsah cukru nad 13 %	166	77	+89	4 755	2 363	+2 392
Ostatní	12	149	-137	1 654	11 733	-10 079
Tropické ořechy a ovoce, obsah cukru do 13 %	-	0,4	-0,4	-	30	-30
Ostatní	1	24	-23	113	867	-754
CELKEM	182	319	-137	6 889	18 079	-11 190

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Džemy, zavařeniny, ovocné a ořechové protlaky ap., též s cukrem – rok 2008
 (skupina cel. sazebníku 2007)

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	saldo
CELKEM	8 200	11 024	-2 824	194 515	407 749	-213 234
Z toho:						
přípravky homogenizované-džemy apod. ovocné, ořechové, cukr nad 13% (dětské přesnídávky)	2 495	469	+2 026	27 998	20 416	+7 582
přípravky homogenizované-džemy apod. ostatní, cukr do 13%, ne: tropické ovoce	305	628	-313	6 616	26 711	-20 095
zavařeniny apod. z citrusového ovoce	30	140	-110	1 171	6 511	-5 340
zavařeniny, marmelády apod., cukr nad 30 %						
- z jahod	696	1 466	-770	24 239	62 186	-37 947
- z malin	89	328	-239	3 317	14 222	-10 905
- z třešní	49	164	-115	1 522	7 158	-5 636
- protlaky (pyré) a pasta ze švestek	2	666	-664	118	17 784	-17 666
- ostatní zavařeniny, cukr do 13 %	345	2 829	-2 484	10 068	88 432	-78 364

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovoce, ořechy konzervované, též s cukrem nebo alkoholem – rok 2008
 (skupina cel. sazebníku 2008)

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	saldo
CELKEM	9 610	58 118	-48 508	420 067	1 723 780	-1 303 713
Z toho:						
ořechy konzerv. i slazené	2 622	7 974	-5 352	197 531	574 991	-377 460
citrusové plody	322	1 980	-1 658	7 322	37 515	-30 193
ananas	1 273	11 006	-9 733	28 586	191 522	-162 936
meruňky	601	3 165	-2 564	18 579	73 810	-55 231
broskve	754	9 605	-8 851	17 728	185 068	-167 340
třešně, višně	337	1 043	-706	11 656	43 495	-31 839
hrušky	132	2 256	-2 124	2 893	40 674	-37 781
jahody	1 243	8 413	-7 170	45 064	208 994	-163 930
Z toho: kompoty						
- meruňkové	78	1 160	-1 082	1 704	22 034	-20 330
- broskvové	152	1 021	-869	5 103	26 535	-21 432
- třešňové	62	213	-151	1 789	10 245	-8 456
- jahodové	398	5 132	-4 734	9 228	96 619	-87 391
- švestkové	142	206	-64	3 737	4 957	-1 220
- ostatní (angreštové,...)	186	622	-436	8 139	19 109	-10 970

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovocné a zeleninové šťávy bez alkoholu, též s cukrem – rok 2008

(skupina cel. sazebníku 2009)

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	saldo
CELKEM	23 897	65 084	-41 187	500 986	1 413 019	-912 033
Z toho:						
pomerančová šťáva	7 734	27 055	-19 321	103 703	563 671	-459 968
z toho: pomerančový džus	699	5 550	-4 851	12 390	119 917	-107 527
grapefruitová šťáva	680	2 775	-2 095	9 788	55 239	-45 451
šťáva z ost. citrusového ovoce	188	2 063	-1 875	5 833	42 006	-36 173
z toho: citrónová šťáva	13	378	-365	838	9 498	-8 660
ananasová šťáva	841	3 615	-2 774	14 812	63 483	-48 571
hroznová šťáva	83	2 327	-2 244	2 944	74 917	-71 973
třešňová šťáva	1 041	68	+973	12 201	5 816	+6 385
jablečná šťáva	9 451	12 413	-2 962	197 600	214 327	-16 727
z toho: bez cukru	5 466	7 566	-2 100	87 984	76 257	+11 727
s cukrem	380	2 060	1 680	3 956	32 518	-28 562
koncentrát	3 6053	2 787	+818	105 660	105 552	+108
šťáva z černého rybízu	73	2 045	-1 972	3 302	75 417	-72 115
směsi šťáv:						
- jablečná a hrušková	954	19	+935	37 038	414	+36 624
- z citrusových plodů a ananasu	2 091	5 925	-3 834	90 374	177 571	-87 197
- z tropického ovoce	61	1 338	-1 277	1 164	18 918	-17 754

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Příloha č. 2 – Nejvýznamnější země zahraničního obchodu ČR s ovocem**Země s největším objemem dovozu čerstvého ovoce do ČR**

Druh ovoce	Dovoz v tunách 2006	Země	Dovoz v tunách 2007	Země	Dovoz v tunách 2008	Země
Jablka konzumní	18 726*	Polsko	24 932*	Itálie	16 752*	Polsko
	19 319*	Itálie	11 007*	Belgie	10 887*	Itálie
	8 982*	Slovensko	8 689*	Německo	9 220*	Slovensko
Jablka moštová	2 648*	Slovensko	984*	Slovensko	1 228*	Slovensko
Hrušky stolní	1 432	Belgie	1 802	Itálie	2 203	Itálie
	1 135	Argentina	1 530	Belgie	1 776	JAR
Třešně	185	Polsko	40	Polsko	90	Polsko
	53	Španělsko	17	Maďarsko	39	Slovensko
Višně	23	Maďarsko	24	Nespecifik.	23	Maďarsko
Meruňky	1 896	Francie	1 013	Itálie	1 390	Itálie
	1 789	Španělsko	559	Španělsko	550	Španělsko
	1 064	Řecko	427	Francie	510	Řecko
Broskve, nektarinky	14 661	Itálie	16 632	Itálie	15 787	Itálie
	9 943	Španělsko	6 785	Španělsko	6 467	Španělsko
	4 398	Řecko	2 587	Německo	2 280	Německo
Švestky	3 094	Maďarsko	1 215	Německo	3 738	Polsko
	1 970	Polsko	704	Itálie	2 082	Maďarsko
Jahody	2 396	Španělsko	2 216	Španělsko	2 563	Španělsko
	1 396	Německo	1 743	Maroko	1 284	Maroko
	1 294	Polsko	1 662	Polsko	1 274	Německo
Maliny	107	Polsko	13	Španělsko	42	Španělsko
Rybíz černý	10	Polsko	16	Polsko	3	Slovensko
Rybíz červený	51	Polsko	32	Slovensko	2	Rakousko
Hrozny stolní	24 327	Itálie	20 498	Itálie	26 772	Itálie
	5 028	Jihoafr. rep.	4 213	Jihoafr. rep.	5 726	Německo
	4 676	Německo	3 761	Chile	5 180	Chile

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * - u jablek se jedná o marketingový rok 2006/07, 2007/08 a 2008/09

Země s největším objemem dovozu čerstvého tropického ovoce do ČR

Druh ovoce	Dovoz v tunách 2006	Země	Dovoz v tunách 2007	Země	Dovoz v tunách 2008	Země
Banány	24 639	Kostarika	21 992	Kostarika	25 195	Ekvádor
	22 835	Francie	20 395	Ekvádor	25 194	Kolumbie
	18 436	Ekvádor	19 730	Panama	23 572	Kostarika
Ananas	4 467	Pobřeží slonoviny	5 825	Pobřeží slonoviny	6 142	Kostarika
	3 181	Kostarika	4 986	Kostarika	1 518	Pobřeží slonoviny
Pomeranče	26 518	Řecko	30 396	Španělsko	26 506	Španělsko
	24 156	Španělsko	14 957	Řecko	12 450	Řecko
	1 489	Jihoafr. repl.	3 320	Německo	5 136	JAR
Mandarinky	49 798	Španělsko	52 908	Španělsko	34 782	Španělsko
	3 442	Německo	4 531	Německo	5 996	Německo
	3 070	Turecko	1 783	Řecko	3 939	JAR

Tabulka pokračuje

Dokončení tabulky

Druh ovoce	Dovoz v tunách 2006	Země	Dovoz v tunách 2007	Země	Dovoz v tunách 2008	Země
Citrony	13 367	Španělsko	13 787	Španělsko	7 437	Španělsko
	4 158	Argentina	4 350	Turecko	4 730	Turecko
	3 821	Turecko	2 224	Argentina	2 474	Itálie
Grapefruity	5 171	Turecko	4 087	Turecko	3 744	Čína
	2 209	Španělsko	3 043	Španělsko	3 448	Turecko
Kiwi	6 452	Itálie	7 451	Itálie	3 826	Itálie
	5 991	Německo	6 635	Německo	3 589	Německo
	572	Řecko	778	Chile	669	Chile

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Hlavní směry vývozu čerstvého ovoce mírného pásma z ČR

Druh ovoce	Vývoz v tunách 2006	Země	Vývoz v tunách 2007	Země	Vývoz v tunách 2008	Země
Jablka konzumní	6 539*	Slovensko	12 870*	Slovensko	7 136*	Slovensko
	1 121*	Polsko	342*	Maďarsko	805*	Slovensko
Jablka moštová	38 818*	Německo	19 934*	Polsko	28 711*	Německo
	16 886*	Rakousko	11 180*	Rakousko	25 557*	Rakousko
Hrušky stolní	646	Slovensko	1 144	Slovensko	846	Slovensko
	325	Belgie	229	Belgie	288	Belgie
Třešně	1 406	Belgie	349	Německo	616	Belgie
	455	Německo	97	Nizozemsko	274	Německo
Višně	4 637	Německo	3 057	Německo	3 194	Německo
	405	Polsko	1 825	Belgie	262	Nizozemsko
Meruňky	201	Slovensko	430	Slovensko	251	Slovensko
	29	Rakousko	149	Polsko	21	Rakousko
Broskve, nektarinky	1 793	Slovensko	1 829	Slovensko	1 989	Slovensko
	266	Polsko	31	Maďarsko	40	Itálie
Švestky	291	Německo	451	Slovensko	366	Slovensko
	239	Slovensko	73	Německo	182	Německo
Jahody	235	Slovensko	328	Slovensko	335	Slovensko
	96	Itálie	35	Polsko	109	Polsko
	61	Maďarsko	21	Maďarsko	15	Maďarsko
Rybíz černý	69	Německo	109	Rakousko	143	Rakousko
	-	-	63	Německo	129	Německo
Rybíz červený	773	Německo	647	Německo	360	Německo
	441	Belgie	562	Rakousko	148	Belgie
Rybíz bílý, angrešt	0,5	Slovensko	-	-	25	Belgie

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * - u jablek se jedná o marketingový rok 2006/07, 2007/08 a 2008/09

Příloha č. 3 – Porovnání finančního vyjádření produkce ovoce v ČR (mil. Kč)

OVOČNÝ DRUH	Produkční sady					08/07 v %	Neintenzivní sady					08/07 v %	Produkce celkem				
	2005	2006	2007	2008	08/07 v %		2005	2006	2007	2008	08/07 v %		2005	2006	2007	2008	08/07 v %
Jablka	817,4	844,5	992,7	713,8	-28	138,7	199,4	295,7	171,5	-42	956,1	1 043,9	1 288,4	885,3	-31		
Hrušky	21,2	24,5	31,3	25,9	-17	11,5	10,9	18,4	16,8	-9	32,7	35,4	49,7	42,7	-14		
Třešně	19,3	52,4	47,0	51,9	+10	56,0	69,5	61,8	41,8	-32	75,3	121,9	108,8	93,7	-14		
Víšně	81,7	112,8	118,6	49,3	-58	16,9	6,6	12,6	6,8	-46	98,6	119,4	131,2	56,1	-57		
Meruňky	58,7	66,3	84,4	51,5	-39	50,0	110,5	101,5	77,0	-24	108,7	176,8	185,9	128,5	-31		
Broskve	49,2	51,7	34,3	49,8	+45	2,0	70,0	72,0	54,0	-25	51,2	121,7	106,3	103,8	-2		
Slivoně	42,9	39,8	49,5	44,8	-9	100,0	160,0	120,0	82,0	-32	142,9	199,8	169,5	126,8	-25		
Angrešt	0,4	0,1	0,1	0,1	0	24,4	12,6	13,8	12,2	-12	24,8	12,7	13,9	12,3	-11		
Rybíz červený	15,3	18,1	32,5	15,6	-52	14,9	14,9	28,8	21,2	-26	30,2	33,0	61,3	36,8	-40		
Rybíz černý	2,5	2,7	5,6	4,9	-12	4,7	4,6	9,1	9,9	+9	7,2	7,3	14,7	14,8	-		
Maliny	1,7	2,2	1,0	1,8	+80	9,9	9,0	6,0	6,0	-	11,6	11,2	7,0	7,8	+11		
Jahody	56,7	83,2	67,2	74,7	+11	82,8	175,5	183,5	120,0	-35	139,5	258,7	250,7	194,7	-22		
Ořešák vlašský	0	0	0	0	-	45,6	84,0	90,0	75,0	-17	45,6	87,0	90,0	75,0	-17		
CELKEM	1 167,1	1 298,5	1 464,2	1 084,1	-26	557,4	927,5	1 013,2	694,2	-31	1 724,5	2 226,0	2 477,4	1 778,3	-28		

Pramen: OU ČR na základě vlastního šetření sklizně ovoce

Příloha č. 4 – Struktura celkových sklizní ovoce v produkčních a extenzivních sadech v ČR

Poznámka: Ocenění ovoce ke zpracování a k samozásobení bylo stanoveno na základě cen výkupu ovoce a odhadem s přihlédnutím k cenám zemědělských výrobců, spotřebitelským cenám a také k horší kvalitě ovoce z těchto výsadeb, alejí a zahrad.

Do samozásobení patří ovoce spotřebované jak v čerstvém stavu, tak zpracované pěstitelem i drobný prodej ovoce (u silnic apod.) jako přebytek ze zahrad.

Struktura celkové sklizně ovoce v produkčních sadech v ČR v roce 2008 (t)

Jablka	Produkce z toho: konzumní pro zpracování	156 697 t	Hrušky	Produkce z toho: konzumní pro zpracování	2 649 t
		69 000 t			2 249 t
		87 697 t			400 t
Víšně	Produkce z toho: pro zpracování	6 851 t	Třešně	Produkce z toho: konzumní pro zpracování – kompoty	2 023 t
		6 851 t			1 500 t
Meruňky	Produkce z toho: konzumní pro zpracování	2 651 t	Broskve	Produkce z toho: konzumní pro zpracování	523 t
		2 051 t			3 883 t
		600 t			3 283 t
Slivoně	Produkce z toho: konzumní pro zpracování	5 609 t	Angrešt	Produkce z toho: pro zpracování	600 t
		4 009 t			6 t
		1 600 t			6 t
Rybíz červený	Produkce z toho: pro zpracování	3 064 t	Rybíz černý	Produkce z toho: pro zpracování	351 t
		3 064 t			351 t
Maliny	Produkce z toho: pro zpracování	39 t	Jahody	Produkce z toho: konzumní pro zpracování	2 000 t
		39 t			1 900 t
					100 t

Pramen: OU ČR dle vlastního šetření

Struktura celkové sklizně ovoce v extenzivních sadech v ČR v roce 2008 (t)

Jablka	Produkce z toho: pro zpracování samozásobení neuplatněno	117 378 t	Hrušky	Produkce z toho: pro zpracování samozásobení neuplatněno	14 522 t
		39 600 t			1 000 t
		45 300 t			4 000 t
		32 478 t			9 522 t
Víšně	Produkce z toho: pro zpracování samozásobení neuplatněno	3 571 t	Třešně	Produkce z toho: pro zpracování - lisovny samozásobení neuplatněno	12 346 t
		200 t			300 t
		1 000 t			4 000 t
		2 371 t			8 046 t
Meruňky	Produkce z toho: pro zpracování samozásobení neuplatněno	6 351 t	Broskve	Produkce z toho: samozásobení neuplatněno	8 041 t
		500 t			6 000 t
		4 000 t			2 041 t
		1 851 t			
Slivoně	Produkce z toho: pro zpracování samozásobení neuplatněno	24 312 t	Angrešt	Produkce z toho: pro zpracování samozásobení neuplatněno	3 195 t
		2 500 t			30 t
		12 000 t			1 500 t
		9 812 t			1 665 t
Rybíz červený	Produkce z toho: pro zpracování samozásobení neuplatněno	11 124 t	Rybíz černý	Produkce z toho: pro zpracování samozásobení neuplatněno	2 549 t
		300 t			40 t
		4 000 t			1 200 t
		6 824 t			1 309 t
Maliny	Produkce z toho: samozásobení neuplatněno	461 t	Jahody	Produkce z toho: samozásobení neuplatněno	10 543 t
		300 t			7 500 t
		161 t			3 043 t

Pramen: OUČR dle vlastního šetření

Příloha č. 5 – Důležité kontakty**Český statistický úřad**

Na padesátém 81
100 82 Praha 10 – Strašnice
telefon: 274 051 111 (ústředna)
274 052 304, 274 052 648
<http://www.czso.cz>

VŠÚO Holovousy, s. r. o.

Holovousy I
508 01 Hořice
telefon: 493 692 821-3
<http://www.vsu.cz>

Generální ředitelství cel

Budějovická 7
140 96 Praha 4
telefon: 261 331 111
<http://www.cs.mfcr.cz>

Ministerstvo zemědělství

Těšnov 17
117 05 Praha 1
telefon: 221 811 111
<http://www.mze.cz>

Ovocnářská unie ČR

Holovousy I
508 01 Hořice
telefon: 493 692 827
<http://www.ovocnarska-unie.cz>

**Státní zemědělská a potravinářská inspekce
ústřední inspektorát (SZPI)**

Květná 15
603 00 Brno
telefon: 543 540 111
<http://www.szpi.gov.cz>

Státní zemědělský intervenční fond

Ve Smečkách 33
110 00 Praha 1
telefon: 222 871 556
<http://www.szif.cz>

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Hroznová 2
656 06 Brno
telefon: 543 548 111
<http://www.ukzuz.cz>

Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky a informací

Slezská 7	Mánesova 75
120 56 Praha 2	120 58 Praha 8
http://uzei.cz	telefon: 222 000 111
	http://www.vuze.cz